

MINISTERUL EDUCAȚIEI

**Raport
privind starea
învățământului preuniversitar
din România
2021 – 2022**

București, 2022

CUPRINS

REZUMAT EXECUTIV	4
PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ.....	9
CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	9
I.A. Ansamblul sistemului de învățământ	9
I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar	13
I.C. Învățământul primar și gimnazial	17
I.D. Învățământul liceal și profesional.....	28
I.E. Învățământul postliceal	37
CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	40
II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar	40
II.B. Ponderea personalului didactic calificat	43
II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă.....	45
II.D. Ponderea personalului didactic feminin	46
II.E. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic.....	49
CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	52
III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial	52
III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal	56
III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal	61
CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	62
IV.A. Nivelul de instruire al populației de 15-64 de ani	62
IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani	63
IV.C. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-24 de ani	65
CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020	66
V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar.....	66
V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii	67
V. C. Participarea adulților la învățarea pe tot parcursul vieții	68
PARTEA a II-a – PRINCIPALELE ACȚIUNI DESFĂȘURATE ȘI REZULTATE OBTINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2021 – 2022	70
CAPITOLUL I. CARIERA DIDACTICĂ.....	70
I.A. Formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea managementului școlar	70
I.B. Dezvoltare profesională și evoluție în cariera didactică	72
CAPITOLUL II. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE	74
II.A. Rețeaua școlară și planul de școlarizare 2021-2022	74
II.B. Normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat	76
II.C. Managementul personalului de conducere	79
CAPITOLUL III. INFRASTRUCTURA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE	81
III.A. Reglementări privind standardele minime pentru asigurarea calității activităților educaționale	81
III.B. Asigurarea și modernizarea bazei materiale.....	82
III.C. Asigurarea manualelor școlare	83

CAPITOLUL IV. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE	85
IV.A. Pregătirea și realizarea evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2021-2022	85
IV.B. Dezvoltarea curriculumului național preuniversitar	86
IV.C. Susținerea performanței școlare	87
CAPITOLUL V. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPIII	89
V.A. Programe pentru copiii/elevii aflați în situații de risc	89
V.B. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii	91
CAPITOLUL VI. ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE	92
VI.A. Procesul educațional	92
VI.B. Resurse curriculare	96
CAPITOLUL VII. DIGITALIZARE	96
VII.A. Digitalizarea evaluării	96
VII.B. Digitalizarea sistemului educațional	98
CAPITOLUL VIII. EDUCAȚIE TIMPURIE	98
CAPITOLUL IX. ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC	99
IX.A. Fundamentarea planurilor de școlarizare în anul școlar 2021-2022	99
IX.B. Promovarea bunelor practici din domeniul învățământului profesional și tehnic	100
IX.C. Curriculum revizuit/actualizat pentru învățământul profesional și tehnic	100
IX.D. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul profesional	101
IX.E. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.)	102
IX.F. Formarea cadrelor didactice din IPT în domeniul evaluării rezultatelor învățării	103
CAPITOLUL X. FINANȚAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	103
CAPITOLUL XI. ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE	104
CAPITOLUL XII. CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ȘCOLARĂ; COMBATerea VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	106
CAPITOLUL XIII. DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR ROMÂNESC	106
XIII.A. Programe europene	106
XIII.B. Măsurile promovate de Ministerul Educației în sprijinul elevilor strămutați din Ucraina	107
PARTEA a III-a PRIORITĂȚI ALE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR – 2023	108
I. Dezvoltarea carierei didactice	108
II. Îmbunătățirea managementului și redefinirea guvernanței sistemului de educație	109
III. Îmbunătățirea finanțării sistemului de învățământ preuniversitar	109
IV. Dezvoltarea infrastructurii învățământului preuniversitar	109
V. Actualizarea curriculumului și evaluării centrate pe competențe	110
VI. Asigurarea unei educații incluzive și de calitate pentru toți copiii	111
VII. Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale	111
VIII. Promovarea educației STEM	112
IX. Susținerea digitalizării educației	112
X. Dezvoltarea educației timpurii	112
XI. Dezvoltarea învățământului profesional	113
XII. Asigurarea rezilienței	113

REZUMAT EXECUTIV

Prezentul Raport reflectă starea *de facto* a sistemului de învățământ preuniversitar din România, în anul școlar 2021-2022, evidențiind tendințele pe termen mediu și lung ale principalilor indicatori pentru educație, precum și cele mai relevante acțiuni desfășurate și rezultate obținute în acest an școlar. Măsurile de politică educațională implementate, în perioada de referință, decurg din obiectivele Proiectului „România Educată”, fiind înscrise în sfera Spațiului european al educației 2021-2030, și sunt elaborate în acord cu Recomandările Specifice de Țară ale Comisiei Europene și cu Programul Național de Reformă.

Validat de Comisia Europeană drept „Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile”, „România Educată” cuprinde reforme ale sistemului național de educație care conduc la îndeplinirea criteriilor aferente condiției favorizante tematice CT 12, de realizarea căreia depinde finanțarea europeană 2021-2027. Ministerul Educației a elaborat Planuri de implementare, precum și Cadrul de referință și Metodologia pentru coordonarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor, cuprinse în Proiectul „România Educată”.

Comisia Europeană a aprobat, în septembrie 2021, Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) al României, în cadrul căruia, învățământul preuniversitar beneficiază de investiții pentru reformele propuse în Proiectul „România Educată” care vizează dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, inclusiv și de calitate, prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii, dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi, eficientizarea guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ, dotarea sălilor de clasă și a laboratoarelor/atelierelor școlare.

Prezentul raport este structurat pe trei părți: Partea I prezintă o analiză a sistemului de învățământ preuniversitar din perspectiva indicatorilor de bază, Partea a II-a cuprinde principalele acțiuni desfășurate și rezultate obținute în anul școlar 2021 – 2022, iar Partea a III-a stabilește prioritățile învățământului preuniversitar pentru 2023. Partea I a fost elaborată de Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație – Unitatea de Cercetare în Educație. Părțile a II-a și a III-a au fost realizate prin contribuțiile departamentelor Ministerului Educației și ale instituțiilor direct subordonate/coordonate cu atribuții în domeniul învățământului preuniversitar. Unitatea de Politici Publice a coordonat activitatea de elaborare a Raportului, analizând datele și contribuțiile departamentelor și corelând-le cu politicile publice naționale și europene.

Rapoartele de stare sunt elaborate, anual, începând cu 2005, pentru a asigura fundamentarea politicilor educaționale pe bază de evidențe/de date. Demersurile metodologice care au stat la baza elaborării raportului au fost analiza de date cantitative/indicatori statistici și analiza documentară. Aceste demersuri au facilitat analiza contextualizată prin referiri la strategii și politici educaționale ale unor domenii de interes relevante pentru sistemul de educație preuniversitar.

- Analiza de date cantitative se realizează prin determinarea valorilor unor indicatori pentru anul școlar de referință al raportului, precum și a variației acestora într-o serie de timp. Indicatorii de bază utilizați în raport sunt incluși în Sistemul Național de Indicatori pentru Educație (SNIE). SNIE este compatibil cu sistemele internaționale de indicatori (Eurostat, OECD, UNESCO, Banca Mondială) și include o parte a indicatorilor-țintă specifici obiectivelor europene comune în domeniul educației și formării profesionale. Pentru determinarea valorilor indicatorilor au fost utilizate date oficiale furnizate de Ministerul Educației și

de Institutul Național de Statistică. Pentru analizele comparative la nivel internațional au fost utilizate date Eurostat.

- Analiza documentară se realizează prin analiza și sintetizarea principalelor informații desprinse din documentele oficiale care au valoare majoră pentru înțelegerea variației valorilor indicatorilor. Documentele oficiale utilizate în cadrul raportului cuprind politici educaționale, strategii, statistici, studii și rapoarte ale Ministerului Educației, referitoare la principalele domenii de reformă.

Partea I a Raportului privind starea învățământului preuniversitar din România pentru anul 2021-2022 cuprinde date statistice care evidențiază valoarea indicatorilor în anul de referință al raportului și tendințele generale ale indicatorilor înregistrate în ultimii ani la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar. În cazul indicatorilor care utilizează informații culese la începutul anului școlar (indicatori de intrare), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2021-2022. Pentru indicatorii care utilizează informații culese la final de an școlar (indicatori de ieșire), analiza a fost realizată având ca reper anul școlar 2020-2021, datele de ieșire ale INS pentru anul școlar 2021-2022 nefiind disponibile la momentul realizării raportului. Indicatorii analizați în cadrul raportului oferă informații din perspectiva următoarelor dimensiuni: acces și participare la educație, resursele umane din sistemul de învățământ, rezultatele elevilor la evaluările naționale.

Acces și participare la educație

În anul școlar 2021-2022, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2.905,3 mii, în creștere ușoară față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere școlară în toate nivelurile de educație (de la învățământul preșcolar la cel superior), ca raport din populația în vârstă de 3-23 ani, a fost de 78,1%, valoare constantă în raport cu anul școlar anterior.

- **Învățământul antepreșcolar și preșcolar**
În învățământul antepreșcolar au fost cuprinși peste 21 de mii de copii. Numărul copiilor înscriși în creșe în mediul rural este considerabil mai redus decât numărul copiilor cuprinși în creșe din mediul urban. În învățământul preșcolar au fost cuprinși, în anul școlar 2021-2022, 517,9 mii de copii, în creștere cu 12,7 mii de copii față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar a crescut ușor față de anul anterior, înregistrând valoarea de 85,3%. Rata de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural continuă să rămână semnificativ mai mică decât în mediul urban.
- **Învățământul primar și gimnazial**
Efectivele de elevi din învățământul primar și gimnazial au cuprins 1.599,5 mii de elevi (cu 19,2 mii mai mult decât în anul școlar precedent). În anul școlar 2021-2022, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a crescut ușor (88,4%). Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei brute de cuprindere, în special la nivelul învățământului gimnazial, unde diferențele între rural și urban ajung la valori de peste 28 puncte procentuale (72,7% rural și 101,4% urban). În anul școlar 2020-2021, rata abandonului școlar a scăzut ușor în comparație cu anul școlar anterior. La nivel general, 1,2% dintre elevii de nivel primar și gimnazial (18,4 mii de elevi) au abandonat școala.
- **Învățământul liceal și profesional**
În anul școlar 2021-2022, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a fost de 84,4%, valoare în scădere față de anul școlar anterior. În anul școlar 2021-2022, aproape opt din zece elevi, înscriși în clasa a VIII-a cu un an în urmă, și-au continuat studiile la liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. La nivelul anului 2020-2021, 1,6% dintre elevii de liceu au

abandonat studiile, cei mai mulți dintre aceștia provenind din filiera tehnologică. În învățământul profesional, rata abandonului a scăzut ușor, în 2020-2021, față de anul școlar anterior (2,3%).

- **Învățământul postliceal și de maiștri**

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal au păstrat valori relativ constante în ultimii ani. O pondere consistentă a tinerilor cuprinși în învățământul postliceal și de maiștri sunt din grupa de vârstă de 21 ani și peste. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal și maiștri a înregistrat o scădere la nivelul anului școlar 2020-2021, până la valoarea de 7,%.

Resurse umane

În anul școlar 2021-2022, numărul angajaților din învățământul preuniversitar (personal didactic, didactic auxiliar, administrativ, de întreținere și operațional) a înregistrat o ușoară creștere în comparație cu anul școlar precedent, ajungând la valoarea de 292,6 mii de persoane. Peste jumătate din personal funcționează în ciclul primar și gimnazial, puțin peste un sfert în liceu, o cincime în învățământul preșcolar și ponderi reduse în învățământul profesional și în cel postliceal și de maiștri. La nivelul ansamblului învățământului preuniversitar, personalul didactic are o pondere de 71,9% din totalul angajaților (210,3 mii de persoane). În anul școlar 2021-2022, ponderea personalului didactic calificat a avut valori cuprinse între 94,4% (la nivel postliceal) și 99,1% (la nivel liceal). Față de anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas relativ constant, 14 elevi la un cadru didactic, pe ansamblul învățământului preuniversitar.

Rezultate ale elevilor la evaluările naționale

- Rata de absolvire a învățământului gimnazial a fost de 66% la finele anului școlar 2020-2021, valoare care trebuie analizată în contextul modificărilor de structură ale sistemului de învățământ (introducerea clasei pregătitoare din anul școlar 2012/2013). Astfel, absolvenții sunt, preponderent, elevi care au avut debutul școlar la 6 ani, în anul școlar 2012/2013, în clasa pregătitoare. O pondere consistentă a copiilor din această cohortă (17,8%) a avut debutul școlar întârziat, cu efecte negative asupra valorii indicatorului. Pe medii de rezidență, rata de absolvire este constant mai ridicată în mediul urban în comparație cu ruralul (78,5% în urban și 53,8% în rural).
- La evaluarea națională din anul 2022, ponderea elevilor cu medii peste 5 a fost de 82,4%, creșterea fiind de aproape 6 p.p. față de anul școlar anterior. Media generală la nivel național a fost de 6,86, în ușoară creștere față de anul școlar anterior (cu 0,30).
- 77,6% dintre absolvenții de liceu au promovat examenul de Bacalaureat în 2022. Pe filiere de formare, cea mai mare rată de promovare a fost înregistrată la liceele teoretice, iar cea mai redusă la liceele tehnologice.

Situația educației și formării profesionale din perspectiva indicatorilor europeni

Din perspectiva indicatorilor europeni 2020, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare profesională a înregistrat o tendință lentă, dar constantă, de scădere. Decalajul dintre România și media UE-27 a avut o tendință descendentă în ultimii ani, însă ținta asumată de România pentru acest indicator, în 2020 (11,3%), nu a fost atinsă. Rata de părăsire timpurie a școlii în 2021, în România, a fost de 15,5%. În vederea atingerii țintei asumate prin Proiectul "România Educată", vizând scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii până la un nivel de cel mult 10%, până în 2030, în anul școlar 2021-2022, Ministerul Educației a acordat granturi pentru 1.409 de școli cu risc crescut și mediu de abandon școlar prin Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS), finanțat prin PNRR.

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. La nivelul anului 2020, media UE-27 privind acest indicator a fost de 95,4%. În România s-au înregistrat creșteri importante ale valorii indicatorului, însă nu a fost atinsă ținta propusă, valoarea indicatorului, în 2020, fiind de 82,4%.

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres consistent privind participarea adulților (25-64 de ani) la învățare pe tot parcursul vieții. Valorile indicatorului s-au situat în intervalul 1-2% în perioada 2011-2020; pentru 2021 se observă o creștere a valorii indicatorului până la 4,9%, însă valoarea este inferioară țintei stabilite la nivel național pentru 2020 (15%), precum și mediei UE-27 (10,8%).

Partea a II-a a Raportului prezintă principalele acțiuni desfășurate și rezultate obținute în anul școlar 2021 – 2022, corelate cu domeniile prioritare de acțiune din cadrul Proiectului „România Educată” care vizează: cariera didactică, managementul și guvernarea sistemului de educație, infrastructura sistemului de educație, curriculum și evaluare centrate pe competențe, educație incluzivă de calitate pentru toți copiii, învățământ în limbile minorităților naționale, digitalizare, educație timpurie, învățământ profesional și tehnic, finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar, asigurarea calității în educație, consilierea și orientarea școlară; combaterea violenței în școli, dimensiunea internațională a învățământului preuniversitar românesc.

Pentru asigurarea de șanse egale de acces și participare la un învățământ incluziv și de calitate pentru copiii/elevii din grupurile cu riscuri particulare, Ministerul Educației a continuat să deruleze programe sociale naționale anuale: *Masa caldă, Transportul elevilor, Sprijin material pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), Bani de liceu, Euro 200, Rechizitele școlare, Bursa profesională, Burse de ajutor social, Tichete sociale pe suport electronic, Programul pentru școli al României.*

În conformitate cu țintele asumate în PNRR, s-au adoptat noi reglementări privind standardele minime pentru asigurarea calității activităților educaționale care vizează dotarea integrată a unităților școlare - dotarea cu mobilier școlar, echipamente și materiale didactice pentru laboratoare școlare și echipamente digitale și tehnologice și proiectarea, dotarea și funcționarea școlilor în contextul tranziției către clădiri verzi și inteligente.

În anul școlar 2021-2022, Ministerul Educației a proiectat instrumente de evaluare pentru evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a, evaluarea competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a, evaluarea elevilor la finalul clasei a VI-a, evaluarea națională, examenul național de bacalaureat precum și subiecte și bareme de evaluare pentru etapa națională a olimpiadelor școlare. S-a desfășurat Programul-Pilot Național de Testare Standardizată, obiectivul urmărit fiind testarea unei modalități digitale de evaluare pentru determinarea nivelului de competențe atins de elevi la finalul unui an școlar, la disciplinele *Limba română, Matematică și Istorie.*

Partea a III-a a Raportului privind starea învățământului preuniversitar pentru anul 2021-2022 stabilește obiectivele strategice ale Ministerului Educației, pentru anul 2023, aferente domeniilor prioritare din proiectul „România Educată”, respectiv : Dezvoltarea carierei didactice; Îmbunătățirea managementului și redefinirea guvernării sistemului de educație ; Îmbunătățirea finanțării sistemului de învățământ preuniversitar ; Dezvoltarea infrastructurii învățământului preuniversitar ; Actualizarea curriculumului și evaluării centrate pe competențe ; Asigurarea unei educații incluzive și de calitate pentru toți copiii ; Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale ; Promovarea educației STEM; Susținerea digitalizării educației; Dezvoltarea educației timpurii; Dezvoltarea învățământului profesional; Asigurarea rezilienței.

În perioada de referință, a fost inițiat și supus consultării publice proiectul Pachetului legislativ al educației, format din Legea învățământului preuniversitar și Legea învățământului superior. Acest proiect este fundamentat pe conținutul Raportului Proiectului „România Educată” și reprezintă cadrul legal care să susțină procesul de aderare al României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Prin finanțare din PNRR, s-au implementat măsuri ale Proiectului “România Educată”, asigurând, în anul școlar 2021-2022, atingerea următoarelor rezultate, cu rol de accelerare a procesului de reformă a educației: dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate; reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii; operaționalizarea rutei duale complete, prin asigurarea accesului pentru calificări profesionale între nivelurile 3, 4, 5 și 6; adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației; actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar.

Prezentul Raport înregistrează progresele în implementarea Proiectului “România Educată”, rezultatele de etapă obținute confirmând justetea deducerii premiselor care au stat la baza elaborării acestui proiect de țară și a selectării obiectivelor clare, cuantificabile și sustenabile, aferente domeniilor strategice ale acestui Proiect ce asigură stabilitate și credibilitate sistemului educațional preuniversitar.

Ne dorim ca raportul de față să reprezinte un instrument util specialiștilor în domeniu, interesați de starea și creșterea calității învățământului preuniversitar, în vederea dezvoltării și implementării de politici publice și desfășurării de acțiuni menite să conducă la atingerea obiectivelor asumate și la obținerea rezultatelor așteptate pentru un sistem performant de învățământ preuniversitar.

PARTEA I – ANALIZA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR DE BAZĂ

CAPITOLUL I. PARTICIPARE ȘCOLARĂ ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

I.A. Ansamblul sistemului de învățământ

Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

În anul școlar 2021/2022, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2905,3 mii, în uşoară creștere față de anul școlar anterior. Pe niveluri de educație, s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de elevi în învățământul gimnazial și în cel preșcolar. La toate celelalte niveluri, populația școlară a scăzut cu valori cuprinse între 2,2-23 de mii de elevi.

În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere de la un an la altul. În anul școlar 2021/2022, sistemul de învățământ preuniversitar a înregistrat o ușoară creștere a numărului de elevi (cu aproape 2000 de elevi), cuprinzând 2905,3 mii de elevi.

Tabel 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

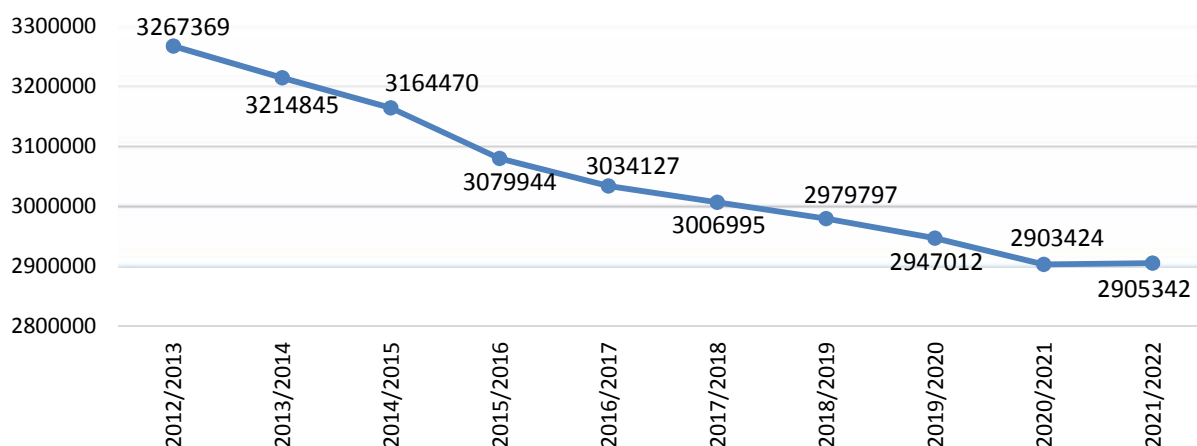
Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	Total	3267369	3214845	3164470	3079944	3034127	3006995	2979797	2947012	2903424	2905342
	Urban	1744390	1723430	*	*	*	*	*	*	*	*
	Rural	1522979	1491415	*	*	*	*	*	*	*	*
Preșcolar	Total	581144	568217	559565	534742	521196	521161	525411	526216	505179	517898
	Urban	324288	318963	315174	300817	292953	297244	304483	307018	292910	301464
	Rural	256856	249254	244391	233925	228243	223917	220928	219198	212269	216434
Primar	Total	931951	942747	943494	935394	924419	944170	927783	899964	873118	862248
	Urban	485036	501520	511622	514512	512872	528959	524550	513137	497715	492896
	Rural	446915	441227	431872	420882	411547	415211	403233	386827	375403	369352
• Primar de masă	Total	925259	935824	936270	928340	917387	937200	920912	893169	866553	855764
	Urban	478714	494982	504754	507809	506172	522275	517951	506623	491419	486702
	Rural	446545	440842	431516	420531	411215	414925	402961	386546	375134	369062
• Primar special	Total	6692	6923	7224	7054	7032	6970	6871	6795	6565	6484
	Urban	6322	6538	6868	6703	6700	6684	6599	6514	6296	6194
	Rural	370	385	356	351	332	286	272	281	269	290
Gimnazial	Total	812241	800507	778663	768035	762547	725202	717321	712895	707201	737212
	Urban	418225	413352	323455	405079	413280	402892	407280	412045	409428	430367
	Rural	394016	387155	455208	362956	349267	322310	310041	300850	297773	306845
• Gimnazial de masă	Total	802324	790276	768266	757668	752271	715291	707560	703045	697429	727381
	Urban	408956	403715	313660	395319	403593	393573	398027	402685	400122	420966
	Rural	393368	386561	454606	362349	348678	321718	309533	300360	297307	306415
	Total	9917	10231	10397	10367	10276	9911	9761	9850	9772	9831

• Gimnazial special	Urban	9269	9637	9795	9760	9687	9319	9253	9360	9306	9401
	Rural	648	594	602	607	589	592	508	490	466	430
	Total	829517	774335	726403	673615	647940	634448	626511	614767	616533	593586
Liceu	Urban	445081	410197	*	*	*	*	*	*	*	557853
	Rural	384436	364138	*	*	*	*	*	*	*	35733
	Total	19732	26484	50788	68682	84309	90125	90396	100693	109636	104918
Profesional	Urban	7064	8057	*	*	*	*	*	*	*	90312
	Rural	12668	18427	*	*	*	*	*	*	*	14606
	Total	92784	102555	105557	99476	93716	91889	92375	92477	91757	89480
Postliceal	Urban	64696	71341	*	*	*	*	*	*	*	87272
	Rural	28088	31214	*	*	*	*	*	*	*	2208

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Note: Începând cu anul școlar 2014/2015, INS nu mai oferă date defalcate după domiciliul părinților pentru învățământul liceal, profesional și postliceal. Datele nu includ elevii cuprinși în Programul „A doua Șansă”.

Figura 1. Evoluția efectivelor de elevi din învățământul preuniversitar

Tendința de creștere a efectivelor de elevi s-a înregistrat la nivelurile preșcolar și gimnazial, iar la celelalte niveluri de învățământ se observă scăderi ale efectivelor, cea mai consistentă fiind înregistrată la nivelul învățământului liceal (aproape 23 de mii de elevi). Valorile acestui indicator diferă în funcție de mediul de rezidență. Astfel, în anul școlar 2021/2022:

- Se reia trendul ascendent la nivelul **învățământului preșcolar**, cu o creștere de aproape 13 mii de copii. Această tendință se înregistrează în ambele medii de rezidență, însă este mai consistentă în mediul urban (creștere cu aproape 8 mii de copii).
- În ansamblul **învățământului primar**, scad efectivele de elevi față de anul anterior, ajungând la 862,2 mii de elevi, cu aproape 11 mii de elevi mai puțini decât în anul precedent. Scăderi ale valorii indicatorului se regăsesc atât în mediul urban, cât și în rural, cu o scădere mai consistentă în mediul rural.
- La nivelul **învățământului gimnazial**, efectivele de elevi au fost de 737,2 mii de elevi, în creștere cu 30 de mii față de anul anterior; creșteri ale efectivelor de elevi de gimnaziu se observă pe ambele medii de rezidență, însă în mediul urban creșterea este mai semnificativă decât în mediul rural (21 de mii de elevi în urban, respectiv 9 mii de elevi în rural).

- În **învățământul liceal**, au fost înscriși 593,6 mii de elevi, cu 23 de mii de elevi mai puțini față de anul școlar anterior.
- În **învățământul profesional**, se manifestă, pentru prima dată de la reînființarea acestei forme de școlarizare, o descreștere a efectivelor de elevi (cu 4,7 mii de elevi mai puțin decât în anul școlar anterior).
- În **învățământul postliceal**, a avut loc o scădere cu 2,3 mii de elevi, efectivele coborând sub pragul de 90 de mii elevi înscriși în această formă de învățământ (89,5 mii de elevi), acest nivel educațional fiind cel mai puțin reprezentat în totalul populației școlare.

Rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ

În anul școlar 2021/2022, rata brută de cuprindere la toate nivelurile de învățământ (de la învățământul preșcolar la cel superior) a fost de 78,1%, iar valoarea indicatorului pentru învățământul preuniversitar a fost de 75,4%. Diferențe semnificative între valorile indicatorului pe sexe se înregistrează în favoarea populației feminine, în special în cazul învățământului postliceal sau superior.

Rata brută de cuprindere școlară la toate nivelurile de învățământ se calculează prin raportarea numărului de elevi cuprinși în toate nivelurile de educație, indiferent de vârstă, la populația totală de vârstă oficială cuprinderii în învățământ (3-23 de ani), rezidentă la 1 iulie a anului respectiv.

Pentru anul școlar 2021/2022, calculul **ratei brute de cuprindere la toate nivelurile de învățământ** evidențiază următoarele date:

- rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel superior (3-23 de ani) a avut valoarea de 78,1%, constantă față de anul școlar anterior;
- pe sexe, se observă o ușoară creștere cu 0,1 p.p. a valorii indicatorului la fete și scăderea valorii indicatorului cu 0,1 p.p. la băieți, ceea ce a determinat creșterea diferenței dintre valorile indicatorului pe sexe. Populația feminină este în avantaj față de cea masculină din perspectiva valorii acestui indicator.

Tabel 2. Rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 3-23 de ani

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	76,6	78,5	78,2	78,3	78,6	78,6	78,1	78,1
Feminin	78,1	80,0	79,7	79,9	80,1	80,5	80,3	80,4
Masculin	74,3	77,1	76,8	76,8	77,1	76,8	76,0	75,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2022

În perioada 2012/2013 – 2015/2016, s-a înregistrat o creștere ușoară a ratei brute de cuprindere de la învățământul primar la cel superior (6-23 de ani), ca urmare a includerii în sistemul de învățământ obligatoriu a clasei pregătitoare și, în consecință, a creșterii ponderii copiilor de 6 ani cuprinși în sistemul de educație. În anul școlar 2021/2022, **rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior** a înregistrat o ușoară coborâre față de anul precedent, valoarea indicatorului fiind de 76,9%.

Pe sexe, valorile indicatorului au înregistrat tendințe diferite în ultimii ani, astfel:

- Valoarea este constantă la nivelul populației școlare feminine, concomitent cu o valoare în ușoară scădere la nivelul populației masculine.
- Valoarea indicatorului continuă să fie mai mare în cazul fetelor (79,6% fete și 74,3% băieți), corelat cu creșterea diferenței dintre valorile indicatorului pe sexe.

Tabel 3. Rata brută de cuprindere de la învățământul primar la cel superior, ca raport din populația în vârstă de 6-23 de ani

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	74,3	74,7	75,0	76,6	76,2	76,3	76,8	76,9	77,0	76,9
Feminin	75,2	76,1	77,0	78,3	77,9	78,1	78,6	79,2	79,6	79,6
Masculin	73,4	72,8	72,1	75,0	74,6	74,7	75,1	74,8	74,7	74,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Raportându-ne numai la **învățământul preuniversitar**, la nivelul anului școlar 2021/2022, se observă că:

- Rata brută de cuprindere a fost 75,4% (raportată la populația de 3-21 de ani), valoarea fiind în ușoară creștere față de anul școlar anterior (cu 0,1 p.p.).
- Creșterea ușoară a valorii indicatorului este determinată de valoarea ascendentă a indicatorului la nivelul populației feminine, în condițiile în care valoarea indicatorului pentru populația masculină rămâne constantă.
- Populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere mai mare cu 2,3 p.p. față de cea masculină, o diferență ce se menține în raport cu anul școlar 2014/2015.

Tabel 4. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel postliceal) ca raport din populația în vârstă de 3-21 de ani

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	78,1	76,8	76,4	76,4	76,3	76,1	75,3	75,4
Feminin	78,6	77,3	77	77,2	77,2	77,1	76,4	76,6
Masculin	76,6	76,3	75,8	75,6	75,5	75,2	74,3	74,3

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2022

În cazul populației de 3-18 ani, **rata brută de cuprindere de la învățământul preșcolar la cel liceal** evidențiază:

- Valoarea indicatorului este de 86,8%, constantă față de anul școlar anterior.
- Valorile indicatorului pe sexe sunt, de asemenea, constante față de anul școlar anterior, iar diferența pe sexe este de 0,1 p.p. în favoarea fetelor.
- Ușorul avantaj al fetelor se înregistrează în ultimii 2 ani școlari, după o perioadă în care, în mod constant, băieții au fost în avantaj.
- În perioada de timp analizată, se constată o tendință descendentă a valorilor indicatorului, atât pe total, cât și pe sexe.

Tabel 5. Rata brută de cuprindere în învățământul preuniversitar (de la învățământul preșcolar la cel liceal) ca raport din populația în vârstă de 3-18 ani

	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	88,5	88,7	88,2	88,1	88,0	87,8	86,8	86,8
Feminin	88,6	88,3	87,9	88,0	87,9	87,7	86,8	86,8
Masculin	88,1	91,0	88,4	88,2	88,1	87,8	86,7	86,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2015-2022

I.B. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

Învățământul antepreșcolar

În anul școlar 2021/2022, peste 21 de mii de copii au fost cuprinși în învățământul antepreșcolar. Valorile indicatorului pe sexe arată că în creșe sunt înscriși mai mulți băieți decât fete. Numărul de copii înscriși în învățământul antepreșcolar din mediul rural este semnificativ mai redus față de numărul celor din mediul urban, reflectând disparitățile în ceea ce privește oferta. Aproape trei sferturi dintre copiii înscriși în învățământul antepreșcolar au vârsta de 2 ani și peste

- **Numărul creșelor și al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, pe medii de rezidență, sexe și forme de proprietate**

În anul școlar 2021/2022, în învățământul antepreșcolar au fost cuprinși 21,7 mii de copii, valoare în creștere cu 4,3 mii de copii față de anul școlar anterior. Activitățile educaționale și de îngrijire s-au desfășurat în 376 de unități independente și secții din cadrul grupurilor școlare.

Din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 96,8% se regăsesc în mediul urban (21 de mii de copii înscriși), respectiv 3,2% în mediul rural (698 de copii).

Valorile indicatorului pe sexe arată că sunt mai mulți băieți înscriși în învățământul antepreșcolar decât fete (11254 de băieți, respectiv 10436 de fete).

Cei mai mulți dintre copiii cuprinși în învățământul preșcolar se regăsesc în instituții publice (97,5%), datele fiind în ușoară creștere în raport cu cele înregistrate în anul școlar anterior.

Tabel 6. Copii înscriși în creșe, pe medii de rezidență, sexe și forma de proprietate

	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
Total	21872	100%	22506	100%	17400	100%	21690	100%
Urban	21512	98,4%	22027	97,9%	16971	97,5%	20992	96,8%
Rural	360	1,6%	479	2,1%	429	2,5%	698	3,2%
Feminin	10401	48%	10877	48,3%	8472	48,7%	10436	48,1%
Masculin	11471	52%	11629	51,7%	8928	51,3%	11254	51,9%
Public	21120	97%	21818	96,9%	16906	97,2%	21138	97,5%
Privat	752	3%	688	3,1%	494	2,8%	552	2,5%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2022

- **Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar, după programul de funcționare a creșei**

La nivelul anului 2021/2022, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, în funcție de **programul de funcționare** al creșelor 0,7% dintre copii frecventează programul normal, 98,2% dintre copii programul prelungit și 1,1% programul săptămânal și special.

Analiza valorilor indicatorului **pe medii de rezidență** arată că în mediul urban se regăsește aceeași distribuție a ponderilor per total. În mediul rural, toți copiii înscriși în învățământul antepreșcolar frecventează programul prelungit.

Tabel 7. Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar după programul de funcționare a creșei, pe medii de rezidență

2018/2019						
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	21872	21512	360	100%	100%	100%
Program normal	288	288	-	1,3%	1,3%	-
Program prelungit	21206	20846	360	97%	97%	100%
Program săptămânal și special	378	378	-	1,7%	1,7%	-
2019/2020						
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	22506	22027	479	100%	100%	100%
Program normal	172	172	-	0,8%	0,8%	-
Program prelungit	21964	21485	479	97,6%	97,5%	100%
Program săptămânal și special	370	370	-	1,6%	1,7%	-
2020/2021						
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	17400	16971	429	100%	100%	100%
Program normal	228	228	-	1,3%	1,3%	-
Program prelungit	17023	16594	429	97,8%	97,8%	100%
Program săptămânal și special	149	149	-	0,9%	0,9%	-
2021/2022						
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	21690	20992	698	100%	100%	100%
Program normal	150	150	-	0,7%	0,7%	-
Program prelungit	21307	20609	698	98,2%	98,2%	100%
Program săptămânal și special	233	233	-	1,1%	1,1%	-

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2022

- **Copiii înscriși în învățământul antepreșcolar pe vârste**

În anul școlar 2021/2022, din numărul total al copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, 1,5% au vârsta mai mică de 1 an, 22,6% au 1 an, aproape două treimi au 2 ani (64,3%), iar 11,6% au 3 ani. Față de anul școlar anterior se constată creșteri ale valorii indicatorului la vârstele mici, respectiv scăderea valorii indicatorului la vârsta de 3 ani.

În anul școlar de referință a raportului, față de anul precedent, se constată creșterea consistentă a ponderii copiilor de 1 an (cu 4,7 p.p.) și scăderea ponderii copiilor de 3 ani înscriși în creșe (cu 5 p.p.).

Valorile indicatorului pe **sexe** relevă o situație echilibrată.

Tabel 8. Ponderea copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, pe vârste

		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
sub 1 an	Total	1%	1,9%	1,1%	1,5%
	Feminin	1%	2,2%	1,1%	1,8%
	Masculin	0,8%	1,6%	1,2%	1,3%
1 an	Total	27%	26,8%	17,9%	22,6%
	Feminin	28%	27,2%	17,7%	22,6%
	Masculin	26,1%	26,5%	18,0%	22,5%
2 ani	Total	63%	62,7%	64,4%	64,3%
	Feminin	61,4%	62,3%	64,3%	64,3%
	Masculin	63,7%	63,1%	64,4%	64,3%
3 ani	Total	9%	8,6%	16,6%	11,6%
	Feminin	9,6%	8,3%	16,8%	11,2%
	Masculin	9,4%	8,7%	16,4%	11,9%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2019-2022

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar

În anul școlar 2021/2022, rata brută de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar a fost de 85,3%, valoare în ușoară creștere față de anul școlar anterior. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar din mediul rural este semnificativ mai redusă decât în mediul urban, ca urmare a ponderii mai mici a copiilor care frecventează grădinițele în mediul rural.

În anul școlar 2021/2022, învățământul preșcolar a cuprins 517,9 mii de copii, fiind în creștere cu 12,7 mii de copii față de anul școlar anterior. Preșcolarii sunt școlarizați în 1200 de grădinițe independente și 9445 de secții din cadrul grupurilor școlare sau al altor unități furnizoare de educație și formare.

Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar calculată la nivelul anului școlar 2021/2022 – reprezentând numărul copiilor cuprinși în grădiniță, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația de vârstă corespunzătoare nivelului preșcolar (3-5 ani) – a crescut ușor față de anul anterior, de la 84,5% până la valoarea de 85,3%. Începând cu anul școlar 2016/2017, când s-au înregistrat cele mai mari valori ale indicatorului din intervalul analizat, evoluția sa a fost descendentă până în 2020/2021.

Tabel 9. Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar

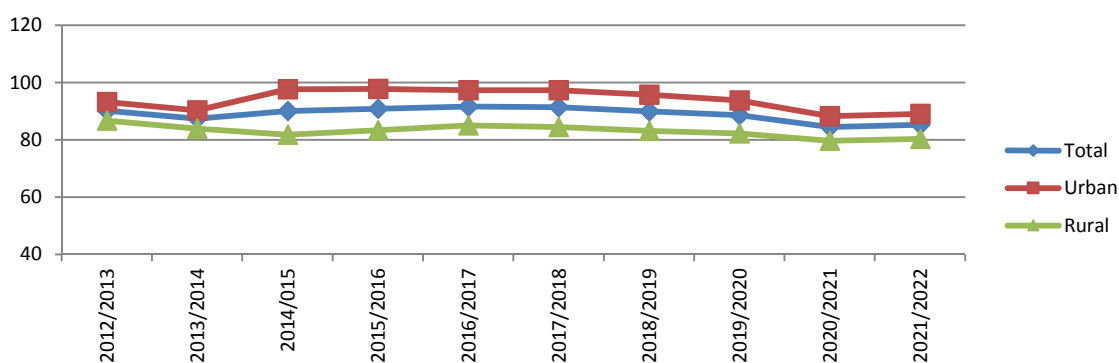
	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	90,2	87,4	90,1	90,9	91,6	91,4	90,0	88,6	84,5	85,3
Urban	93,2	90,3	97,7	97,8	97,4	97,4	95,8	93,8	88,3	89,1
Rural	86,7	83,9	81,8	83,4	85,0	84,5	83,1	82,3	79,7	80,4
Feminin	90,5	87,7	90,2	90,9	91,5	91,5	90,1	88,5	84,5	85,3
Masculin	89,9	87,1	89,9	90,9	91,6	91,2	89,9	88,8	84,5	85,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2012-2022

Valorile indicatorului pe **sexe** în anul școlar de referință înregistrează o creștere ușoară față de anul anterior, cu 0,8 p.p. Pe întreg intervalul analizat se observă o situație echilibrată după criteriul sex.

La nivelul populației de preșcolari, continuă să se manifeste **discrepanțe pe medii de rezidență**. În anul școlar 2021-2022, diferența pe medii de rezidență se păstrează relativ constantă față de anul precedent, în favoarea mediului urban (cu 8,7 p.p. mai mult în urban). Diferențele pe medii au fost mai mari în perioada 2014-2019, fiind situate între 11,5-16 p.p. Opțiunea părinților din mediul rural de a nu-și trimite copiii la grădiniță la vârste mai mici este determinată atât de diferite dificultăți de acces (de exemplu, distanțe mari între casă și grădiniță), cât și de factori culturali sau factori specifici socio-economici. Datele evidențiază **necesitatea susținerii continue a mediului rural**, prin proiecte și măsuri specifice privind dezvoltarea rețelei de unități de învățământ preșcolar și susținerea participării la educația timpurie.

Figura 2. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul preșcolar, pe medii de rezidență

Ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar

Analiza ratelor specifice de cuprindere în grădiniță din anul școlar de referință al raportului reflectă o ușoară creștere a participării la învățământul preșcolar pentru copiii de 3, 4 și 6 ani, respectiv o ușoară scădere a participării pentru copiii de 5 ani.

Începând cu anul școlar 2012/2013, **grupa de vârstă de 6 ani** corespunde învățământului obligatoriu. În prezentul raport, pentru asigurarea comparabilității datelor, sunt oferite date privind ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar și pentru această grupă de vârstă. Analiza acestor date este relevantă din perspectiva evaluării eficienței obligativității clasei pregătitoare de la această vârstă.

Înainte de implementarea debutului școlar de la 6 ani, peste trei sferturi dintre copiii de această vârstă erau cuprinși în grădinițe. Începând cu anul 2012/2013, a scăzut semnificativ ponderea copiilor de 6 ani din grădinițe. Perioada care a urmat a fost caracterizată de evoluții oscilante ale valorii indicatorului. În anul de referință al raportului, 16,8% dintre copiii de 6 ani sunt cuprinși în grădinițe. Valorile reduse ale ratei specifice de cuprindere în grădinițe a copiilor de 6 ani evidențiază faptul că introducerea clasei pregătitoare de la vârsta de 6 ani a constituit un răspuns adecvat la tendința părinților de a amâna vârsta debutului școlar.

Față de anul școlar anterior, ratele specifice de cuprindere în învățământul preșcolar au înregistrat **creșteri la 3, 4 și 6 ani, respectiv o ușoară scădere la 5 ani**. Pe medii de rezidență, mediul rural continuă să fie în dezavantaj, chiar dacă pentru vârstele de 3 și 4 se înregistrează ușoare creșteri ale valorii indicatorului. Ca și în anii trecuți, diferențele pe medii de rezidență sunt semnificative, variind între 5,7-6,7 p.p. pentru vârstele de 3-5 ani, în favoarea mediului urban. Aproape unul din cinci copii în vârstă de 5 ani din mediul rural nu

frecvențează grădinița. Pentru copiii de 6 ani din grădinițe (care ar trebui să fie deja la școală), diferența pe medii de rezidență se reduce considerabil.

Tabel 10. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul preșcolar

Vârsta		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016*	2016/ 2017	2017/ 2018*	2018/ 2019*	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
3 ani	Total	78,5	75,2	72,2	86,1	70,6	68,8	70,0	69,8	63,3	64,2
	Urban	86,2	81,6	80,2	95,4	75,7	73,8	75,0	74,8	66,4	67,0
	Rural	69,5	67,4	63,4	75,9	64,8	62,8	63,9	63,7	59,5	60,7
	Feminin	80,3	76,5	73,3	87,2	71,4	69,6	70,5	70,5	63,8	64,9
	Masculin	76,9	74,1	71,1	85,1	69,9	68,0	69,5	69,1	62,8	63,6
4 ani	Total	83,6	83,7	84,6	83,8	88,5	83,6	80,7	80,9	79,1	79,3
	Urban	84,7	86,3	92,0	89,5	93,3	88,3	84,6	85	82,2	81,9
	Rural	82,2	80,7	76,5	77,5	83,2	78,1	76,1	75,8	75,2	76,2
	Feminin	83,6	84,2	85	84,0	89,0	83,8	81,4	80,9	79,8	79,5
	Masculin	83,6	83,3	84,2	83,6	88,0	83,3	80,1	80,8	78,4	79,2
5 ani	Total	89,3	88,0	88,6	87,0	85,2	91,5	87,2	84	84,7	84,5
	Urban	90,7	89,2	95,3	93,8	90,2	96,9	91,8	86,8	87,8	87,5
	Rural	87,8	86,6	81,1	79,5	79,7	85,4	81,8	80,6	80,9	80,8
	Feminin	89,3	87,9	88,2	86,9	84,7	91,4	86,5	83,5	84,3	84,8
	Masculin	89,4	88,1	88,7	87,0	85,7	91,5	87,8	84,5	85,1	84,3
6 ani	Total	17,8	14,9	13,5	14,4	13,9	15,4	16,5	17,7	16,7	16,8
	Urban	16,5	13,6	12,1	13,6	13,8	15,7	16,6	18,2	17,3	18,1
	Rural	19,3	16,3	14,8	15,2	14,0	15,2	16,4	17,1	16,0	15,3
	Feminin	17,3	14,1	12,5	13,3	12,5	14,1	15,2	16,3	15,4	15,3
	Masculin	18,3	15,5	14,4	15,4	15,2	16,7	17,8	19,0	18,0	18,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

*Datele includ și copiii de 2 ani.

I.C. Învățământul primar și gimnazial

Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

Schimbarea de structură a sistemului de educație din anul școlar 2012/2013 a influențat rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial. În anul școlar de referință, valoarea indicatorului a crescut ușor, până la valoarea de 88,4%, după o perioadă de scădere constantă a valorii indicatorului. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; rata brută de cuprindere în învățământul primar este de aproape 90%, iar în învățământul gimnazial 87%, în creștere față de anul anterior. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special la nivelul învățământului gimnazial. Ratele de participare sunt ușor mai mari pentru populația școlară masculină, comparativ cu populația feminină.

În anul școlar 2021/2022, învățământul primar și gimnazial (de masă și special) a cuprins 1599,5 mii de elevi (cu 19,2 mii mai mult decât în anul școlar anterior), școlarizați în unități de învățământ cu personalitate juridică și structuri fără personalitate juridică.

Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial – reprezentând numărul elevilor cuprinși în ciclurile primar și gimnazial, indiferent de vârstă, ca raport procentual din populația totală de vârstă oficială corespunzătoare celor două niveluri de studiu (6-14 ani) – a fost influențată de măsurile de reorganizare implementate începând cu anul școlar 2012/2013.

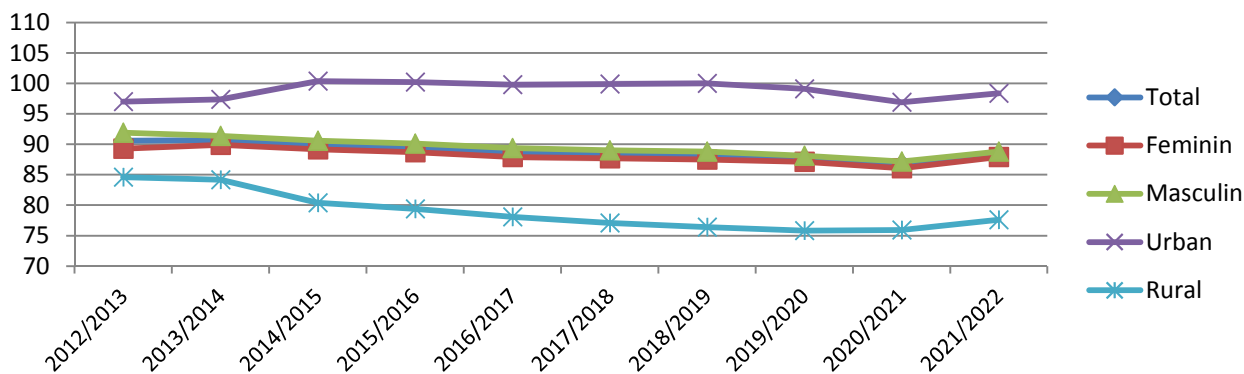
- În intervalul analizat, până în anul școlar 2020/2021, valoarea indicatorului a fost în scădere constantă (cu aproximativ 4 p.p.).
- În anul școlar de referință, indicatorul a înregistrat o creștere de 1,7 p.p. față de anul școlar anterior, asociată cu creșterea efectivelor de elevi din învățământul gimnazial.

Tabel 11. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	90,6	90,7	89,9	89,4	88,7	88,3	88,2	87,6	86,7	88,4
Feminin	89,3	89,9	89,2	88,7	87,9	87,7	87,5	87,1	86,1	87,9
Masculin	91,9	91,4	90,6	90,1	89,4	89,0	88,8	88,1	87,2	88,8
Urban	97,0	97,4	100,4	100,2	99,8	99,9	100,0	99,1	96,9	98,4
Rural	84,6	84,2	80,4	79,4	78,1	77,1	76,4	75,8	75,9	77,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 3. Rata brută de cuprindere în învățământul primar și gimnazial

- **Diferența pe sexe** se menține și în anul școlar 2021/2022 în favoarea băieților cu 0,9 p.p. (87,9% fete, respectiv 88,8% băieți).
- **Pe medii de rezidență**, rata de cuprindere în învățământul primar și gimnazial a înregistrat o evoluție oscilantă în mediul urban și a scăzut constant în mediul rural. În anul școlar 2021/2022, valoarea ratei brute de cuprindere a înregistrat creșteri față de anul precedent, ajungând la 98,4% în urban, respectiv 77,6% în rural. Diferența pe medii de rezidență continuă tendința descendentă, dar este în continuare consistentă, în defavoarea mediului rural (20,8 p.p.).

Tendința înregistrată de rata brută de cuprindere din primar și gimnazial în anul școlar 2021/2022 se regăsește diferit pe fiecare ciclu de învățământ. Astfel, în **învățământul primar**:

- Rata brută de cuprindere a înregistrat o valoare constantă față de anul școlar anterior (89,6%). O pondere încă semnificativă a copiilor de 6 ani se regăsește în grădinițe (16,8%, similară cu cea înregistrată în anul școlar anterior).

- Diferența pe sexe se menține în favoarea băieților (cu 1 p.p.) pe fondul ușoarei variații descendente a valorii indicatorului în cazul fetelor și a ușoarei variații ascendente în cazul băieților.
- Discrepanțele între valoarea acestui indicator pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a învățământului din mediul rural (82,2% rural și 96% urban).

Tabel 12. Rata brută de cuprindere în învățământul primar

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	88,4	89,0	88,7	87,7	86,7	90,0	90,8	90,3	89,6	89,6
Feminin	87,7	88,3	88,1	87,2	85,9	89,5	90,3	90,0	89,2	89,1
Masculin	89,0	89,6	89,3	88,3	87,4	90,4	91,2	90,7	89,9	90,1
Urban	91,5	92,2	97,4	96,5	95,3	99,2	100,1	99,1	96,7	96,0
Rural	85,2	85,6	80,3	78,9	78,0	80,5	80,9	80,9	81,5	82,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

În învățământul gimnazial, rata de participare la educație prezintă următoarele caracteristici:

- după scăderea constantă din ultimii ani, a înregistrat o creștere de 3,6 p.p. în anul școlar 2021/2022, până la valoarea de 87%;
- valoarea indicatorului a crescut pe ambele sexe, diferența menținându-se în favoarea băieților, dar mai redusă decât în anul școlar anterior;
- discrepanța dintre valoarea indicatorului pe medii de rezidență este mai mare la nivelul învățământului gimnazial, decât în învățământul primar (72,7% rural și 101,4% urban, ambele valori fiind în creștere față de anul școlar anterior).

Tabel 13. Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	93,4	92,7	91,4	91,5	91,2	86,3	85,1	84,4	83,4	87,0
Feminin	91,2	91,9	90,6	90,5	90,5	85,3	84,1	83,6	82,6	86,6
Masculin	95,4	93,5	92,2	92,3	91,9	87,2	86,0	85,1	84,1	87,5
Urban	104,3	104,5	104,5	105,2	106,0	100,9	99,8	99,1	97,0	101,4
Rural	84,0	82,7	80,5	79,8	78,2	73,1	71,2	70,1	69,8	72,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul primar și gimnazial

Rata de cuprindere a copiilor de 6 ani în învățământul primar a înregistrat ușoare oscilații de la un an școlar la altul; în 2021/2022, indicatorul înregistrează o creștere cu 1,7 p.p. față de anul școlar anterior. O pondere încă ridicată dintre copiii de 6 ani se află în grădiniță. Ratele specifice de cuprindere pentru celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar și gimnazial au înregistrat ușoare oscilații față de anul anterior. Există în continuare procente relativ ridicate de elevi care depășesc grupele oficiale de vârstă corespunzătoare învățământului primar (peste 10 ani), respectiv gimnazial (peste 14 ani).

Rata specifică de cuprindere pe vârste exprimă ponderea elevilor de o anumită vârstă cuprinși în sistemul de educație, indiferent de nivelul de învățământ, în totalul populației (rezidente) de aceeași vârstă; indicatorul reflectă gradul de participare la educație a unei anumite cohorte de vârstă specifică. Ca și alți indicatori, ratele specifice de cuprindere școlară pe vârste au prezentat tendințe oscilante în ultimii ani, influențate mai ales de schimbările sistemului de învățământ.

Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar:

- În anul școlar 2021/2022, trei sferturi dintre copiii de **6 ani** sunt cuprinși în învățământul primar, valoarea indicatorului fiind în creștere cu 1,7 p.p. față de anul școlar anterior. În același timp, 16,8% dintre copiii de 6 ani (valoare relativ constantă față de anul școlar anterior) au fost cuprinși în învățământul preșcolar. Ponderea copiilor de 6 ani din mediul urban cuprinși în învățământul primar este mai mare decât a celor din rural cu aproximativ 10 p.p. (80,3% în urban, respectiv 69,7% în rural). În mod constant, diferența valorii indicatorului pe sexe este în favoarea fetelor: mai multe fete decât băieți își fac debutul școlar la vârsta de 6 ani (76,8% fete, respectiv 74,4% băieți).
- La celelalte vârste corespunzătoare învățământului primar, ratele specifice de cuprindere înregistrează ușoare oscilații față de anul anterior. Astfel, la nivelul elevilor de 7, 8 și 10 ani se înregistrează scăderea valorii indicatorului, în timp ce la cei de 9 ani, creșterea sa.
- **Pe medii de rezidență**, ratele de cuprindere sunt mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare învățământului primar, cea mai mare diferență înregistrându-se la vârsta de 9 ani (19,9 p.p.).
- Se remarcă prezența în învățământul primar a unei ponderi relativ ridicată de **elevi care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** acestui nivel de studii: 17,1% dintre copiii de 11 ani și 2,7% dintre copiii de 12 ani sunt cuprinși în învățământul primar (valori în creștere față de anul școlar anterior). Această stare de fapt poate avea multiple cauze: debutul școlar întârziat (mai ales în învățământul special, dar nu numai); fenomenul repetenției, cu impact asupra eficienței interne a sistemului de educație și cu efecte asupra riscului de abandon școlar.

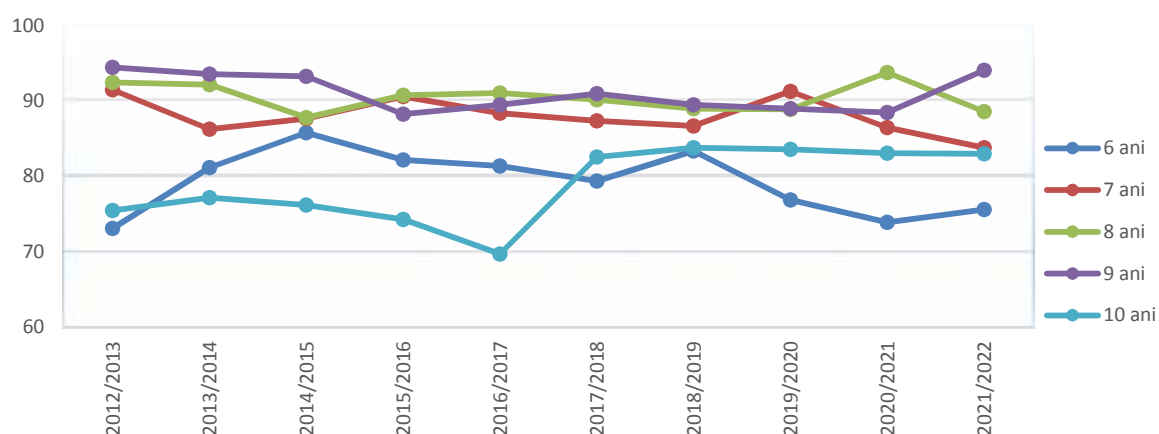
Tabel 14. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar

Vârsta		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
6 ani	Total	73,1	81,2	85,8	82,2	81,4	79,4	83,4	76,9	73,9	75,6
	Urban	73,9	83,3	95,4	92,3	91,7	88,5	92,6	83,7	78,1	80,3
	Rural	72,2	78,8	75,8	71,7	70,2	69,6	73,3	68,9	68,8	69,7
	Feminin	74,1	82,2	86,7	83,5	82,5	80,8	85,1	78,4	75,0	76,8
	Masculin	72,2	80,3	84,9	81,0	80,3	78,1	81,9	75,5	72,9	74,4
7 ani	Total	91,5	86,3	87,7	90,6	88,6	87,4	86,7	91,3	86,5	83,8
	Urban	94,4	87,9	95,0	99,5	97,8	97,9	95,8	100,2	92,8	88,6
	Rural	88,4	84,5	80,4	81,6	79,1	76,3	76,9	81,6	79,2	78,0
	Feminin	91,3	86,5	87,8	90,3	88,5	87,4	86,6	91,5	86,8	83,8
	Masculin	91,8	86,1	87,7	90,9	88,7	87,4	86,8	91,2	86,2	83,8
8 ani	Total	92,5	92,2	87,8	90,8	91,1	90,2	89,0	88,9	93,8	88,6
	Urban	96,7	95,1	95,2	98,9	100,5	100,3	100,0	98,9	102,7	95,6

	Rural	88,3	88,9	80,4	82,6	81,7	79,8	77,2	78,2	84,1	80,7
	Feminin	92,5	91,8	87,6	90,4	90,6	89,8	88,7	88,9	93,9	88,4
	Masculin	92,4	92,5	88,0	91,1	91,7	90,5	89,2	89,0	93,6	88,8
9 ani	Total	94,5	93,6	93,3	88,3	89,5	91,0	89,5	89,0	88,5	94,1
	Urban	99,0	98,5	102,7	96,8	98,0	101,4	100,1	100,6	98,1	103,7
	Rural	90,3	88,8	84,4	80,0	81,0	80,6	78,7	76,7	78,1	83,8
	Feminin	93,7	93,4	93,1	88,3	88,8	90,8	89,2	88,9	82,7	94,1
	Masculin	95,3	93,8	93,6	88,4	90,2	91,2	89,9	89,1	88,7	94,2
10 ani	Total	75,5	77,2	76,2	74,3	69,7	82,6	83,8	83,6	83,1	83,0
	Urban	80,2	82,1	85,4	82,7	75,4	89,4	91,8	92,0	92,4	91,3
	Rural	71,3	72,6	68,0	66,3	64,0	75,8	75,8	75,1	73,2	74,1
	Feminin	74,5	75,3	74,8	72,7	68,2	81,6	83,2	83,0	82,7	82,2
	Masculin	76,4	79,0	77,5	75,7	71,1	83,5	84,4	84,2	83,5	83,7

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 4. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul primar

Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial

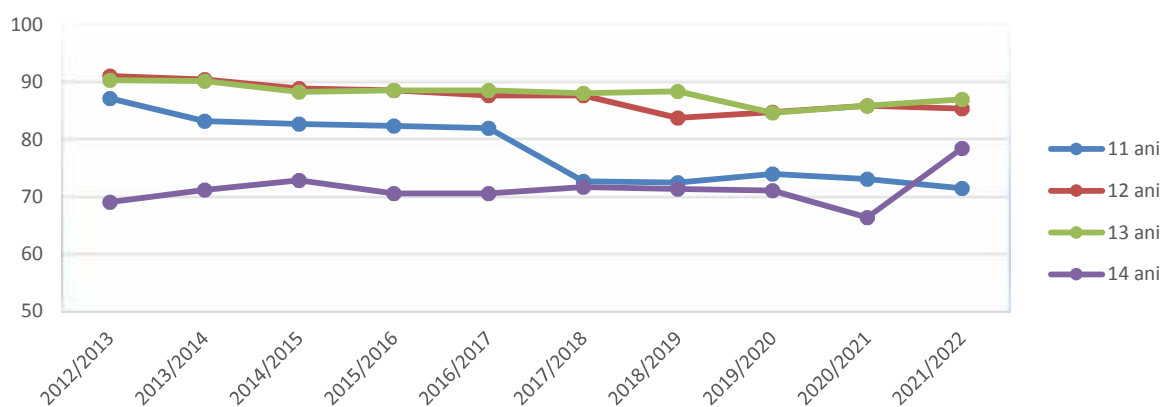
- Evoluția ratelor specifice de cuprindere a elevilor în învățământul gimnazial înregistrează creșteri față de anul școlar anterior pentru vârstele de 13 și 14 ani, și scăderi pentru vârstele de 11 și 12 ani.
- Ca și în învățământul primar, ratele de cuprindere în gimnaziu sunt sensibil mai mari în urban în comparație cu mediul rural, la toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu.
- Observăm că mai puțin de două treimi dintre elevii de 11 ani din mediul rural sunt cuprinși în învățământul gimnazial.
- Ponderea **elevilor care depășesc vârsta oficială corespunzătoare** învățământului gimnazial se păstrează încă la valori mari: 14,2% dintre copiii de 15 ani și 3,1% dintre copiii de 16 ani sunt cuprinși în învățământul gimnazial. Această categorie de elevi este în risc de abandon și necesită intervenții focalizate prin programe inițiate atât la nivel național, cât și la nivel județean sau local.

Tabel 15. Ratele specifice de cuprindere pe vârste, în învățământul gimnazial

Vârsta		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
11 ani	Total	87,2	83,2	82,7	82,4	82,0	72,7	72,5	74,0	73,1	71,5
	Urban	92,6	91,7	94,1	94,7	95,6	85,2	85,4	88,4	86,7	85,3
	Rural	82,1	75,6	73,0	71,5	69,3	60,6	59,7	59,6	59,1	57,1
	Feminin	83,8	84,7	83,6	83,3	83,0	73,9	73,4	75,2	74,6	73,0
	Masculin	90,6	81,7	81,9	81,6	81,1	71,6	71,6	72,8	71,7	70,1
12 ani	Total	91,1	90,5	88,9	88,6	87,7	87,7	83,8	84,8	85,9	85,4
	Urban	101,6	101,4	100,0	101,2	100,8	102,3	97,6	98,1	99,9	99,4
	Rural	82,2	81,2	79,7	77,8	76,1	74,2	70,4	71,7	71,9	71,2
	Feminin	91,0	90,4	89,2	88,5	87,6	87,7	83,9	84,9	86,2	85,9
	Masculin	91,1	90,6	88,7	88,6	87,8	87,7	83,7	84,7	85,6	84,9
13 ani	Total	90,4	90,2	88,3	88,6	88,6	88,1	88,4	84,7	85,9	87,0
	Urban	101,3	100,5	100,2	100,8	101,9	102,0	103,4	99,1	99,7	101,6
	Rural	81,4	81,6	78,5	78,4	77,2	75,9	74,5	70,8	72,4	72,5
	Feminin	90,1	90,1	88,2	88,5	88,5	87,8	88,4	84,6	85,6	86,7
	Masculin	90,6	90,2	88,5	88,6	88,6	88,3	88,4	84,7	86,2	87,2
14 ani	Total	69,1	71,2	72,9	70,6	70,6	71,7	71,4	71,1	66,4	78,5
	Urban	79,7	82,3	85,0	82,4	82,0	83,8	83,6	84,0	76,2	90,0
	Rural	60,2	62,2	63,1	60,9	61,2	61,5	60,6	59,1	57	67,3
	Feminin	67,8	69,7	71,3	69,1	69,3	69,9	69,6	69,6	64,8	77,7
	Masculin	70,3	72,7	74,4	71,9	71,8	73,3	73,0	72,5	68	79,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 5. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul gimnazial

Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

În anul școlar 2020/2021 rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial a scăzut ușor în comparație cu anul școlar anterior. La nivel general, 1,2% dintre elevii de nivel primar și gimnazial au abandonat școala. Mediul rural, respectiv clasele de început de ciclu înregistrează valori ridicate ale abandonului școlar. Cele mai mari valori ale ratei abandonului școlar din învățământul primar și gimnazial s-au înregistrat la nivelul populației școlare din mediul rural (1,7% total, 1,8% primar, 1,6% gimnaziu), respectiv la nivelul elevilor de clasele pregătitoare, I și a V-a.

La finalul anului școlar 2020/2021, învățământul primar și gimnazial de masă cuprindea 1545,2 mii de elevi (exclusiv elevii din Programul „A Doua Șansă”). Din totalul elevilor din învățământul primar și gimnazial de masă aflați în evidențe la final de an școlar, 97,4% au fost declarați promovați și 2,6% repetenți. Față de anul școlar anterior, rata de promovare a scăzut cu 1 p.p., valoare care se regăsește în rata de repetenție. Datele corespunzătoare pentru învățământul special sunt relativ constante în comparație cu anul școlar anterior: 17,2 mii de elevi la final de an școlar, din care 98,5% au fost declarați promovați și 1,5% repetenți.

Pe ansamblul învățământului primar și gimnazial, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) în anul 2020/2021 a fost de 1,2% (procent ce reprezintă în cifre absolute 18,4 mii de elevi).

- În comparație cu anul anterior, valoarea indicatorului este în ușoară scădere.
- Scăderea valorii indicatorului este determinată de tendința descendentă a acestuia în școli din mediul rural; în mediul urban valoarea indicatorului este constantă față de anul școlar anterior.
- Diferența dintre valorile indicatorului pe medii este de 0,9 p.p. în favoarea mediului urban.
- În ceea ce privește abandonul școlar pe sexe, indicatorul înregistrează pentru al doilea an consecutiv o valoare mică de 0,1 p.p. (1,2% băieți și 1,1% fete). Este cea mai redusă valoare din seria de timp analizată.

Tabel 16. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Învățământ primar și gimnazial									
Total	1,4	1,5	1,8	1,8	1,6	1,7	1,6	1,3	1,2
Urban	1,1	1,3	1,5	1,4	1,1	1,1	1,2	0,8	0,8
Rural	1,6	1,8	2,2	2,3	2,3	2,4	2,2	1,8	1,7
Feminin	1,2	1,4	1,7	1,6	1,0	1,5	1,5	1,2	1,1
Masculin	1,5	1,6	2,0	2,0	2,2	1,8	1,7	1,3	1,2
Învățământ primar									
Total	1,1	1,2	1,8	1,7	1,5	1,6	1,6	1,3	1,3
Urban	0,9	1,1	1,6	1,4	1,1	1,1	1,2	0,9	0,9
Rural	1,3	1,4	2,0	2,0	2,1	2,2	2,1	1,7	1,8
Feminin	1,0	1,1	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	1,2	1,2

Masculin	1,2	1,3	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,3	1,4
Învățământ gimnazial									
Total	1,7	1,8	1,9	2,0	1,8	1,8	1,7	1,2	1,0
Urban	1,4	1,5	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2	0,8	0,6
Rural	2,1	2,1	2,3	2,5	2,5	2,7	2,3	1,9	1,6
Feminin	1,6	1,7	1,7	1,8	0,6	1,7	1,5	1,2	1,0
Masculin	1,9	1,9	2,1	2,1	2,8	2,0	1,8	1,3	1,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2014-2022

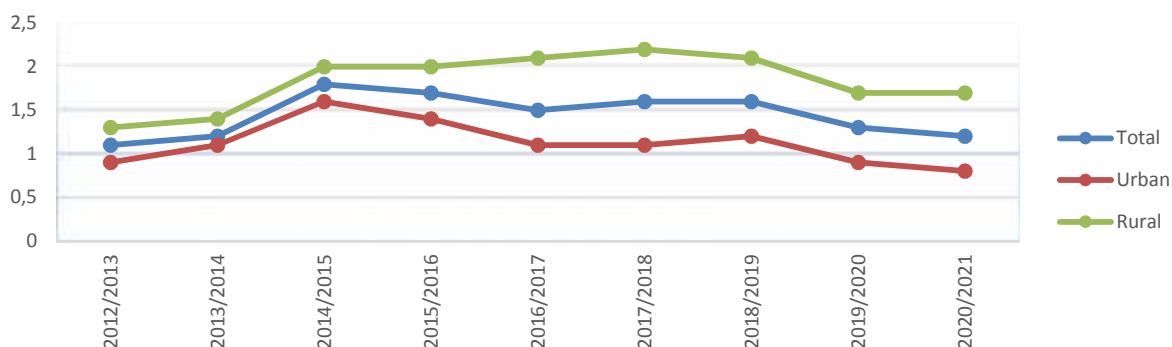
Observație: Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

Pe fiecare nivel de studiu, se evidențiază aspecte caracteristice.

În învățământul primar:

- Abandonul școlar înregistrează o valoare constantă față de anul școlar anterior (1,3%).
- Diferența pe medii de rezidență rămâne crescută (0,9 p.p.), mediul rural fiind în continuare defavorizat.
- Decalajul pe sexe crește ușor în contextul creșterii valorii indicatorului în cazul băieților (1,4% băieți din ciclul primar abandonează școala, comparativ cu 1,2% fete).

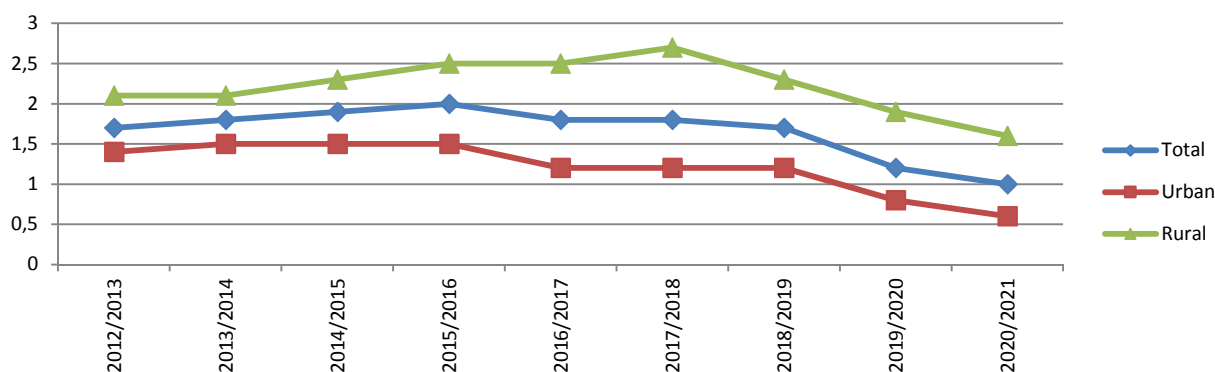
Figura 6. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe medii de rezidență

În învățământul gimnazial:

- se înregistrează o scădere cu 0,2 p.p. a ratei abandonului școlar față de anul anterior, fiind continuată, astfel, tendința descendentă a indicatorului din ultimii ani;
- pentru al doilea an consecutiv, rata abandonului școlar din învățământul gimnazial este mai mică decât valoarea indicatorului la nivelul învățământului primar;
- diferența dintre valorile indicatorului pe medii de rezidență este ușor mai mare decât cea din ciclul primar, mediul rural fiind defavorizat din acest punct de vedere (0,6% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul urban, 1,6% rata abandonului școlar la gimnaziu în mediul rural);
- este pentru prima dată în seria de timp analizată, când valorile indicatorului pe sexe se egalizează.

Figura 7. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe medii de rezidență

Relevantă în contextul de față este și analiza abandonului școlar pe **clase**. Datele evidențiază că:

- Ratele cele mai ridicate ale abandonului se înregistrează la clasele de început de cicluri de școlaritate: clasa pregătitoare și clasa I, respectiv clasa a V-a.
- La nivelul clasei pregătitoare și clasei I, valorile indicatorului au crescut în comparație cu anul școlar anterior cu 0,2 p.p. la clasa pregătitoare, respectiv cu 0,5 p.p. la clasa I.
- Diferența pe medii de rezidență evidențiază situația defavorizată a mediului rural, cele mai mari diferențe înregistrându-se la clasele pregătitoare, I și a VIII-a.

Tabel 17. Rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial, pe clase și medii de rezidență

		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Clasa pregătitoare	Total	0,5	1,0	1,7	1,8	1,6	1,8	2,0	1,5	1,7
	Urban	0,1	0,7	1,7	1,6	1,2	1,3	1,5	1,1	1,2
	Rural	0,9	1,3	1,7	1,9	2,1	2,3	2,5	2,1	2,4
I	Total	1,3	1,5	2,4	2,5	2,3	2,6	2,6	2,1	2,6
	Urban	1,2	1,4	1,9	1,9	1,6	1,7	1,6	1,4	1,8
	Rural	1,5	1,6	3,0	3,2	3,3	3,7	3,8	2,9	3,7
a II-a	Total	1,2	1,3	2,4	1,4	1,3	1,4	1,2	0,9	0,8
	Urban	1,2	1,1	2,0	1,1	0,9	0,9	0,9	0,7	0,6
	Rural	1,3	1,5	2,8	1,7	1,7	1,9	1,6	1,3	1,1
a III-a	Total	1,0	1,1	1,2	1,2	1,0	1,0	1,0	0,9	0,6
	Urban	0,9	1,0	1,2	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,3
	Rural	1,2	1,3	1,3	1,7	1,4	1,5	1,3	1,3	1,0
a IV-a	Total	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,2	1,2	1,0	0,8
	Urban	1,3	1,2	1,3	1,3	1,0	0,9	1,1	0,8	0,7
	Rural	1,3	1,4	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0
a V-a	Total	2,4	2,5	2,4	2,4	2,2	2,4	1,9	1,5	1,2
	Urban	2,2	2,1	1,9	1,8	1,5	1,5	1,3	1,0	0,8
	Rural	2,7	2,9	2,9	3,0	3,2	3,5	2,7	2,3	1,6
a VI-a	Total	1,4	1,6	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7	1,0	0,9

	Urban	1,2	1,4	1,4	1,4	1,1	1,0	1,3	0,7	0,5
	Rural	1,7	1,8	2,1	2,2	2,2	2,4	2,2	1,5	1,4
a VII-a	Total	1,6	1,6	1,8	2,0	1,7	1,7	1,6	1,4	1,0
	Urban	1,2	1,4	1,4	1,6	1,0	1,1	1,1	0,8	0,6
	Rural	1,9	2,0	2,3	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	1,4
a VIII-a	Total	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,7	1,5	1,0	1,0
	Urban	1,1	1,2	1,1	1,2	1,0	1,0	1,0	0,6	0,4
	Rural	1,9	1,9	2,1	2,3	2,3	2,5	2,1	1,7	1,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2014-2022

Observație: Pentru calcularea ratei abandonului școlar nu au fost luați în considerare elevii cuprinși în Programul „A doua șansă”

Figura 8. Rata abandonului școlar în învățământul primar, pe clase

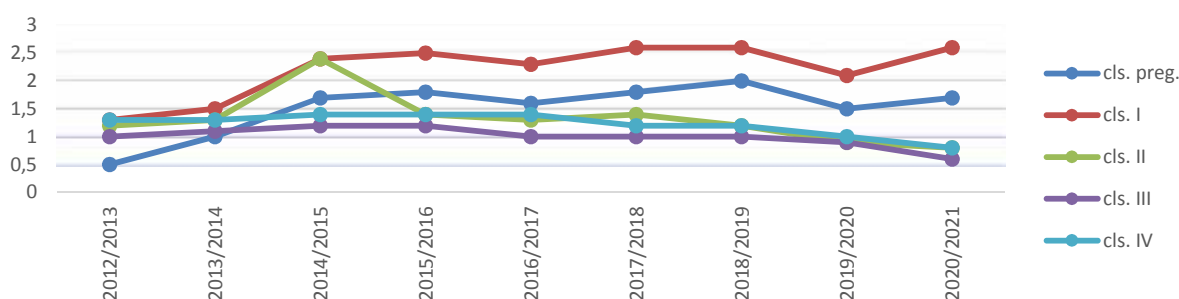
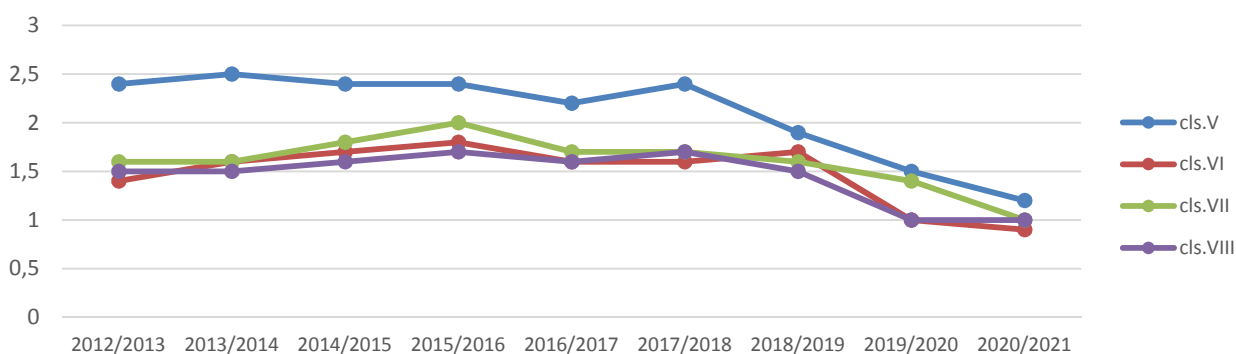

Figura 9. Rata abandonului școlar în învățământul gimnazial, pe clase

La nivel general, ratele ridicate ale abandonului școlar la început de ciclu de școlaritate au drept cauză dificultățile de adaptare cu care se confruntă elevii la tranziția de la un nivel de învățământ la altul: stiluri de predare diferite, solicitări mai complexe în plan curricular; nu în ultimul rând diferențele semnificative în ceea ce privește numărul de ore de program școlar/săptămână. Este de remarcat tendința generală de scădere a ratei abandonului școlar de la clasele de debut către cele de final de ciclu de școlaritate, cel mai probabil determinată de adaptarea progresivă a elevilor la solicitările școlare.

Analiza pe cohortă: abandon școlar și pierderi școlare

Indicatorul urmărește viața școlară a elevilor de la debutul în învățământul primar la finalul învățământului gimnazial. Analizând unsprezece cohorte de elevi observăm că abandonul și pierderile pe cohortă, atât la nivelul învățământului primar, cât și la nivelul gimnazial au valori ridicate. Ambii indicatori au trecut printr-

o perioadă de scădere amplă, urmată de o perioadă cu valori relativ stabile, apoi o nouă scădere în perioada marcată de pandemia de Covid-19:

- abandonul pe cohortă – de la 19,2% în 2010/2011 la valori de 13-14% în 2014-2017, respectiv 7,4% în 2020/2021;
- pierderile școlare – de la 20,9% în 2010/2011 la 16-17% în 2013-2017, respectiv 10,4% în anul școlar 2020/2021.

Astfel, dacă în 2010/2011, numai opt din zece elevi înscriși cu opt ani în urmă în clasa I ajungeau să absolve clasa a VIII-a, în anul 2020/2021 nouă din zece elevi au ajuns la final de ciclul gimnazial.

Analiza pe cohortă a abandonului școlar și a pierderilor școlare în funcție de **mediul de rezidență** evidențiază diferențe foarte mari între mediul rural și urban, situând mediul școlar rural într-o situație defavorizată. Astfel, la nivelul anului 2020/2021:

- 1,3% dintre elevii din mediul urban (din cohorta care a intrat în clasa I în urmă cu opt ani) au abandonat studiile, comparativ cu 14,6% dintre elevii din rural; valorile indicatorului înregistrează în ultimii ani o ușoară tendință descendentă, însă situația defavorizată a mediului rural se menține.
- aproape o cincime (18,9%) dintr-o cohortă școlară se pierde pe parcursul învățământului primar și gimnazial în mediul rural, comparativ cu numai 3,5% în mediul urban.

Tabel 18. Evoluția pe cohorte a elevilor (de la înscrierea în ciclul primar la finalul ciclului gimnazial)

Debutul școlar		Finalul învățământului gimnazial			Ponderi (din total elevi înscriși în clasa I cu opt ani în urmă)			
An școlar	Elevi clasa I	An școlar	Absolvenți clasa a VIII-a	Repetenți clasa a VIII-a	% absolvenți clasa a VIII-a	% pierderi ciclul primar și gimnazial	% repetenți cl. a VIII-a	% abandon ciclul primar și gimnazial*
2003/2004	287552	2010/2011	227369	4888	79,1	20,9	1,7	19,2
2004/2005	227850	2011/2012	183315	5081	80,5	19,5	2,2	17,3
2005/2006	226324	2012/2013	183312	5817	81,0	19,0	2,6	16,4
2006/2007	220489	2013/2014	182600	5967	82,8	17,2	2,7	14,5
2007/2008	221185	2014/2015	184353	6558	83,3	16,7	3,0	13,7
2008/2009	212022	2015/2016	177651	6880	83,8	16,2	3,2	13,0
2009/2010	203895	2016/2017	169298	6485	83,0	17,0	3,2	13,8
2010/2011	203926	2017/2018	170528	6386	83,6	16,4	3,1	13,2
2011/2012	206055	2018/2019	174473	6379	84,7	15,3	3,1	12,2
2012/2013	202134	2019/2020	178717	3749	88,4	11,6	1,9	9,7
2013/2014	156991**	2020/2021	140600	4801	89,6	10,4	3,1	7,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2004-2022

* Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată

** Sunt cuprinși, deopotrivă, elevii care au avut debutul școlar în anul școlar 2012/2013, în clasa pregătitoare, și elevii care au avut debutul școlar în 2013/2014 în clasa I (conform reglementărilor OMEN 3434/2013).

În perioada analizată, se remarcă tendința de egalizare a valorilor abandonului școlar pe cohortă și ale pierderilor școlare, din clasa I până în clasa a VIII-a, pe sexe. În anul școlar de referință, valoarea abandonului școlar pe cohortă a fost cu 0,6 p.p. mai mare în cazul fetelor, comparativ cu băieții.

Tabel 19. Evoluția coortei de elevi 2013-2020, pe sexe și medii de rezidență

	Elevi înscriși în clasa I 2013/2014	Absolvenți clasa a VIII-a 2020/2021	Repetenți clasa a VIII-a 2020/2021	Ponderi (din total elevi înscriși în clasa I cu opt ani în urmă)			
				% absolvenți clasa a VIII-a	% pierderi ciclul primar și gimnazial	% repetenți clasa a VIII-a	% abandon ciclul primar și gimnazial*
Total, din care:	156991	140600	4801	89,6	10,4	3,1	7,4
- feminin	75043	67033	2262	89,3	10,7	3,0	7,7
- masculin	81948	73567	2539	89,8	10,2	3,1	7,1
- urban	86449	83401	1901	96,5	3,5	2,2	1,3
- rural	70542	57199	3032	81,1	18,9	4,3	14,6

Sursa: Calculat pe baza datelor INS, 2013, 2022

* Inclusiv cazurile de deces, migrație, exmatriculare, precum și elevii cu situația școlară neîncheiată

Observație: Au fost luați în calcul elevii din învățământul de masă și din cel special. Pentru învățământul primar sunt luați în calcul toți elevii, indiferent de forma de învățământ, iar pentru gimnaziu datele se referă numai la forma de învățământ de zi.

I.D. Învățământul liceal și profesional

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional

La nivelul anului școlar 2021/2022, rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior a ajuns la valoarea de 84,4%, în scădere față de perioada precedentă. Reducerea valorii indicatorului se înregistrează pentru ambele rute de formare – liceal, respectiv profesional – fiind mai pronunțată în cazul celei dintâi. Liceul a continuat să aibă cea mai mare rată brută de cuprindere (71,7%), comparativ cu învățământul profesional (16,8%). Diferența de participare pe sexe (aproximativ 10 puncte procentuale) s-a înregistrat în favoarea populației școlare feminine la liceu, respectiv în favoarea populației școlare masculine în învățământul profesional.

Rata brută de cuprindere în învățământul liceal și profesional reprezintă raportul procentual dintre numărul elevilor, indiferent de vârstă, cuprinși în aceste niveluri de studiu și totalul populației de vârstă corespunzătoare (15-18 ani).

Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (învățământul liceal și cel profesional):

- La începutul intervalului analizat, valorile acestui indicator au fost mari (peste 90%), dar în scădere, fiind influențate de ieșirea din sistem a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004 (la 6 ani și la 7 ani concomitent); aceștia au intrat în clasa a IX-a în 2011/2012 și au ieșit din clasa a XII-a în 2014/2015.

- Ulterior, pe fondul reorganizării învățământului profesional cu durata de 3 ani (începând cu anul școlar 2014/2015), valorile indicatorului au început să crească (de la 84,8% în 2016/2017 la 88,7% în 2020/2021).
- Anul școlar 2021/2022 înregistrează o întrerupere a trendului ascendent, valoarea indicatorului ajungând la 84,4% (cu 4 p.p. mai mică față de anul anterior). Scăderea valorii indicatorului a fost determinată de schimbările de structură ale sistemului de educație din 2012 când au fost școlarizați în clasa pregătitoare copiii de 6 ani. Modificările de la nivelul sistemului, de la acea vreme au determinat o scădere a ratei brute de cuprindere a copiilor în învățământul primar cu 7 p.p. Acea cohortă de elevi a debutat în învățământul gimnazial în anul școlar 2017/2018, influențând negativ rata brută de cuprindere la nivel gimnazial (scădere cu 5 p.p.). Acea cohortă a ajuns în învățământul secundar superior în anul școlar 2021/2022, aducând după sine scăderea ratei de cuprindere la acest nivel.
- Analiza ratei brute de cuprindere pe sexe evidențiază valori mai mari în cazul populației școlare feminine, comparativ cu cea masculină; diferențele sunt de peste 2 p.p. în ultimii cinci ani.

Tabel 20. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior (liceu și învățământ profesional)

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	94,9	91,2	90,0	85,6	84,8	85,3	86,2	87,5	88,7	84,4
Feminin	94,2	91,1	90,3	85,9	85,5	86,4	87,2	88,7	90,1	85,6
Masculin	95,6	90,8	89,6	85,4	84,2	84,3	85,1	86,3	87,3	83,2

Observație: Valoarea indicatorului s-a obținut prin raportare la populația în vârstă de 15-18 ani, vârstă oficială corespunzătoare învățământului secundar superior. Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

La nivelul învățământului liceal:

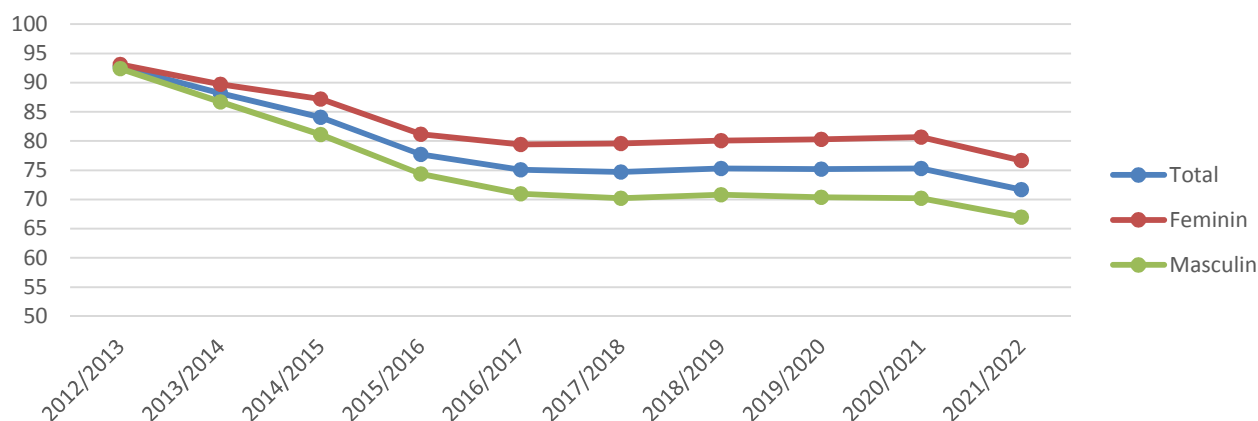
- În ultimii 10 ani, rata brută de cuprindere în liceu a înregistrat o evoluție concordantă cu modificările de la nivelul sistemului. Astfel, tendința descendentă din prima parte a intervalului de timp analizat a culminat cu ieșirea din învățământul secundar superior a celor două cohorte de elevi (de 6 și 7 ani) care au avut debutul școlar concomitent în 2003. După o perioadă de relativă stabilitate a valorii indicatorului, în jurul valorii de 75% (2016-2020), urmează o nouă scădere determinată de evoluția cohorții de elevi care a avut debutul odată cu introducerea clasei pregătitoare (și care a determinat scăderea ratei de cuprindere în nivelul în care a fost școlarizată: în 2012 pentru nivelul primar, în 2017 pentru nivelul gimnazial, în 2021 pentru nivelul secundar superior).
- La nivelul anului școlar 2021/2022, valoarea indicatorului a scăzut la 71,7% (cu 3,6 p.p. mai puțin față de anul precedent).
- Rata de participare la liceu a populației școlare feminine a fost, în ultimii șase ani școlari, mai mare cu 8-10 p.p. comparativ cu populația școlară masculină; această diferență a fost determinată, în special, de reorganizarea învățământului profesional.

Tabel 21. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	92,7	88,2	84,1	77,7	75,1	74,7	75,3	75,2	75,3	71,7
Feminin	93,1	89,7	87,2	81,2	79,4	79,6	80,1	80,3	80,7	76,7
Masculin	92,4	86,7	81,1	74,4	71,0	70,2	70,8	70,4	70,2	67,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 10. Rata brută de cuprindere în învățământul liceal, pe sexe

La nivelul învățământului profesional:

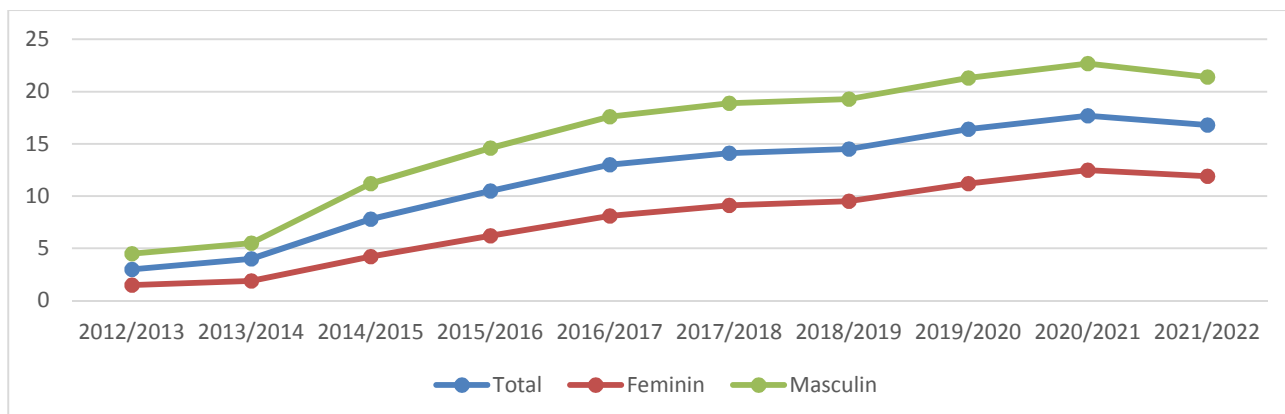
- După o scădere bruscă determinată de desființarea învățământului profesional în 2009, rata brută de cuprindere în acest nivel de studiu a început să crească începând cu anul 2012, pe fondul unor măsuri tranzitorii de implementare a învățământului profesional (stagii de pregătire practică pentru dobândirea calificării profesionale de nivel 3, conform Cadrului Național al Calificărilor).
- Reorganizarea învățământului profesional de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015, a determinat creșterea constantă și semnificativă a ratei brute de cuprindere, de la un an la altul.
- Anul școlar 2021/2022 marchează o întrerupere a acestui trend ascendent, indicatorul ajungând la valoarea de 16,8%. Tendința descendentă este influențată de modificările de la nivelul sistemului odată cu introducerea clasei pregătitoare, cohorta de elevi care a intrat în clasa pregătitoare în 2012 se regăsește, în anul școlar 2021/2022, la începutul nivelului secundar superior.
- Distribuția pe sexe a valorilor indicatorului evidențiază o mai mare cuprindere în învățământul profesional a populației școlare masculine față de cea feminină, cu o diferență de 7-10 puncte procentuale începând cu anul școlar 2014/2015.

Tabel 22. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	3,0	4,0	7,8	10,5	13,0	14,1	14,5	16,4	17,7	16,8
Feminin	1,5	1,9	4,2	6,2	8,1	9,1	9,5	11,2	12,5	11,9
Masculin	4,5	5,5	11,2	14,6	17,6	18,9	19,3	21,3	22,7	21,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 11. Rata brută de cuprindere în învățământul profesional, pe sexe

Analiza participării la învățământul secundar superior în funcție de filiere și profiluri de formare evidențiază următoarele aspecte:

- La nivelul învățământului secundar superior, rata brută de cuprindere înregistrează o întrerupere a trendului ascendent al ultimilor ani, valoarea sa ajungând la 84,4% în 2021/2022.
- Tendința descendentă a ratei brute de cuprindere în învățământul secundar superior se regăsește la nivelul tuturor filierelor de formare.
- La nivelul liceului – rata brută de cuprindere în liceele teoretice și vocaționale s-a menținut în intervalul de 43-45%, iar în cazul celor tehnologice a scăzut constant (de la 49,4% la 28,3%).
- La nivelul învățământului profesional și tehnic (care include atât liceele tehnologice, cât și școlile profesionale) trendul ușor ascendent înregistrat în ultima perioadă a fost întrerupt, valoarea indicatorului ajungând la 41% în 2021/2022 (cu 2,6 puncte procentuale mai puțin față de anul precedent).

Tabel 23. Rata brută de cuprindere în învățământul secundar superior, pe filiere de formare (%)

Nivelul de învățământ	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total învățământ secundar superior	94,9	91,2	90,0	85,6	84,5	84,9	86,2	87,5	88,7	84,4
Total învățământ liceal, din care:	92,7	88,2	84,1	77,7	75,1	74,7	75,3	75,2	75,3	71,7
- Licee teoretice și vocaționale	43,4	45,1	45,2	43,2	43,2	43,5	43,9	44,5	45,1	43,3
- Licee tehnologice	49,4	44,1	38,9	34,5	31,9	31,2	31,5	30,7	30,2	28,3
Total învățământ profesional și tehnic (licee tehnologice + învățământ profesional toate formele)	52,4	48,1	46,7	45,0	41,8	42,0	42,3	42,9	43,6	41,0

Sursa: Date preluate și/sau calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Ratele specifice de cuprindere în învățământul liceal și profesional

Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal și în cel profesional înregistrează evoluții oscilante, influențate direct de schimbările de structură implementate în sistemul de educație. În învățământul liceal se constată o cuprindere mai mare a populației feminine decât a celei masculine, pentru toate vârstele; situația este inversă în cazul învățământului profesional.

Ratele specifice de cuprindere în aceste niveluri de studiu se calculează prin raportarea numărului de elevi de liceu/școală profesională de o anumită vârstă la totalul populației rezidente de aceeași vârstă.

La nivelul învățământului liceal:

- În ultimii ani, ratele specifice de cuprindere au înregistrat evoluții specifice în cazul fiecărei vârste, cu ușoare creșteri sau scăderi de la un an la altul. Valorile ratelor au fost influențate de cuprinderea în liceu, în perioada 2011-2014, a celor două generații de elevi care au avut debutul școlar simultan (la 6 și 7 ani, în 2003/2004) și de restructurarea învățământului profesional.
- În anul școlar 2021/2022, în liceu au fost cuprinși 56% dintre elevii de 15 ani, 52% dintre cei de 18 ani și 62% dintre cei de 16, respectiv 17 ani.
- Pentru fiecare vârstă, rata specifică de cuprindere a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină; cea mai mică diferență se întâlnește la elevii în vârstă de 18 ani.
- Pe lângă elevii din grupa oficială de vârstă (15-18 ani), în unitățile de învățământ liceal sunt cuprinși și elevi cu vârste mai mici (8% din totalul populației de 14 ani), dar și elevi cu vârste mai mari (8% din populația de 19 ani și un număr semnificativ de elevi de 20 de ani și peste această vârstă). Situațiile care depășesc vârsta corespunzătoare acestui nivel de studiu pot fi determinate de: debut școlar întârziat, repetenție multiplă, amânarea continuării studiilor liceale în raport cu momentul absolvirii clasei a VIII-a, ruta progresivă de formare în învățământul secundar superior etc.

Tabel 24. Ratele specifice de cuprindere pe vârste în învățământul liceal

Vârsta		2012/	2013/	2014/	2015/	2016/	2017/	2018/	2019/	2020/	2021/
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15 ani	Total	75,8	73,6	65,7	62,6	60,0	60,7	60,3	57,9	58,9	56,1
	Feminin	77,6	75,6	71,0	68,5	65,8	66,6	66,0	63,6	65,0	60,8
	Masculin	74,1	71,6	60,7	56,9	54,5	55,1	54,8	52,5	53,1	51,6
16 ani	Total	76,4	75,3	72,5	67,4	64,7	63,0	63,6	63,5	61,0	62,1
	Feminin	79,1	78,3	76,5	72,4	70,4	68,7	69,5	69,2	66,7	68,0
	Masculin	73,8	72,5	68,6	62,7	59,2	57,6	58,1	58,1	55,7	56,6
17 ani	Total	74,8	73,5	72,5	70,8	66,3	64,8	63,2	64,3	64,5	62,0
	Feminin	77,3	76,7	75,6	74,6	70,9	70,1	68,6	70,1	70,0	67,5
	Masculin	72,4	70,4	69,5	67,2	62,0	59,8	58,2	58,9	59,4	56,8
18 ani	Total	62,2	61,6	63,5	52,4	53,2	52,4	53,4	51,5	51,3	52,0
	Feminin	63,1	63,0	65,7	52,9	55,1	54,3	55,4	53,1	54,0	54,2
	Masculin	61,4	60,3	61,4	51,9	51,5	50,6	51,6	49,7	48,8	50,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

La nivelul învățământului profesional:

- Ratele specifice de cuprindere au crescut de la un an la altul, începând cu 2014/2015 (anul școlar corespunzător reorganizării acestei rute de formare) și până în 2020/2021.
- În anul școlar 2021/2022, învățământul profesional a cuprins ponderi între 11-16% din populația de 15 ani, de 16 ani și de 17 ani, singura valoare în creștere față de anul școlar anterior fiind pentru elevii de 17 ani.
- Pentru toate vârstele corespunzătoare învățământului profesional, ratele specifice au valori mai mari în cazul populației școlare masculine, comparativ cu populația feminină.

- Ca și la nivelul liceal, în învățământul profesional sunt incluși și elevi cu vârste mai mici sau mai mari decât intervalul corespunzător acestui nivel de studiu, dar în ponderi mult mai reduse (1% din populația de 14 ani; 5% din populația de 18 ani).

Tabel 25. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul profesional

Vârsta		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
15 ani	Total	1,1	1,1	8,0	10,5	10,6	11,0	11,3	13,9	14,5	11,2
	Feminin	0,5	0,6	4,8	6,6	7,0	7,5	7,6	10,1	10,7	8,0
	Masculin	1,6	0,0	11,0	14,1	14,1	14,3	14,9	17,4	18,0	14,3
16 ani	Total	3,0	4,1	6,2	10,2	12,4	12,0	13,1	14,2	16,8	16,4
	Feminin	1,4	1,9	3,1	5,9	7,7	8,2	8,5	9,6	12,0	11,8
	Masculin	4,6	6,2	9,2	14,3	17,0	16,7	17,5	18,7	21,2	20,7
17 ani	Total	2,2	4,2	4,7	5,5	9,6	11,1	11,1	11,6	12,8	14,8
	Feminin	0,8	1,9	2,1	2,9	5,6	6,7	7,0	7,3	8,3	10,6
	Masculin	3,5	6,4	7,1	8,1	13,3	15,3	15,1	15,6	17,0	18,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2021/2022, aproape opt din zece elevi de clasa a VIII-a și-au continuat studiile în liceu, iar doi din zece s-au înscris în învățământul profesional. 4,2% dintre elevi nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a. Față de anul școlar anterior, rata de tranziție a crescut ușor la nivelul învățământului liceal, concomitent cu o scădere în învățământul profesional. Continuă să se înregistreze diferențe pe sexe: tranziția în învățământul liceal este mai mare în cazul fetelor, iar în învățământul profesional este mai mare în cazul băieților.

Rata de tranziție de la învățământul secundar inferior (gimnaziu) la cel secundar superior (liceu și învățământ profesional) se calculează prin raportarea numărului de elevi înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a, la numărul de elevi înscriși în clasa a IX-a (liceu și școală profesională) în anul școlar curent. Indicatorul este relevant pentru analiza accesului la învățământul secundar superior, precum și a capacității sistemului educațional de cuprindere a elevilor în acest nivel de studiu.

Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional:

- Acest indicator a avut valori oscilante în ultimii zece ani; în anul școlar 2021/2022, valoarea indicatorului a fost în scădere față de anul anterior.
- O pondere de 95,8% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a și-au continuat studiile în clasa a IX-a în anul școlar 2021/2022.
- O pondere de 4,2% dintre elevii înscriși cu un an în urmă în clasa a VIII-a nu și-au continuat studiile în clasa a IX-a (abandon pe parcursul anului școlar, repetenție sau alte cauze ale pierderilor școlare) – valoare mai mare față de anul anterior cu 1,5 p.p.

Tabel 26. Rata de tranziție în învățământul liceal și profesional

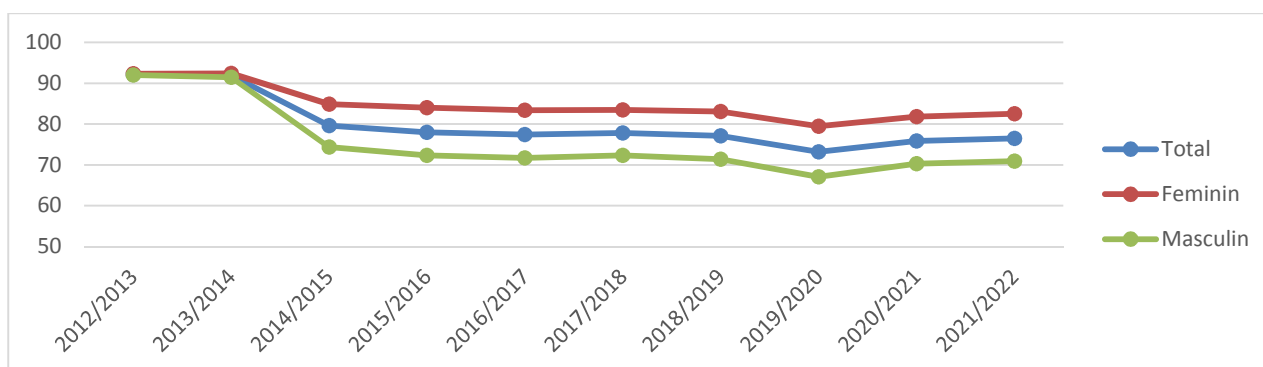
		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Învățământ liceal și profesional	Total	96,7	96,7	94,4	93,9	93,7	94,9	94,3	95,3	97,3	95,8
	Feminin	94,4	94,6	93,4	93,9	93,8	94,7	94,5	95,4	97,1	95,8
	Masculin	98,8	98,7	95,4	93,8	93,6	95,2	94,2	95,1	97,5	95,7
Învățământ liceal	Total	92,2	91,9	79,6	78,0	77,4	77,8	77,1	73,2	75,9	76,5
	Feminin	92,3	92,4	84,9	84,0	83,4	83,5	83,1	79,5	81,8	82,5
	Masculin	92,0	91,5	74,4	72,3	71,7	72,3	71,4	67,1	70,3	70,9
Învățământ profesional	Total	4,5	4,8	14,9	15,9	16,3	17,1	17,2	22,1	21,4	19,3
	Feminin	2,1	2,2	8,5	9,9	10,4	11,2	11,4	15,9	15,3	13,3
	Masculin	6,9	7,2	20,9	21,6	21,8	22,9	22,8	28,0	27,2	24,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Rata de tranziție în învățământul liceal:

- În perioada 2011-2013, desființarea învățământului profesional a condus la rate ample de tranziție în învățământul liceal (aproximativ 92%). Ulterior, reînființarea învățământului profesional (în anul școlar 2014/2015) a determinat scăderea bruscă a tranziției elevilor către liceu.
- La nivelul anului școlar 2021/2022, aproape opt din zece elevi (76,5%) au optat pentru liceu – în ușoară creștere față de anul anterior.
- Tranziția la liceu a fost mai mare în cazul populației școlare feminine, comparativ cu populația școlară masculină. Această diferență s-a păstrat în ultimii opt ani, situându-se în jurul a 10-12 p.p. În anul școlar de referință a raportului, rata de tranziție a înregistrat o tendință ascendentă echilibrată pe ambele sexe.

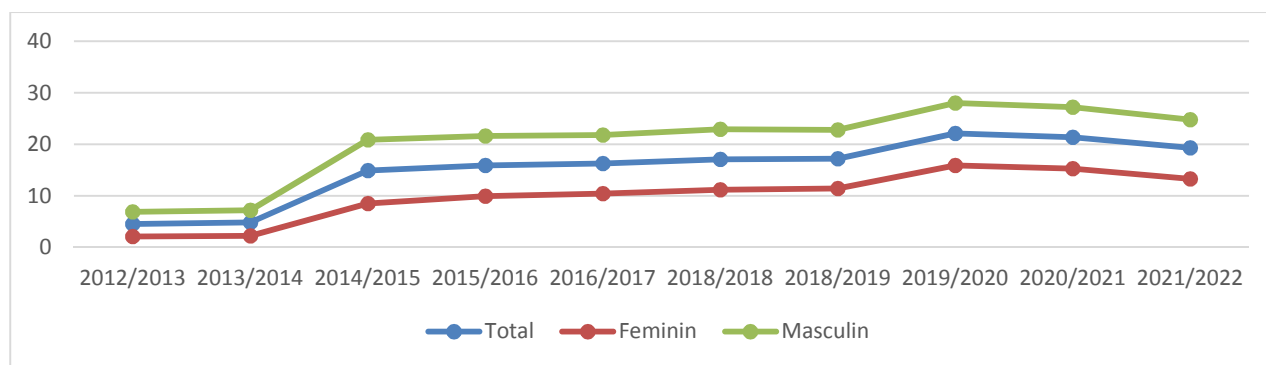
Figura 12. Rata de tranziție în învățământul liceal, pe sexe

Rata de tranziție în învățământul profesional:

- Valoarea indicatorului a crescut de la un an școlar la altul, începând cu 2014/2015 (anul de reînființare a învățământului profesional) și până în 2019/2020; în ultimii doi ani școlari, valoarea indicatorului a fost în ușoară scădere.
- În anul școlar 2021/2022, doi din zece elevi (19,3%) au optat pentru învățământul profesional.
- Diferența pe sexe s-a menținut (începând cu 2014/2015) în favoarea populației școlare masculine (cu aproape 12 puncte procentuale), comparativ cu populația școlară feminină.

Figura 13. Rata de tranziție în învățământul profesional

Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional

În anul școlar 2020/2021, rata abandonului școlar a înregistrat ușoare scăderi atât la nivelul liceului, cât și al învățământului profesional. Cei mai mulți dintre elevii de liceu care au abandonat studiile provin din filiera tehnologică, iar cei mai puțini din filiera vocațională. Ponderea populației școlare masculine care abandonează studiile este mai amplă în învățământul liceal și mai redusă în învățământul profesional, comparativ cu ponderea populației școlare feminine.

În contextul raportului de față, rata abandonului școlar este calculată prin raportarea numărului de elevi aflați în evidență la sfârșitul unui an școlar, la numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar (metoda intrare-ieșire).

Rata abandonului școlar în învățământul liceal

- Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015 a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu, până la valoarea de 1,6% (9768 de elevi) la finalul anului școlar 2020/2021.
- Pe toată perioada analizată s-au păstrat diferențele pe sexe cu privire la abandonul școlar: în mod constant, o pondere mai mare a băieților abandonează liceul, comparativ cu fetele.

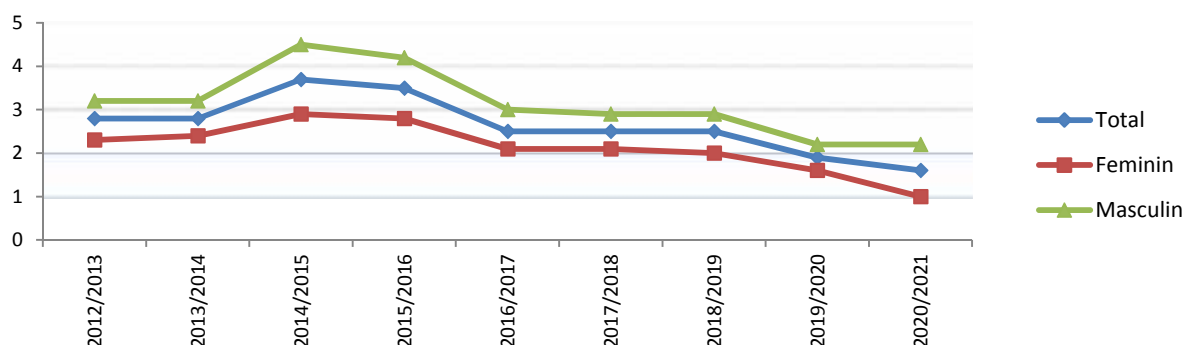
Tabel 27. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	2,8	2,8	3,7	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9	1,6
Feminin	2,3	2,4	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0	1,6	1,0
Masculin	3,2	3,2	4,5	4,2	3,0	2,9	2,9	2,2	2,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022.

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”.

Figura 14. Rata abandonului școlar în învățământul liceal

Analiza situației abandonului școlar din ultimii ani de la nivelul **învățământului liceal** evidențiază reduceri ale valorii indicatorului la nivelul tuturor celor trei **filiere**. La nivelul anului școlar 2020/2021, se evidențiază următoarele aspecte:

- Filiera teoretică – rata abandonului școlar a scăzut de la un an la altul, odată cu reînființarea învățământului profesional, ajungând la cea mai mică valoare din perioada analizată (0,6%). Valoarea indicatorului este ușor mai crescută la profilul real, față de profilul uman. Atrage atenția valoarea deosebit de ridicată de la nivelul învățământului special – 12,3%.
- Filiera tehnologică – rata abandonului rămâne ridicată (3,1% în 2020/2021). Există diferențe între profiluri: cele mai mari valori ale abandonului se înregistrează la profilul tehnic (3,9%) și la profilul resurse naturale și protecția mediului (3%), iar cele mai mici la profilul servicii (2,3%). Învățământul special înregistrează o valoare ridicată (5,3%).
- Filiera vocațională – ratele de abandon au avut valori reduse pe toată perioada analizată, ajungând la 0,4% în 2020/2021.

Tabel 28. Rata abandonului școlar în învățământul liceal, pe filiere și profiluri de formare

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	2,8	2,8	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	1,9	1,6
Filiera teoretică	1,1	1,6	1,8	1,9	1,1	1,1	1,1	0,7	0,6
- real	1,7	2,2	2,2	2,4	1,3	1,3	1,4	0,8	0,7
- uman	0,4	0,8	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5
- special	-	-	-	-	-	2,2	1,0	2,1	12,3
Filiera tehnologică	4,1	4,2	5,4	5,7	4,3	4,3	4,5	3,6	3,1
- tehnic	5,0	5,1	6,9	7,3	5,7	5,7	5,8	4,6	3,9
- resurse naturale și protecția mediului	4,4	4,1	5,4	6,1	4,8	4,5	5,1	3,9	3,0
- servicii	2,7	2,8	3,4	3,5	2,7	2,9	2,9	2,5	2,3
- special	-	-	-	-	-	5,0	7,6	2,6	5,3
Filiera vocațională	1	0,1	1,6	1,4	1,5	1,2	0,8	0,8	0,4

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”.

Rata abandonului școlar în învățământul profesional

- Odată cu reorganizarea învățământului profesional în 2014/2015, rata abandonului a scăzut semnificativ, până la valoarea de 2,3% la finalul anului 2020/2021.
- Se constată o pondere mai mare a abandonului în cazul populației feminine, în comparație cu populația masculină.

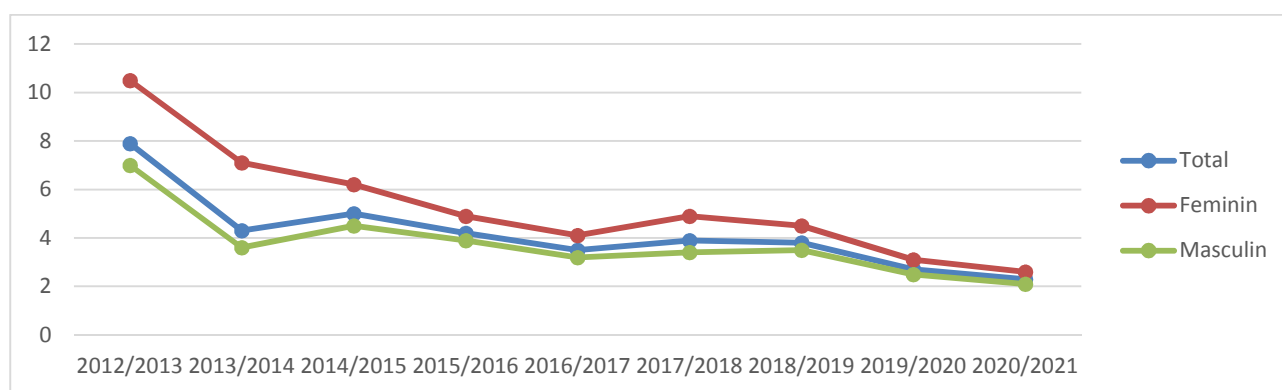
Tabel 29. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	7,9	4,3	5,0	4,2	3,5	3,9	3,8	2,7	2,3
Feminin	10,5	7,1	6,2	4,9	4,1	4,9	4,5	3,1	2,6
Masculin	7,0	3,6	4,5	3,9	3,2	3,4	3,5	2,5	2,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022.

Observație: La calcularea indicatorului nu au fost luați în considerare elevii înscriși în Programul „A doua șansă”.

Figura 15. Rata abandonului școlar în învățământul profesional

I.E. Învățământul postliceal

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

În ultimii ani școlari, rata brută de cuprindere în învățământul postliceal a înregistrat valori relativ constante. Populația școlară feminină cuprinsă în acest nivel de educație este mai numeroasă decât cea masculină, decalajul dintre sexe crescând de-a lungul perioadei analizate.

Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal:

- În ultimii ani, rata de cuprindere în acest nivel de studiu a avut valori relativ constante, în jur de 14-15%.
- În anul școlar 2021/2022, valoarea indicatorului este de 14,7%, în ușoară scădere față de anul anterior.
- Analiza valorilor indicatorului pe sexe, de-a lungul perioadei analizate, relevă o accentuare a decalajului în favoarea populației școlare feminine – ajungându-se în ultimul an școlar la o diferență de 13,5 p.p.

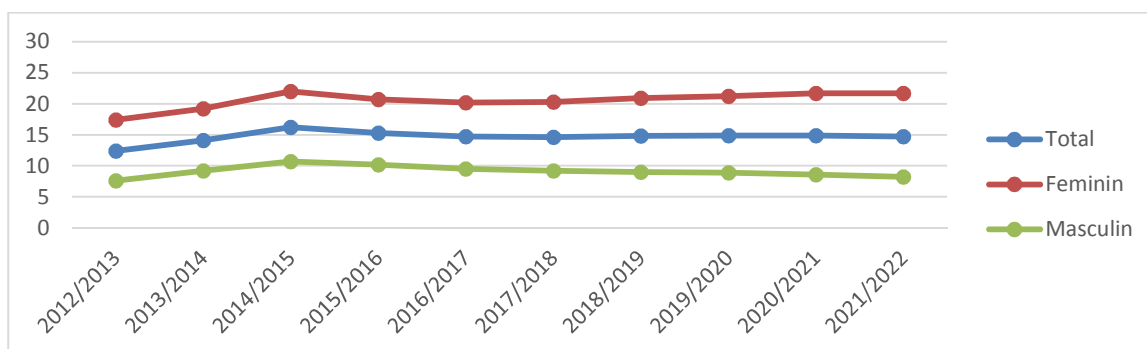
Tabel 30. Rata brută de cuprindere în învățământul postliceal

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	12,4	14,1	16,2	15,3	14,7	14,6	14,8	14,9	14,9	14,7
Feminin	17,4	19,2	22,0	20,7	20,2	20,3	20,9	21,2	21,7	21,7
Masculin	7,6	9,2	10,7	10,2	9,5	9,2	9,0	8,9	8,6	8,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Observație: În calcularea indicatorului, raportarea s-a făcut la populația de 19-21 ani.

Figura 16. Evoluția ratei brute de cuprindere în învățământul postliceal

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal au păstrat valori relativ constante în ultimii ani. La toate vârstele corespunzătoare acestui nivel de studiu, populația școlară feminină înregistrează o rată de cuprindere de peste două ori mai mare, comparativ cu cea masculină. Datele evidențiază că această formă de învățământ continuă să fie o opțiune atractivă pentru anumite categorii de absolvenți de liceu.

Ratele specifice de cuprindere în învățământul postliceal înregistrează următoarea situație:

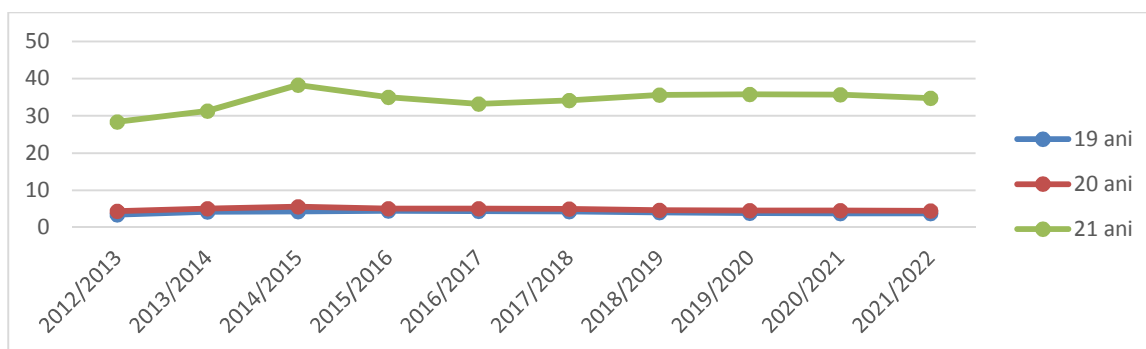
- Valorile indicatorului au fost relativ constante în ultimii trei ani.
- La toate vârstele corespunzătoare învățământului postliceal, populația școlară feminină înregistrează valori de peste două ori mai mari, comparativ cu populația școlară masculină.
- La nivel general, ratele specifice de cuprindere cresc odată cu vârsta elevilor; se poate estima că intrarea în învățământul postliceal se face, în general, după vârsta de 20 de ani. Opțiunea pentru școlile postliceale la o vârstă mai mare decât cea teoretică corespunzătoare este, cel mai probabil, determinată de aspecte precum: nevoia absolvenților de liceu angajați pe piața muncii de a-și completa formarea profesională; creșterea ponderii absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat, care au acces direct la această rută de învățământ.

Tabel 31. Rata specifică de cuprindere, pe vârste, în învățământul postliceal

		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
19 ani	Total	3,5	4,2	4,3	4,5	4,4	4,3	4,1	3,9	3,8	3,8
	Feminin	5,3	5,9	6,0	6,2	6,1	6,0	5,7	5,6	5,5	5,6
	Masculin	1,9	2,5	2,6	2,8	2,8	2,7	2,5	2,3	2,3	2,0
20 ani	Total	4,4	5,1	5,6	5,1	5,1	5,0	4,7	4,6	4,6	4,5
	Feminin	6,3	7,1	7,9	7,0	7,1	7,1	6,6	6,6	6,7	6,6
	Masculin	2,5	3,1	3,5	3,2	3,3	2,9	2,8	2,7	2,7	2,5
21 ani și peste	Total	28,4	31,3	38,3	35,0	33,2	34,2	35,6	35,8	35,7	34,8
	Feminin	39,4	42,3	51,9	46,9	45,2	47,0	50,0	50,9	51,5	51,1
	Masculin	18,0	20,8	25,7	23,6	21,7	27,8	21,7	21,5	20,7	19,6

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 17. Rata specifică de cuprindere pe vârste în învățământul postliceal

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

La finalul anului școlar 2020/2021, rata abandonului școlar în învățământul postliceal a scăzut față de anul școlar anterior. Se păstrează diferențe pe sexe ale valorii indicatorului.

Rata abandonului școlar în învățământul postliceal:

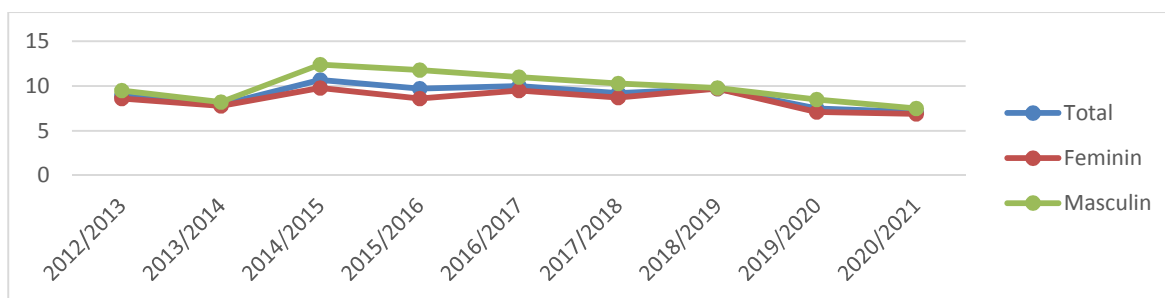
- La finalul anului școlar 2020/2021 s-a înregistrat o ușoară scădere a valorii indicatorului față de anul precedent, cu 0,4 p.p.
- Se păstrează diferențele pe sexe, populația feminină înregistrând rate de abandon mai scăzute decât cea masculină.

Tabel 32. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	8,9	7,9	10,7	9,7	10,0	9,2	9,7	7,5	7,1
Feminin	8,6	7,8	9,8	8,6	9,5	8,7	9,7	7,1	6,9
Masculin	9,5	8,2	12,4	11,8	11,0	10,3	9,8	8,5	7,5

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 18. Rata abandonului școlar în învățământul postliceal

CAPITOLUL II. RESURSELE UMANE ALE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

II.A. Evoluția efectivelor de personal din învățământul preuniversitar

În ansamblu, efectivul de personal din învățământul preuniversitar este pe un ușor trend ascendent, având loc însă variații la nivelul ciclurilor de învățământ: creșteri la nivel preșcolar, primar și gimnazial și postliceal, respectiv scăderi la nivel liceal și profesional. Per total, atât personalul didactic din mediul urban, cât și cel din mediul rural înregistrează un trend ascendent, unele variații pe nivel fiind corelate cu mediul de rezidență.

În anul școlar 2021/2022, numărul angajaților din învățământul preuniversitar înregistrează o creștere față de anul școlar anterior cu 2513 persoane. Creșteri ale efectivelor de personal din învățământul preuniversitar se constată la nivelul tuturor categoriilor de personal, cea mai consistentă fiind pentru personalul didactic (cu 1675 de persoane), apoi pentru personalul de întreținere și operațional (cu 606 persoane).

Tabel 33. Structura efectivelor personalului din învățământul preuniversitar în anul școlar 2021/2022

Nivel învățământ	Personal didactic	Personal didactic auxiliar	Personal administrativ	Personal întreținere și operațional	Total personal 2021/2022	% din total personal 2021/2022	% personal didactic din total personal/nivel de studiu
Preșcolar	36.266	1.898	1.370	17.731	57.265	19,6	63,3
Primar și gimnazial	118.067	9.866	2.791	21.798	152.522	52,1	77,4
Liceal	52.714	8.628	2.809	13.583	77.734	26,6	67,8
Profesional	1.430	356	180	336	2.302	0,8	62,1
Postliceal	1.840	345	414	178	2.777	0,9	66,3
Total personal 2021/2022	210.317	21.093	7.564	53.626	292.600	100,0	71,9
% personal pe categorii din total personal 2021/2022	71,9	7,2	2,6	18,3	100,0		
Total 2020/2021	208.642	20.941	7.484	53.020	290.087		
Total 2019/2020	207.484	20.958	7.563	52.977	288.982		
Total 2018/2019	207.393	20.836	7.558	52.794	288.581		
Total 2017/2018	209.194	21.259	7.326	52.422	290.201		

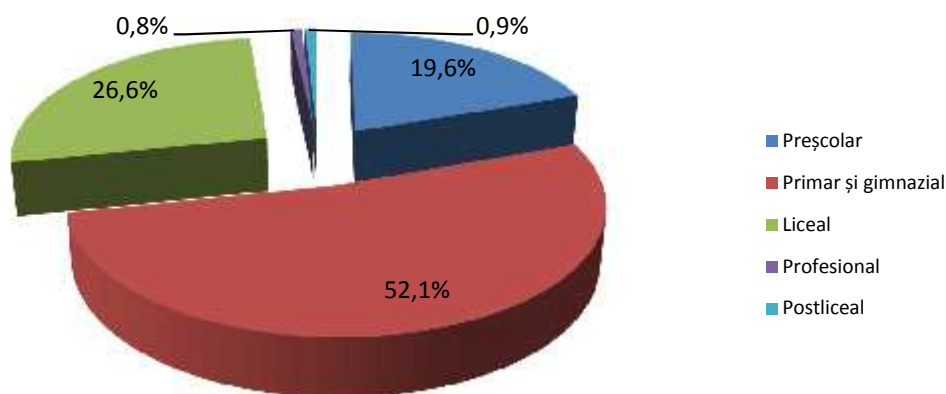
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2022

La nivelul **categoriilor de personal** din învățământul preuniversitar, cea mai mare pondere este înregistrată de personalul didactic (71,9%), urmată de personalul de întreținere și operațional (18,3%), personalul didactic auxiliar (7,2%) și personalul administrativ (2,6%). Valorile sunt constante față de anul școlar anterior.

Din totalul personalului din învățământul preuniversitar, peste jumătate (52,1%) funcționează în ciclul primar și gimnazial, 26,6% în liceu și 19,6% în învățământul preșcolar. În totalul personalului din sistemul de educație, ponderea profesorilor din învățământul profesional și ponderea profesorilor din învățământul postliceal sunt foarte reduse (0,8%, respectiv 0,9%).

La nivelul **ciclurilor de învățământ**, cea mai importantă creștere a efectivelor de personal, comparativ cu anul anterior, a avut loc la nivelul învățământului preșcolar (cu 2063 de persoane), urmată de cea din învățământul primar și gimnazial (cu 1577 de persoane) și de cea din învățământul postliceal (cu 133 de persoane). Învățământul liceal și cel profesional înregistrează scăderi ale efectivelor de personal (cu 992, respectiv cu 268 de persoane); la aceste niveluri, scăderile sunt mai semnificative decât în anul școlar anterior.

Figura 19. Ponderea personalului din învățământul preuniversitar, pe niveluri de studiu, 2021-2022

Ponderea **personalului didactic** din învățământul preuniversitar din totalul angajaților din învățământ este de 71,9%, datele fiind constante față de anul școlar anterior. Distribuția pe niveluri de învățământ a personalului didactic arată că:

- peste jumătate (56,1%) este încadrat în învățământul primar și gimnazial;
- un sfert din personalul didactic se regăsește în învățământul liceal (25,1%);
- 17,2 % din personalul didactic este cuprins în învățământul preșcolar;
- în învățământul profesional și în cel postliceal se regăsesc mai puțin de 1% dintre profesori, pe fiecare dintre cele două niveluri;
- tendințe ascendente ale efectivelor de cadre didactice se regăsesc în învățământul primar și gimnazial (cu 1464 de persoane), preșcolar (cu 1123 de persoane) și postliceal;
- cea mai consistentă scădere a personalului didactic se înregistrează la nivel liceal (cu 855 de profesori).

Evoluția efectivelor de personal didactic diferă în funcție de mediul de rezidență și nivelul de educație la care predau. În anul școlar de referință:

- s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de personal atât în mediul urban (cu 1178 de persoane), cât și în mediul rural (cu 497 de persoane);
- cele mai mari creșteri la nivelul mediului urban au fost înregistrate pentru personalul didactic care predă la gimnaziu, respectiv personalul din grădinițe;
- cea mai consistentă creștere a personalului didactic din mediul rural se regăsește la gimnaziu;
- la nivelul învățământului primar, personalul didactic din mediul urban a fost în creștere, în timp ce personalul didactic din rural a scăzut.

Tabel 34. Evoluția numărului de cadre didactice pe niveluri de învățământ și medii de rezidență

Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Total	Total	217619	219805	216268	210008	208566	209194	207393	207484	208642	210317
	Urban	134994	136705	133556	131069	130580	131765	131884	132699	133389	134567
	Rural	82625	83100	82712	78939	77986	77429	75509	74785	75253	75750
Preșcolar	Total	35071	35433	35094	34598	34322	34720	34590	34897	35143	36266
	Urban	21114	21666	21682	21513	21412	21867	22011	22356	22495	23344
	Rural	13957	13767	13412	13085	12910	12853	12579	12541	12648	12922
Primar	Total	50626	50857	50098	48591	48009	48935	48156	47414	47048	47126
	Urban	24578	24961	25166	24463	24244	24930	24944	24913	24815	24981
	Rural	26048	25896	24932	24128	23765	24005	23212	22501	22233	22145
Primar de masă	Total	48349	48425	47504	46126	45548	46406	45596	44840	44446	44511
	Urban	22448	22670	22722	22146	21918	22536	22508	22452	22316	22481
	Rural	25901	25755	24782	23980	23630	23870	23088	22388	22130	22030
Primar special	Total	2277	2432	2594	2465	2461	2529	2560	2574	2602	2615
	Urban	2130	2291	2444	2317	2326	2394	2436	2461	2499	2500
	Rural	147	141	150	148	135	135	124	113	103	115
Gimnazial	Total	73014	74597	73046	69238	68704	68248	67284	68347	69555	70941
	Urban	34946	35771	33227	31981	31884	32241	32032	32946	33435	34444
	Rural	38068	38826	39819	37257	36820	36007	35252	35401	36120	36497
Gimnazial de masă	Total	69084	70687	69176	65349	64820	64389	63341	64286	65376	66629
	Urban	31262	32094	29605	28342	28238	28608	28311	29120	29491	30370
	Rural	37822	38593	39571	37007	36582	35781	35030	35166	35885	36259
Gimnazial special	Total	3930	3910	3870	3889	3884	3859	3943	4061	4179	4312
	Urban	3684	3677	3622	3639	3646	3633	3721	3826	3944	4074
	Rural	246	233	248	250	238	226	222	235	235	238
Liceu	Total	57080	56843	55913	55409	54942	54257	53835	53464	53569	52714

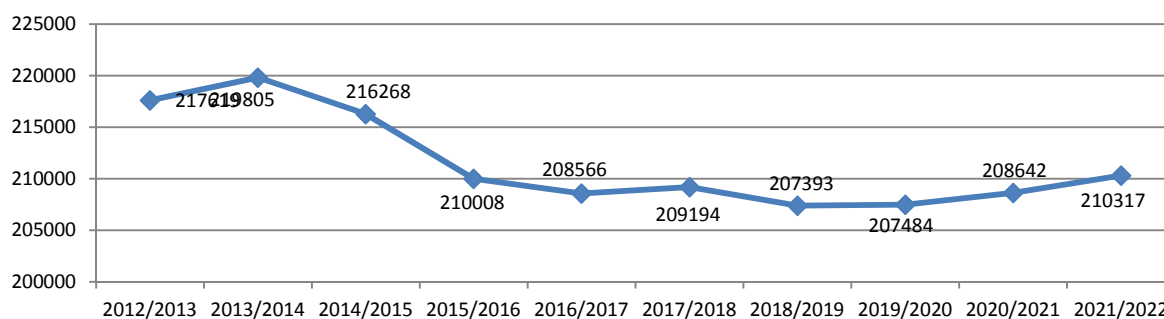
	Urban	52587	52307	51471	51072	50713	50101	49809	49566	49771	48941
	Rural	4493	4536	4442	4337	4229	4156	4026	3898	3798	3773
Profesional	Total	150	142	251	376	730	1155	1542	1499	1566	1430
	Urban	135	124	193	278	505	775	1143	1090	1141	1049
	Rural	15	18	58	98	225	380	399	409	425	381
Postliceal	Total	1678	1933	1866	1796	1859	1879	1986	1863	1761	1840
	Urban	1634	1876	1817	1762	1822	1851	1945	1828	1732	1808
	Rural	44	57	49	34	37	28	41	35	29	32

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

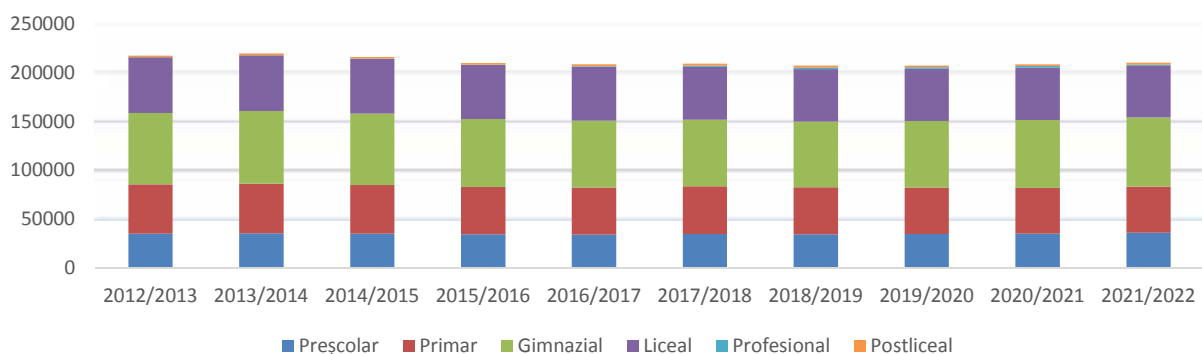
Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

Figura 20. Evoluția personalului didactic din învățământul preuniversitar

a. Total

b. Pe niveluri de învățământ

II.B. Ponderea personalului didactic calificat

În anul școlar 2021/2022 ponderea personalului didactic calificat a înregistrat variații ușoare pe diferitele niveluri de educație. La nivelul învățământului preșcolar, profesional și postliceal ponderea cadrelor didactice calificate este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.

În anul școlar 2021/2022, ponderea personalului didactic calificat a evoluat diferit în funcție de nivelul de învățământ. Valoarea indicatorului a fost relativ constantă față de anul școlar anterior, în învățământul primar și gimnazial. Variație ușor ascendentă s-a înregistrat la nivelul învățământului profesional (cu 2,7 p.p.), iar una ușor descendentă la nivelul învățământului postliceal (cu 1,2 p.p.). Tendințe similare se înregistrează și pe medii de rezidență (a unității de învățământ), cu câteva observații:

- ponderea personalului calificat din învățământul profesional a înregistrat o creștere mai consistentă în mediul urban (cu 3,4 p.p.);
- scăderea ponderii personalului didactic calificat din învățământul postliceal este influențată exclusiv de profesorii din mediul urban;
- la nivelul învățământului preșcolar, profesional și postliceal ponderea personalului didactic calificat este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.

Tabel 35. Ponderea cadrelor didactice calificate pe niveluri de învățământ

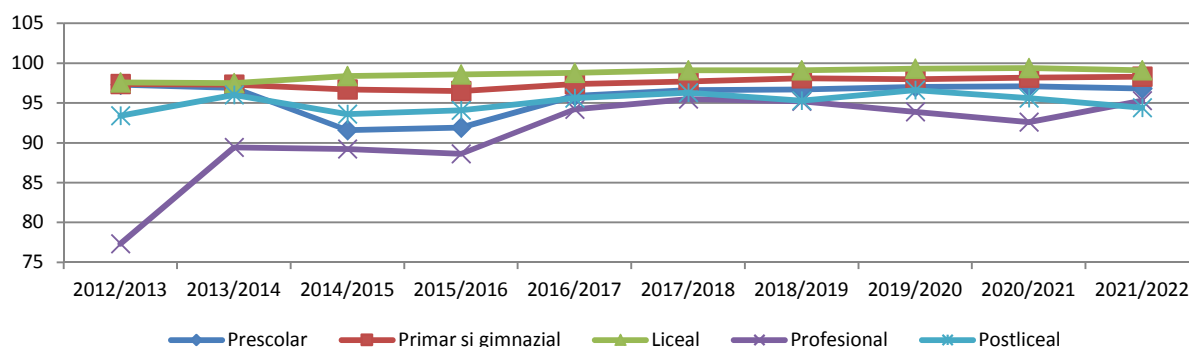
Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Preșcolar	Total	97,3	96,9	91,6	91,9	95,9	96,6	96,7	97,0	97,1	96,8
	Urban	97,6	97,3	91,3	91,3	96,0	96,4	96,3	96,6	96,6	96,5
	Rural	96,9	96,1	92,2	92,9	95,5	97,0	97,3	97,7	98,0	97,5
Primar de masă	Total	98,0	98,0	97,0	96,8	97,8	*	98,3	98,4	98,7	98,6
	Urban	98,8	98,5	97,1	96,7	98,2	*	98,7	98,5	98,9	98,8
	Rural	97,2	97,5	97,0	96,9	97,4	*	97,8	98,2	98,5	98,4
Gimnazial de masă	Total	96,8	96,6	96,4	96,3	97,2	*	98,1	97,8	97,9	98,0
	Urban	97,9	97,5	96,8	96,5	97,5	*	98,5	97,9	98,1	98,2
	Rural	95,9	95,8	96,2	96,1	96,9	*	97,7	97,7	97,7	97,9
Liceu	Total	97,6	97,5	98,4	98,6	98,8	99,1	99,1	99,3	99,4	99,1
	Urban	97,6	97,5	98,4	98,6	98,9	99,2	99,2	99,4	99,5	99,1
	Rural	97,6	97,9	97,5	98,3	97,7	98,0	97,9	97,8	97,8	98,3
Profesional	Total	77,3	89,4	89,2	88,6	94,2	95,5	95,2	93,9	92,6	95,3
	Urban	74,8	89,5	91,7	91,4	95,8	96,5	95,6	94,4	91,8	95,1
	Rural	100,0	88,9	81,0	80,6	90,7	93,4	94,0	92,4	94,8	95,8
Postliceal	Total	93,4	96,0	93,6	94,1	95,6	96,3	95,3	96,6	95,6	94,4
	Urban	93,3	95,9	93,6	94,1	95,7	96,3	95,2	96,7	95,6	94,3
	Rural	100,0	100,0	95,9	94,1	91,9	100,0	100,0	94,3	100,0	100,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic calificat, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Figura 21. Ponderea cadrelor didactice calificate, pe niveluri de învățământ

Evoluția ponderii personalului calificat indică nevoia identificării posturilor dificil de acoperit cu personal calificat, precum și evaluarea oportunității dezvoltării unor programe prin care să fie atras personalul calificat în unitățile de învățământ preuniversitar.

II.C. Ponderea personalului didactic cu normă întreagă

În anul școlar 2021/2022 s-au înregistrat variații ușoare ale ponderii cadrelor didactice cu normă întreagă pe diferite niveluri de educație. Cea mai mare creștere a valorii indicatorului se înregistrează în învățământul profesional, iar în învățământul preșcolar și primar de masă aproape tot personalul lucrează cu normă întreagă.

Pe niveluri de studiu, ponderea personalului didactic cu normă întreagă are valorile cele mai mari în învățământul preșcolar, în învățământul primar de masă și în învățământul liceal. Cele mai reduse ponderi de personal didactic cu normă întreagă se regăsesc la nivel postliceal și gimnazial de masă. Față de anul școlar anterior se evidențiază următoarele:

- la nivelul învățământului profesional, se înregistrează cea mai mare creștere a valorii indicatorului, față de anul școlar anterior, cu 1,3 p.p. (pe fondul creșterii valorii indicatorului în mediul rural cu 5 p.p.);
- în învățământul preșcolar, primar și gimnazial, nu există variații ale ponderii personalului didactic cu normă întreagă, pe medii de rezidență;
- scăderea ponderii personalului cu timp integral de lucru înregistrată la unele niveluri de educație este nesemnificativă;
- la nivelurile de învățământ preșcolar, liceal și postliceal se înregistrează valori mai mari ale indicatorului în mediul rural decât în mediul urban.

Tabel 36. Ponderea cadrelor didactice cu timp integral de lucru (normă întreagă) pe niveluri de învățământ

Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Preșcolar	Total	99,5	99,4	99,1	99,1	99,3	99,4	99,6	99,6	99,7	99,6
	Urban	99,4	99,3	99,0	99,0	99,3	99,3	99,5	99,4	99,6	99,5
	Rural	99,6	99,4	99,2	99,4	99,4	99,7	99,7	99,9	99,9	99,8

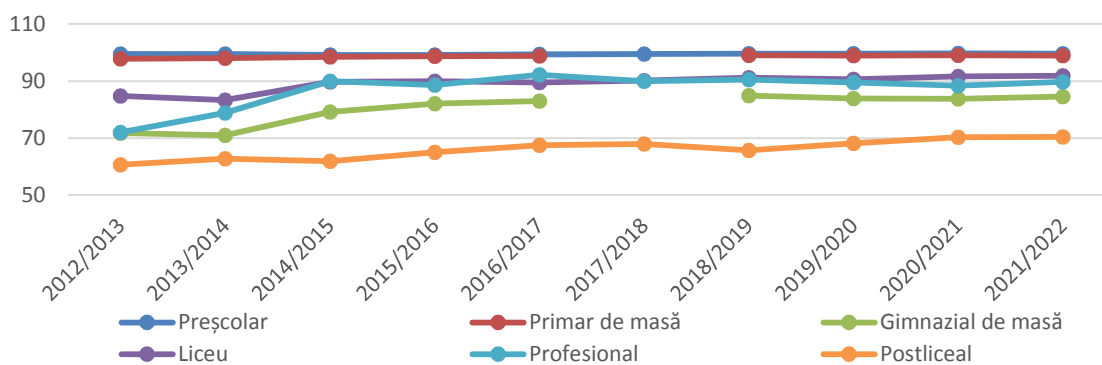
Primar de masă	Total	97,8	98,0	98,5	98,7	98,8	*	99,0	98,9	99,0	98,9
	Urban	98,4	98,3	98,3	98,7	98,7	*	98,9	98,7	99,0	98,9
	Rural	97,2	97,7	98,6	98,7	98,9	*	99,2	99,0	99,1	98,9
Gimnazial de masă	Total	71,8	71,0	79,2	82,1	83,0	*	84,9	83,9	83,8	84,6
	Urban	75,2	74,8	79,9	82,4	83,5	*	86,3	84,9	84,3	85,1
	Rural	69,0	67,8	78,6	81,9	82,6	*	83,8	83,1	83,4	84,2
Liceu	Total	84,8	83,4	89,7	89,9	89,5	90,2	91,2	90,6	91,6	91,9
	Urban	84,9	83,5	89,7	89,8	89,4	90,2	91,2	90,6	91,6	91,9
	Rural	82,8	82,0	89,0	90,8	91,2	89,4	91,4	91,0	92,4	92,0
Profesional	Total	72,0	78,9	90,0	88,6	92,2	90,0	90,5	89,5	88,4	89,7
	Urban	68,9	77,4	91,2	87,4	91,5	91,5	91,4	91,4	90,0	89,8
	Rural	100,0	88,9	86,2	91,8	93,8	86,8	88,0	84,4	84,2	89,2
Postliceal	Total	60,7	62,9	62,0	65,1	67,6	68,0	65,8	68,2	70,4	70,5
	Urban	60,2	62,4	61,6	64,8	67,0	67,6	65,4	68,0	69,9	70,0
	Rural	77,3	78,9	77,6	85,3	94,6	92,9	85,4	80,0	100,0	96,9

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ. Începând cu anul școlar 2014/2015, nu mai sunt disponibile date cu privire la personalul didactic cu normă întreagă, din învățământul special, motiv pentru care indicatorul a fost eliminat din seria de date.

* În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic cu normă întreagă, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Figura 22. Ponderea cadrelor didactice cu normă întreagă, pe niveluri de învățământ

II.D. Ponderea personalului didactic feminin

În anul școlar 2021/2022, ponderea personalului didactic feminin a înregistrat o relativă stabilitate, comparativ cu anul anterior. Similar cu situația de la nivel european, pe niveluri de studiu se înregistrează următoarea situație: cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât ponderea personalului didactic feminin este mai mare.

Ponderea personalului didactic feminin în sistemul românesc de învățământ are cele mai ridicate valori la nivel preșcolar și primar. De altfel, cu cât copiii/elevii au vârste mai mici, cu atât numărul personalului didactic feminin este mai mare. Indicatorul înregistrează, în intervalul de timp analizat, evoluții ascendente

pentru nivelurile primar, gimnazial, liceal și postliceal; la nivelul celui profesional se înregistrează o evoluție oscilantă, iar în cazul celui preșcolar situația este stabilă.

Tabel 37. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de învățământ

Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Preșcolar	Total	99,7	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
	Urban	99,7	99,7	99,7	99,6	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7	99,7
	Rural	99,6	99,5	99,6	99,6	99,6	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7
Primar	Total	88,1	88,6	89,0	89,5	89,8	*	90,6	91,1	91,8	92,6
	Urban	91,8	92,1	92,3	92,8	93,0	*	93,3	93,6	94,2	94,5
	Rural	84,6	85,2	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,3	90,5
Primar de masă	Total	88,1	88,6	89,0	89,5	89,7	*	90,5	91,1	91,9	92,7
	Urban	92,1	92,4	92,6	93,0	93,1	*	93,6	93,9	94,5	94,9
	Rural	84,6	85,2	85,8	86,3	86,6	*	87,6	88,3	89,2	90,4
Primar special	Total	88,6	89,6	89,4	90,4	91,8	92,3	91,3	91,1	91,4	91,7
	Urban	88,7	89,5	89,4	90,5	91,8	92,2	91,1	91,0	91,3	91,6
	Rural	87,1	90,8	90,0	89,2	91,9	93,3	94,4	92,0	92,2	93,0
Gimnazial	Total	69,3	69,8	71,3	72,2	72,6	*	73,3	73,5	73,8	74,0
	Urban	72,8	73,0	75,9	76,2	77,0	*	77,6	77,9	78,2	78,2
	Rural	66,1	66,8	67,5	68,7	68,8	*	69,5	69,5	69,7	70,2
Gimnazial de masă	Total	68,6	69,1	70,7	71,5	71,9	*	72,6	72,8	72,9	73,2
	Urban	71,7	71,8	75,1	75,2	76,0	*	76,6	76,9	76,9	77,0
	Rural	66	66,8	67,4	68,6	68,7	*	69,4	69,3	69,6	70,0
Gimnazial special	Total	82,2	82,4	82,7	83,9	84,3	85,0	85,1	85,5	87,4	86,7
	Urban	82,4	82,8	82,8	84,1	84,4	85,1	85,1	85,3	87,2	86,6
	Rural	78,5	77,3	80,6	81,2	82,8	84,5	85,6	88,1	89,8	88,7
Liceu	Total	68,9	69,1	70,0	70,4	70,9	71,5	71,7	72,0	72,4	72,7
	Urban	69,4	69,6	70,4	70,8	71,2	71,8	72,0	72,3	72,6	72,9
	Rural	63,3	64,0	65,1	65,7	67,4	67,8	68,0	67,8	69,1	69,2
Profesional/ SAM	Total	52,7	63,4	64,9	62,0	69,9	68,2	67,8	66,9	67,5	66,9
	Urban	55,6	66,9	68,4	64,0	75,0	71,4	71,8	70,5	71,1	70,5
	Rural	26,7	38,9	53,4	56,1	58,2	61,8	56,1	57,5	57,9	56,7
Postliceal	Total	74,7	76,4	77,8	78,3	78,3	77,0	77,6	77,1	78,6	79,1
	Urban	75,7	77,6	78,8	79,4	79,4	77,7	78,6	78,0	79,6	80,1
	Rural	38,6	36,8	40,8	23,5	21,6	25,0	31,7	31,4	20,7	25,0

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

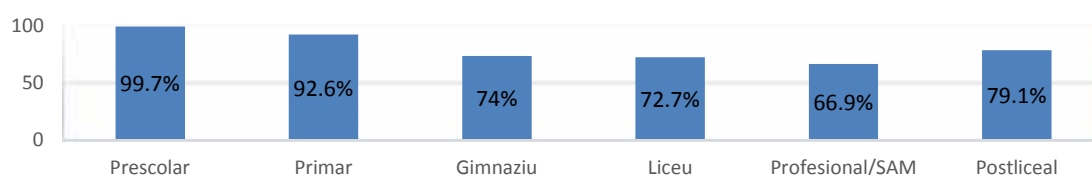
Observație: Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

În anul școlar 2017/2018, nu au fost furnizate date referitoare la personalul didactic feminin, defalcat pe învățământ primar și învățământ gimnazial.

Pe niveluri de învățământ, se evidențiază următoarele:

- Cele mai multe cadre didactice femei profesează în învățământul preșcolar (99,7%) și primar (92,6%).
- În învățământul gimnazial, la nivel general, 74% din personalul didactic este reprezentat de femei, dar procentul este cu 13,5 p.p. mai mare în învățământul special decât în învățământul de masă.
- În învățământul liceal, ponderea cadrelor didactice de sex feminin este mai mare în școlile din mediul urban (72,9%) față de cele din mediul rural (69,2%).
- Ponderea cea mai scăzută a femeilor se înregistrează în învățământul profesional (66,9%), în scădere față de anul școlar anterior cu 0,6 p.p.

Figura 23. Ponderea personalului feminin din totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2021/2022

În cazul acestui indicator observăm că se mențin anumite diferențe în funcție de **mediul de rezidență al unității de învățământ**:

- Diferențele pe medii sunt foarte ample în învățământul postliceal și profesional, și inexistente în învățământul preșcolar.
- La nivelul învățământului postliceal și primar de masă e înregistrează cele mai mari creșteri ale ponderii cadrelor didactice din mediul rural, cu 4,3 p.p., respectiv cu 1,2 p.p.
- Doar la nivelul învățământului special (primar și gimnazial) ponderea cadrelor didactice feminine este mai mare în mediul rural decât în mediul urban.

Dezechilibrul de gen în profesia de cadru didactic este o problemă cu care se confruntă majoritatea sistemelor educaționale. În general, proporția relativ scăzută a bărbaților este prezentă la toate categoriile de vârstă a cadrelor didactice, ușor mai pronunțată în rândul celor mai tineri. În 2020, la nivelul ISCED 0, marea majoritate a cadrelor didactice din UE sunt femei: cele mai mici proporții s-au înregistrat în Olanda (88,1%), Franța (91,1%), Spania, (92,9%) Germania (94,8%), iar cele mai ample în România (99,7%), Bulgaria, Slovacia, Ungaria (99,6%).

Tabel 38. Ponderea personalului feminin în totalul personalului didactic, pe niveluri de studiu, 2020, UE

	Preșcolar	Primar	Gimnazial	Liceu
UE	97,5	85,5	68,3	61,4
Austria	98,2	91,9	72,2	55,7
Belgia	96,7	82,9	66,2	61,9
Bulgaria	99,6	93,1	80,1	76,9
Cipru	98,9	89,8	72,9	61,9
Croația	98,5	93,6	73,6	67,4

Estonia	*	90,2	82,1	70,3
Finlanda	97,2	79,2	74	60,4
Franța	91,1	83,9	60,2	59,9
Germania	94,8	87,4	66,4	56,8
Grecia	98,7	73,1	67,8	56,2
Italia	98,7	95,6	77	63,6
Letonia	99,1	92,2	84,7	80,4
Lituania	98,9	96,5	82,4	78,4
Luxemburg	92,2	75,4	60,8	56,4
Malta	99,4	86,2	70,8	58,3
Olanda	88,1	87,4	54,7	55,5
Polonia	98,2	87,1	75,8	65,7
Portugalia	99,1	81,2	71,9	68,8
România	99,7	91,1	73,5	71,8
Slovacia	99,6	90,6	76,9	70,9
Slovenia	98,4	88,2	*	66,8
Spania	92,9	77,4	61,3	56,3
Suedia	96,3	81,6	65,4	54
Ungaria	99,6	95,6	76,1	63,6

* Date indisponibile
Sursă: EUROSTAT, 2022

II.E. Numărul de copii ce revine unui cadru didactic

În comparație cu anul școlar anterior, numărul elevilor ce revine unui cadru didactic a rămas relativ constant la majoritatea nivelurilor de învățământ. De asemenea, a rămas constant raportul de 14 elevi la un cadrul didactic, pe ansamblul învățământului preuniversitar.

În ultimii ani școlari, raportul elevi per cadru didactic a înregistrat modificări ușoare, influențate și de măsurile de reorganizare implementate la nivelul sistemului începând cu anul școlar 2012/2013. Astfel, în urma măsurii de introducere a clasei pregătitoare în învățământul primar, în grădinițe a scăzut numărul de copii/educator. Concomitent, numărul de elevi/cadru didactic a crescut în învățământul primar.

Pe niveluri de studiu, se observă că:

- Cel mai scăzut raport (10 elevi/cadru didactic) continuă să se înregistreze în cazul învățământului gimnazial, în timp ce în învățământul primar de masă indicatorul are cea mai ridicată valoare (19 elevi/cadru didactic).
- Atât în învățământul primar, cât și în învățământul gimnazial se înregistrează diferențe semnificative între învățământul special și cel de masă, determinate de specificul activității didactice: în învățământul special un cadru didactic lucrează în medie cu 2 copii, comparativ cu media de 19 copii din învățământul primar de masă sau de 11 copii în învățământul gimnazial de masă.

Mediul de rezidență al unității de învățământ rămâne un important factor de diferențiere a valorilor acestui indicator. Astfel:

- În ultimii ani, în cazul învățământului preșcolar, numărul de copii per cadru didactic este semnificativ mai mare în rural, în comparație cu mediul urban (17 copii, respectiv 13 copii la un cadru didactic).
- În învățământul primar și gimnazial raportul se inversează, valoarea indicatorului fiind mai mare în urban. Diferența pe medii de rezidență în învățământul primar de masă și în învățământul gimnazial de masă rămân constante față de anul anterior.

În anul școlar 2021/2022, **cel mai redus raport număr de elevi/profesor din întreg sistemul de învățământ** (exceptând învățământul special) **s-a înregistrat în învățământul gimnazial din mediul rural**: 8 elevi la 1 profesor. Acest lucru evidențiază faptul că politicile de personal și măsurile de raționalizare a rețelei în școlile rurale nu au încă eficacitatea așteptată. De asemenea, politicile în aria formării profesionale continue a cadrelor didactice rămân o prioritate și trebuie să țină seama într-o măsură mai mare de diferențele existente în prezent în sistemul de educație, în ceea ce privește numărul mediu de elevi cu care se lucrează la clasă.

Tabel 39. Numărul elevilor per cadru didactic în învățământul preuniversitar

Nivel de învățământ		2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Preșcolar	Total	16	16	16	15	15	15	15	15	14	14
	Urban	15	15	15	14	14	14	14	14	13	13
	Rural	18	18	18	18	17	18	17	17	17	17
Primar	Total	18	19	19	19	19	19	19	19	19	18
	Urban	20	20	20	21	21	21	21	21	20	20
	Rural	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Primar de masă	Total	19	19	20	20	20	20	20	20	19	19
	Urban	21	22	22	23	23	23	23	23	22	22
	Rural	17	17	17	18	17	17	17	17	17	17
Primar special	Total	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Urban	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Rural	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3
Gimnazial	Total	11	11	11	11	10	11	10	10	10	10
	Urban	12	12	12	13	12	13	12	13	12	12
	Rural	10	10	9	10	9	9	9	8	8	8
Gimnazial de masă	Total	12	11	11	12	11	11	11	11	11	11
	Urban	13	13	13	14	13	14	13	14	14	14
	Rural	10	10	9	10	9	9	9	9	8	8
Gimnazial special	Total	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2
	Urban	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2
	Rural	3	3	2	2	3	2	3	2	2	2
Liceal, profesional și postliceal	Total	16	15	15	15	14	15	14	14	14	14
	Urban	16	15	15	15	15	14	15	14	14	14
	Rural	16	15	14	14	13	13	13	13	13	13

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Observație: Indicatorul s-a calculat prin raportarea numărului de elevi la numărul de cadre didactice (persoane fizice). Pentru învățământul secundar superior datele sunt estimate, indicatorul fiind calculat prin raportarea numărului de elevi din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat) la numărul personalului didactic din învățământul liceal, profesional și postliceal (cumulat). Pentru mediul de rezidență s-a luat în considerare tipul de localitate în care este situată unitatea de învățământ.

În cele ce urmează, se prezintă situația raportului elevi/cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3 (învățământ primar-învățământ liceal) la nivel european. În 2020, valori ale acestui indicator apropiate de ale României (12,9) s-au înregistrat în Slovacia (12,9), Cehia și Danemarca (11,9), Franța și Olanda (13,8). La nivelul aceluiași an, cele mai mici valori s-au înregistrat în Malta (5,8), Luxemburg (7,1) și Norvegia (8,3). Cele mai mari au fost în Turcia (14,1) și Olanda (13,8). În intervalul analizat, tendința preponderentă este de reducere a valorii indicatorului; Lituania face excepție (de la 8 în 2015 la 10,4 în 2020).

Tabel 40. Raportul elevi/cadru didactic la nivelurile ISCED 1-3, date comparative la nivel european

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Belgia	*	10.7	*	10.6	10.6	10.4
Bulgaria	13.9	13.9	*	12.7	12.1	11.4
Cehia	*	13.1	*	12.9	12.3	11.9
Danemarca	12.0	11.6	11.5	11.5	11.5	11.9
Finlanda	11.5	11.7	*	12.0	11.4	10.8
Franța	14.7	14.8	14.6	14.3	14.1	13.8
Germania	13.8	13.7	13.7	*	*	*
Grecia	*	*	*	8.9	8.7	8.5
Italia	11.8	8.1	*	10.7	10.6	10.4
Liechtenstein	9.1	9.0	*	9.1	9.2	*
Lituania	8.0	8.0	*	8.4	10.4	10.4
Luxemburg	10.8	10.0	*	9.3	*	7.1
Macedonia	11.8	11.4	*	11.0	10.9	10.8
Malta	6.8	6.4	7.5	6.1	5.9	5.8
Marea Britanie	12.0	14.5	*	12.2	12.3	*
Norvegia	9.0	*	*	8.6	9.0	8.3
Olanda	14.4	14.4	*	14.2	14.2	13.8
Romania	13.2	13.3	*	13.1	13.0	12.9
Slovacia	13.0	13.3	*	13.4	13.1	12.9
Slovenia	11.4	11.2	11.2	11.2	11.4	*
Suedia	11.9	11.5	*	11.0	10.6	10.6
Turcia	16.4	15.1	*	15.0	14.6	14.1
Ungaria	11.1	10.8	*	11.0	10.9	10.9

* Date indisponibile

Sursă: EUROSTAT, 2022

CAPITOLUL III. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA INTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

III.A. Rezultatele elevilor din învățământul gimnazial

Rata de absolvire a învățământului gimnazial

Indicatorul vizează momentul de final al unui an școlar și se calculează ca raport între numărul total de absolvenți ai clasei a VIII-a și numărul populației de vârstă corespunzătoare finalului de gimnaziu (14 ani).

În intervalul de timp 2012-2019, rata de absolvire a gimnaziului a înregistrat valori cuprinse între 81-85%, cu ușoare variații de la un an școlar la altul. La nivelul anului 2020/2021, indicatorul înregistrează o valoare cu mult inferioară celei din anul școlar precedent, ajungând la 66%. Această valoare a indicatorului trebuie analizată în contextul modificărilor de structură ale sistemului de învățământ (introducerea clasei pregătitoare din anul școlar 2012/2013). Absolvenții de gimnaziu din anul școlar 2020/2021 sunt, preponderent, elevi care au avut debutul școlar la 6 ani, în anul școlar 2012/2013, în clasa pregătitoare. O pondere consistentă a copiilor din această cohortă (17,8%) a avut debutul școlar întârziat, cu efecte negative asupra valorii indicatorului.

Tabel 41. Rata de absolvire a învățământului gimnazial

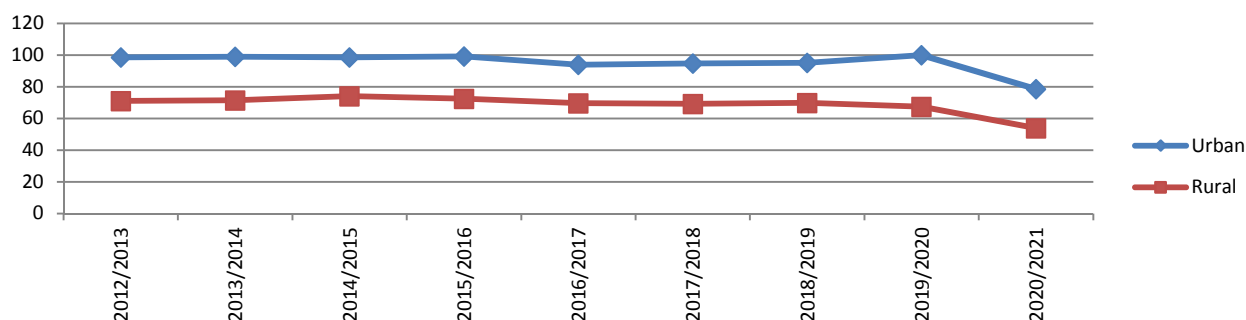
	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	83,4	83,7	85,1	84,5	80,7	81,0	82,0	83,4	66,0
Urban	98,6	98,9	98,6	99,1	93,9	94,6	95,1	100	78,5
Rural	71,1	71,4	74,1	72,4	69,7	69,2	69,8	67,4	53,8
Feminin	83,8	84,6	86,1	85,3	81,8	81,9	82,4	84	64,8
Masculin	83,0	82,7	84,1	83,7	79,7	80,2	81,5	82,8	67,1

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Pe medii de rezidență, rata de absolvire a gimnaziului evidențiază că:

- Este constant mai ridicată în mediul urban, în comparație cu mediul rural. Acest fapt este determinat în primul rând de situațiile de abandon școlar mai frecvente în rural, dar și de alte pierderi școlare sau aspecte precum migrarea unora dintre elevii din rural la școli din urban, către finalul gimnaziului (ca o opțiune pentru o educație de o calitate mai ridicată, care oferă șanse mai mari pentru continuarea studiilor în învățământul liceal).
- Scăderea valorii indicatorului în mediul urban este mai consistentă decât în mediul rural.

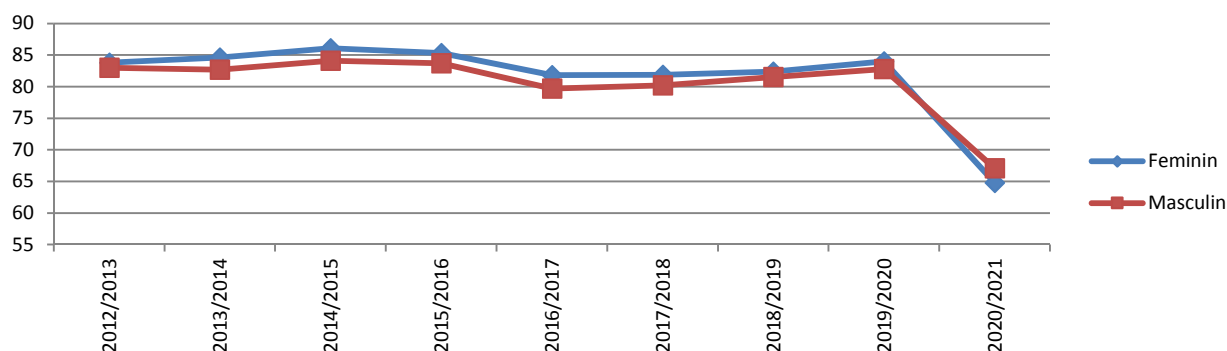
Figura 24. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe medii de rezidență

Prin analiza ratei de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe, se observă:

- Inversarea categoriilor de absolvenți aflate în avantaj din perspectiva absolvirii. Dacă anterior anulul de referință a raportului fetele absolvente de gimnaziu înregistrau o pondere mai crescută decât băieții, finalul de an școlar 2020/2021 evidențiază avantajul băieților (cu 2,3 p.p.).
- Creșterea diferenței dintre valorile indicatorului pe sexe.

Figura 25. Rata de absolvire a învățământului gimnazial, pe sexe

Rezultatele elevilor la evaluarea națională de la clasa a VIII-a

La evaluarea națională EN VIII din anul 2022, 82,4% dintre elevii participanți au obținut medii peste 5, în creștere cu 5,6 p.p. față de anul școlar anterior.

Tabel 42. Numărul absolvenților de clasa a VIII-a prezenți și care au obținut medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII, 2017 – 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prezenți	140738	142847	146105	160663	123180	148496
Feminin	72718	73489	74751	80749	63719	74837
Masculin	68020	69358	71354	79914	67461	73659
Cu medii peste 5	108320	105108	107000	122358	102655	122301
Feminin	60047	57651	58752	65818	52437	64519
Masculin	48273	47457	48248	56540	50218	57782
Rata mediilor peste 5	77,0%	73,6%	73,2%	76,2%	76,8%	82,4%
Feminin	82,6%	78,4%	78,6%	81,5%	81,4%	86,2%
Masculin	71,0%	68,4%	67,6%	70,8%	72,4%	78,4%
Media generală	6,73	6,62	6,36	7,73	6,56	6,86
Feminin	7,06	6,05	6,65	7,87	6,82	7,11
Masculin	6,38	6,34	6,05	7,57	6,31	6,59

Surse: Ministerul Educației 2017-2022 și <https://data.gov.ro>

La nivelul EN VIII 2022, se constată o distribuție relativ uniformă a elevilor pe intervale de medii mai mari de 5, cu excepția celor din partea superioară a grilei (cu medii între 8 și 10), a căror pondere înregistrează o ușoară creștere față de anul școlar anterior. Există diferențe semnificative pe sexe: ponderea elevilor care au obținut medii mai mari este mai ridicată la nivelul fetelor, iar ponderea elevilor care au obținut note mai mici (5-6) este mai ridicată la nivelul băieților.

Figura 26. Distribuția elevilor cu medii peste 5 la evaluarea națională EN VIII 2021 și 2022, pe categorii de medii obținute și sexe

O evaluare comparativă la nivelul județelor evidențiază variații ale ponderii elevilor cu medii peste 5, în comparație cu anul anterior, dar și o tendință generală ascendentă a acestei ponderi.

La nivelul EN VIII 2022, județele care au înregistrat ponderi ale elevilor cu medii peste 5 mai mari de 90% (procentul mediu național fiind de 82,4%), sunt: Cluj (92,8%), municipiul București (91,7%) și Brăila (91,1%). Județele cu ponderi sub 75% sunt Teleorman (71,8%), Giurgiu (73,8) și Caraș-Severin (74,5%). Ponderi foarte apropiate de cea medie pe țară se înregistrează în județele Bacău și Satu-Mare (82,3%), Buzău (83%) și Alba (83,8%).

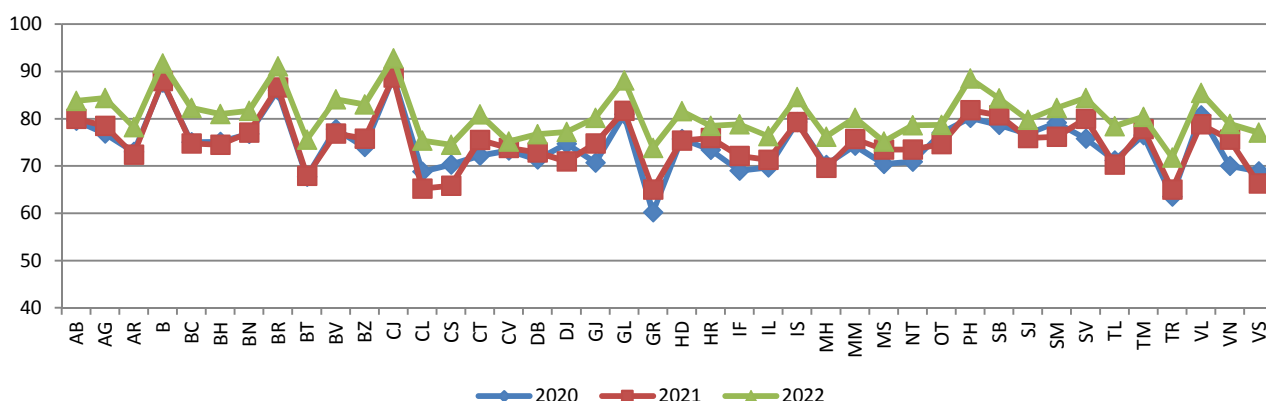
Tabel 43. Procentul elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2020 – 2022, pe județe și sexe (%)

	Evaluare națională 2020			Evaluare națională 2021			Evaluare națională 2022		
	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin	Total	Feminin	Masculin
Total participanți	160663	80749	79914	123180	63719	67461	148496	74837	73659
Procent mediu de elevi cu medii peste 5, pe țară	76,2%	81,5%	70,8%	76,8%	81,4%	72,4%	82,4%	86,2%	78,4%
AB	79,6%	84,4%	74,9%	80,0%	87%	73,5%	83,8%	86,9%	80,9%
AG	76,9%	83,5%	70,6%	78,5%	83,4%	73,8%	84,4%	88,4%	79,9%
AR	73,0%	76,9%	69,0%	72,5%	77%	68,1%	78,2%	82,4%	74%
B	87,6%	90,8%	84,6%	87,9%	90,5%	85,4%	91,7%	93,8%	89,6%
BC	75,05%	81,3%	68,4%	74,9%	79,1%	70,7%	82,3%	86,3%	78%

BH	75,1%	80,9%	69,2%	74,5%	79,3%	69,8%	81%	85,4%	76,2%
BN	76,8%	82,1%	71,0%	77,1%	82,5%	71,3%	81,7%	85,7%	77,6%
BR	86,0%	88,8%	83,0%	86,6%	90,8%	82%	91,1%	93,7%	88,3%
BT	67,7%	75,6%	59,2%	67,9%	74,1%	61,8%	75,6%	80,2%	71%
BV	77,8%	81,0%	74,6%	76,9%	79%	74,8%	84,1%	87,4%	80,7%
BZ	74,0%	81,0%	67,2%	75,8%	80%	71,7%	83%	81,1%	79,1%
CJ	88,7%	91,7%	85,8%	88,7%	90,9%	86,6%	92,8%	94%	91,5%
CL	68,8%	73,1%	64,6%	65,2%	73,7%	56,5%	75,4%	80,2%	70,6%
CS	70,3%	75,4%	65,0%	65,8%	69,1%	62,3%	74,5%	78,9%	70,5%
CT	72,2%	77,8%	66,9%	75,4%	79,9%	71,4%	80,9%	83,3%	78,3%
CV	73,3%	79,8%	66,3%	73,8%	81,4%	65,9%	75,2%	81,2%	69,1%
DB	71,4%	78,1%	64,6%	72,8%	77,1%	68,6%	76,7%	80,8%	72,6%
DJ	74,7%	78,8%	70,5%	71,0%	76,5%	66,1%	77,2%	82,5%	72,1%
GJ	70,7%	79,1%	62,3%	74,8%	81,7%	68,3%	80,2%	85,5%	75%
GL	80,9%	85,1%	76,6%	81,6%	84,9%	78,3%	88,1%	92,1%	84,1%
GR	60,2%	67,5%	52,8%	65,0%	73,5%	57,3%	73,8%	79,2%	68,2%
HD	75,7%	81,1%	70,4%	75,4%	80,3%	70,7%	81,6%	85,5%	77,4%
HR	73,4%	79,9%	66,6%	75,9%	83,7%	68,5%	78,5%	84%	72,7%
IF	69,0%	73,6%	64,8%	72,1%	77,9%	67%	78,8%	83,2%	74,5%
IL	69,7%	77,9%	62,1%	71,3%	75,7%	66,7%	76,3%	82,4%	69,8%
IS	79,3%	84,3%	73,9%	79,3%	82,4%	76%	84,6%	88,3%	80,5%
MH	70,2%	77,0%	63,6%	69,6%	75%	64,9%	76,2%	82,8%	69,6%
MM	74,3%	80,9%	67,6%	75,7%	81,9%	69,3%	80,2%	84,5%	75,9%
MS	70,4%	76,7%	64,0%	73,5%	77,7%	69,5%	75,2%	79,4%	71,1%
NT	70,9%	77,4%	64,7%	73,5%	80%	67,4%	78,6%	82,9%	74,3%
OT	77,0%	81,6%	72,4%	74,6%	78,8%	70,7%	78,7%	83,6%	73,2%
PH	80,2%	85,0%	75,3%	81,8%	85,6%	76,4%	88,5%	91,2%	85,8%
SB	78,7%	82,6%	74,8%	80,7%	84,5%	76,7%	84,3%	86,5%	82,1%
SJ	76,8%	82,3%	70,5%	75,9%	81,2%	71%	79,8%	88,1%	71,8%
SM	79,2%	85,9%	72,3%	76,2%	81%	71,6%	82,3%	86,6%	77,8%
SV	75,8%	83,7%	67,8%	80,0%	85,2%	74,9%	84,4%	89%	79,7%
TL	71,2%	75,9%	66,2%	70,3%	73,8%	67%	78,4%	81,2%	75,6%
TM	76,5%	80,5%	72,3%	77,8%	81,5%	74,2%	80,4%	84,1%	76,6%
TR	63,5%	70,6%	56,5%	65,0%	70,6%	59,6%	71,8%	75,6%	67,8%
VL	80,7%	85,6%	75,6%	78,8%	82,8%	74,9%	85,5%	88,5%	82,3%
VN	70,0%	77,1%	63,1%	75,6%	80,4%	71%	78,9%	84,3%	73,5%
VS	68,9%	74,6%	62,5%	66,3%	70,8%	61,7%	77,1%	80,7%	73,3%

Sursa: Ministerul Educației, 2020-2022, <https://data.gov.ro>

Figura 27. Distribuția procentului elevilor cu medii peste 5 la EN VIII 2020 – 2022, pe județe

III.B. Rezultatele elevilor din învățământul liceal

Rata de absolvire a învățământului liceal

În anul școlar 2020/2021, rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) a înregistrat o scădere față de anul școlar anterior, ajungând la valoarea de 71,3%. Rata de absolvire a liceului cu examen de bacalaureat a scăzut față de anul anterior. Fetele înregistrează o situație mai bună decât a băieților, în ceea ce privește absolvirea liceului.

Rata de absolvire a învățământului liceal (cu și fără examen de bacalaureat) este calculată prin raportarea numărului de absolvenți de liceu la populația în vârstă teoretică de absolvire de 18 ani. Referitor la analiza și interpretarea acestui indicator, trebuie precizat faptul că nu toți elevii finalizează învățământul liceal la vârsta de 18 ani, dată fiind varietatea vârstelor de debut, precum și faptul că anumite forme și filiere de liceu au durate diferite. La nivelul ultimilor ani școlari din perioada analizată, situația este următoarea:

- Valorile acestui indicator au fost influențate în ultimii zece ani de măsurile educaționale din domeniu: parcurgerea acestui nivel de studiu de către cele două generații de elevi care au avut debutul școlar în 2003/2004 (la 6 ani și la 7 ani concomitent); reorganizarea învățământului profesional cu durata de 3 ani, începând cu anul școlar 2014/2015.
- În ultimii șase ani școlari, valoarea indicatorului a oscilat între un minim de 69,5% și un maxim de 73,7%; la nivelul anului 2020/2021, aceasta este 71,3%, în scădere față de anul anterior cu 2,4 p.p.
- Diferența pe sexe este în favoarea populației feminine în întreg intervalul analizat, la nivelul anului 2020/2021 aceasta fiind de aproape 11 p.p.

Tabel 44. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu și fără examen de bacalaureat

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	90,6	81,0	89,1	70,8	71,2	69,5	71,7	73,7	71,3
Feminin	91,3	84,0	93,9	74,1	75,4	74,4	77,4	79,4	76,7
Masculin	89,9	78,1	84,6	67,7	67,3	64,9	66,3	68,3	66,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Rata de absolvire a învățământului liceal cu examen de bacalaureat:

- În anul 2020/2021, ponderea elevilor care au absolvit liceul cu examen de bacalaureat a scăzut față de anul școlar precedent, ajungând la valoarea de 45%.
- Ca și în cei doi ani precedenți, populația feminină a înregistrat valori mai mari cu peste 15 p.p. față de populația școlară masculină.

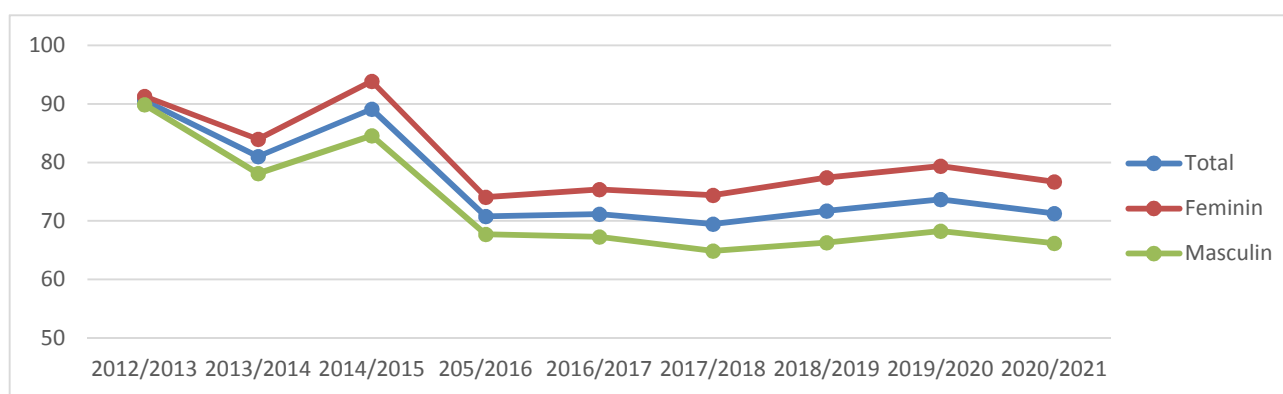
Tabel 45. Rata de absolvire a învățământului liceal, cu examen de bacalaureat

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	44,6	44,0	51,7	41,6	43,8	42,6	44,9	45,7	45,0
Feminin	53,8	53,0	61,9	49,1	51,9	47,9	53,2	53,5	53,0
Masculin	35,9	35,4	41,9	34,5	36,2	36,9	36,9	38,3	37,5

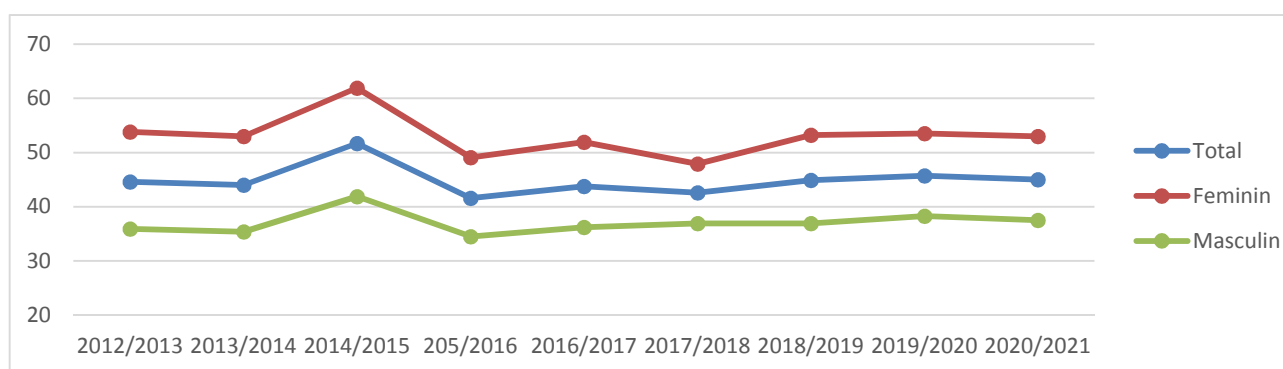
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Figura 28. Rata de absolvire a învățământului liceal

a. Cu și fără examen de bacalaureat

b. Cu examen de bacalaureat

Rezultatele elevilor la examenul de bacalaureat

Rata de promovare a examenului de bacalaureat 2022 a fost de 77,6% – în creștere față de anul anterior. Opt din zece absolvenți din promoția curentă și patru din zece absolvenți din promoțiile anterioare au reușit să promoveze cu succes acest examen. Pe filiere de formare, cea mai mică rată de promovare se înregistrează la liceele tehnologice, iar cea mai mare la liceele teoretice.

Rata de participare la examenul de bacalaureat:

- Conform datelor statistice ale Ministerului Educației, la examenul de bacalaureat 2022 au participat 130621 de elevi, dintre care 86,4% din promoția curentă și 13,6% din promoțiile anterioare.
- Comparativ cu anul anterior, în 2021/2022 a crescut ponderea participanților care provin din rândul absolvenților promoției curente.

Tabel 46. Numărul elevilor care s-au prezentat la examenul de bacalaureat

	Număr			% din total prezenți		
	Total prezenți	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare	Total prezenți	Din care: absolvenți din promoția curentă	Din care: absolvenți din promoțiile anterioare
2012/2013	197.270	152.445	44.825	100,0%	77,3%	22,7%
2013/2014	166.414	131.571	34.843	100,0%	79,1%	20,9%
2014/2015	173.792	145.970	27.822	100,0%	84,0%	16,0%
2015/2016	139.875	116.029	23.846	100,0%	83,0%	17,0%
2016/2017	138.251	116.628	21.623	100,0%	84,4%	15,6%
2017/2018	135.364	115.983	19.381	100,0%	85,7%	14,3%
2018/2019	137.636	116.790	20.846	100,0%	84,9%	15,1%
2019/2020	154.320	122.168	32.152	100,0%	79,2%	20,8%
2020/2021	135.445	114.216	21.229	100,0%	84,3%	15,7%
2021/2022	130.621	112.869	17.752	100,0%	86,4%	13,6%

Sursa: Ministerul Educației, 2022

Rata de promovare a examenului de bacalaureat (ambele sesiuni):

- Din totalul elevilor prezenți la examenul de bacalaureat, 77,6% au promovat, valoarea fiind în creștere față de anul anterior.
- Analizând datele în funcție de cohorta de proveniență a absolvenților, se observă că rata de succes la bacalaureat a fost mai ridicată în rândul absolvenților din promoția curentă (opt din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat), în comparație cu absolvenții din promoțiile anterioare (patru din zece elevi prezenți au promovat examenul de bacalaureat).

Tabel 47. Numărul și procentul elevilor promovați la examenul de bacalaureat

	Număr			% din total prezenți		
	Total promovați	Din care: din promoția curentă	Din care: din promoțiile anterioare	% promovați din total prezenți	% promovați din participanții din promoția curentă	% promovați din participanții din promoțiile anterioare
2012/2013	114.652	98.093	16.559	58,1%	64,3%	36,9%
2013/2014	104.229	93.434	10.795	62,6%	71,0%	31,0%
2014/2015	119.844	110.558	9.286	69,0%	75,7%	33,4%
2015/2016	97.065	89.692	7.373	69,4%	77,3%	30,9%
2016/2017	102.106	94.233	7.873	73,9%	80,8%	36,4%

2017/2018	96.753	90.909	5.844	71,5%	78,4%	30,2%
2018/2019	100.824	93.507	7.317	73,3%	80,1%	35,1%
2019/2020	107.212	95.494	11.718	69,5%	78,2%	36,4%
2020/2021	99.122	90.919	8.203	73,2%	79,6%	38,6%
2021/2022	101.424	93.784	7.640	77,6%	83,1%	43,0%

Sursa: Ministerul Educației, 2022

Rata de promovare la examenul de bacalaureat pe județe (atât candidați din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare):

- Analiza ratei de promovare la examenul de bacalaureat evidențiază evoluții oscilante la nivelul fiecărui județ. Creșterile valorii indicatorului au variat de la un județ la altul între 2,5-8,4 p.p. Există două județe în care valoarea indicatorului a scăzut față de anul școlar anterior.
- La examenul de bacalaureat 2022, rata de promovare a înregistrat cele mai mari valori în județele Cluj (86,7%) și Iași (83,6%) și cele mai mici în Ilfov (56,4%) și Călărași (64,7%).

Tabel 48. Rata de promovare a examenului de bacalaureat, pe județe (%)

Județ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AB	70,0	78,3	76,8	81,0	77,4	77,0	75,8	78,5	78,2
AG	65,3	70,4	73,5	77,9	73,4	76,7	71,5	76,6	79,8
AR	53,6	64,1	64,2	69,9	65,4	69,0	63,8	72,1	75,6
B	58,8	70,2	69,6	75,0	75,1	76,3	73,4	76,5	80,8
BC	70,4	76,7	78,3	83,2	80,4	78,9	76,4	79,6	82,6
BH	61,6	66,9	62,1	72,2	66,7	71,9	68,8	72,7	78,9
BN	65,7	73,2	71,3	77,2	71,6	72,0	71,1	70,2	78,1
BR	75,1	76,4	74,0	78,9	76,4	76,0	75,0	77,3	82,1
BT	70,0	76,1	75,7	78,1	74,6	75,1	70,9	72,7	77,3
BV	71,0	78,4	79,5	80,0	76,1	77,4	75,7	78,2	81,8
BZ	65,8	67,7	70,3	76,2	75,4	77,1	71,6	76,8	79,7
CJ	75,9	83,0	82,0	83,0	82,6	84,3	81,2	83,3	86,7
CL	59,2	57,8	58,5	65,5	60,1	63,0	58,4	66,3	64,7
CS	56,2	65,8	68,0	66,4	63,7	67,1	66,5	65,9	74,3
CT	50,9	60,4	64,1	68,2	67,3	70,5	64,7	70,9	75,7
CV	57,8	67,1	67,9	73,7	68,3	67,4	69,5	69,1	76,1
DB	54,9	62,9	61,2	68,3	67,2	66,7	64,7	69,6	74,2
DJ	58,2	65,2	68,5	72,1	72,9	72,5	68,0	71,7	77,7
GJ	60,7	56,6	59,1	62,4	66,4	69,9	59,3	61,7	65,6
GL	68,2	75,3	78,6	79,2	75,9	76,7	73,9	78,2	82,8
GR	39,4	44,6	45,7	52,1	51,2	54,9	52,1	59,1	66,3
HD	60,5	69,9	69,6	72,8	68,7	71,5	66,3	70,2	75,8
HR	59,0	63,0	66,5	65,7	63,1	66,6	65,7	61,8	69,5
IF	33,4	41,7	37,8	45,5	38,8	48,5	41,6	48,9	56,4

IL	58,1	66,9	69,8	73,1	68,5	72,4	65,8	66,4	70,4
IS	74,0	79,0	78,3	83,3	79,9	81,7	76,2	79,6	83,6
MH	47,1	56,7	59,4	62,6	63,9	61,7	57,5	67,8	70,9
MM	64,9	68,1	67,6	70,4	68,2	68,5	67,0	69,4	74,9
MS	64,9	70,1	67,1	69,2	68,3	68,9	67,3	69,9	74,0
NT	70,7	72,1	71,0	76,7	74,2	74,5	72,0	75,9	79,3
OT	54,0	61,3	64,6	68,1	70,1	72,9	65,4	69,7	75,8
PH	67,2	75,5	74,7	79,2	73,9	77,2	72,1	77,1	80,4
SB	71,0	77,5	76,5	82,4	78,6	78,6	76,5	78,5	81,7
SJ	68,3	66,7	66,3	73,3	67,8	69,7	67,5	71,2	76,1
SM	65,1	74,0	71,1	75,9	70,9	73,3	70,8	72,9	77,0
SV	72,9	71,8	73,2	75,9	74,0	73,5	71,4	74,3	79,4
TL	63,7	71,1	68,2	71,6	68,1	69,8	64,8	70,3	73,6
TM	60,2	67,5	67,4	74,2	68,9	70,5	67,8	73,0	75,5
TR	49,5	51,4	54,6	61,2	56,9	65,8	61,5	64,7	68,2
VL	65,1	67,8	69,8	72,2	70,1	71,7	66,9	71,1	78,8
VN	60,8	70,3	69,6	72,2	70,6	73,3	67,3	71,2	74,6
VS	65,4	70,6	72,7	77,7	72,5	72,1	70,6	70,6	76,4

Sursa: Ministerul Educației, 2022

Observație: datele cuprind atât candidații din promoția curentă, cât și candidați din promoțiile anterioare.

Rata de promovare la examenul de bacalaureat pe filiere de formare:

- În ultimii zece ani, rata de promovare a crescut și pe total și la nivel de filiere; cea mai mare creștere s-a înregistrat la nivelul liceelor tehnologice (de la 38% la 58%), urmată de cea de la nivelul liceelor teoretice (de la 80,2% la 88,7%).
- Cele mai mari valori ale ratei de promovare se înregistrează în cazul filierei teoretice, iar cele mai mici la nivelul celei tehnologice.
- La nivelul examenului de bacalaureat 2022, se evidențiază următoarele: nouă din zece elevi din liceele teoretice prezenți la examenul de bacalaureat au promovat, opt din zece elevi din liceele vocaționale și șase din zece elevi din cele tehnologice.

Tabel 49. Distribuția elevilor promovați, pe filiere, la examenul de bacalaureat 2022

An școlar	Total	Filiere		
		Teoretică	Vocațională	Tehnologică
2012/2013	58,1%	80,2%	73,5%	38,0%
2013/2014	62,6%	79,6%	73,1%	41,8%
2014/2015	69,0%	83,8%	74,8%	48,6%
2015/2016	69,4%	83,6%	73,2%	47,3%
2016/2017	73,9%	86,2%	76,1%	52,9%
2017/2018	71,5%	84,8%	76,2%	47,5%

2018/2019	73,3%	86,2%	75,8%	50,1%
2019/2020	69,5%	84,2%	77,2%	46,5%
2020/2021	73,2%	85,8%	75,8%	51,1%
2021/2022	77,6%	88,7%	77,1%	58,0%

Sursa: Ministerul Educației, 2022

III.C. Rezultatele elevilor din învățământul postliceal

Rata de absolvire a învățământului postliceal a înregistrat o evoluție oscilantă în ultimii nouă ani, între un minim de 12,1% și un maxim de 16,2%.

Rata de absolvire a învățământului postliceal este calculată prin raportarea numărului de absolvenți la populația în vârstă teoretică de absolvire de 21 de ani.

Rata de absolvire a învățământului postliceal înregistrează următoarea situație:

- În perioada analizată, indicatorul a înregistrat valori oscilante. În ultimii 3 ani se observă o tendință ascendentă a acestui indicator, ajungând la nivelul anului 2020/2021 la 16,2%.
- În ceea ce privește distribuția valorilor indicatorului pe sexe, se observă un net avantaj al populației feminine, scorurile acesteia fiind aproape duble față de cele ale populației masculine. Această situație se înregistrează pe tot intervalul de timp analizat.

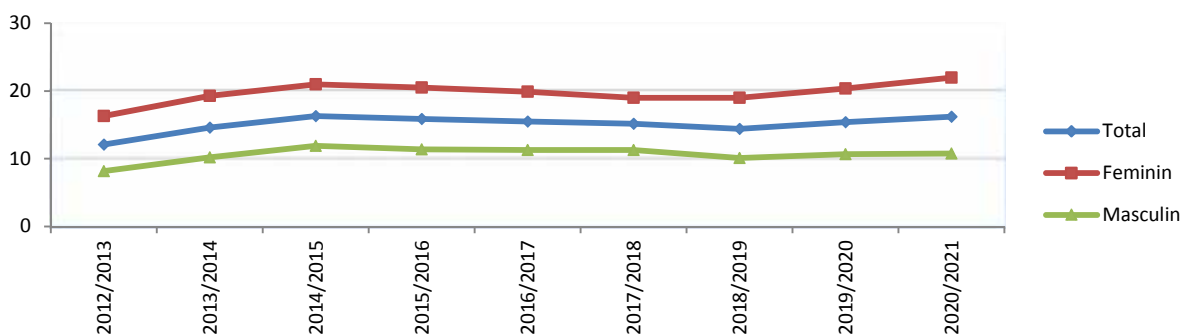
Tabel 50. Rata de absolvire a învățământului postliceal

	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Total	12,1	14,6	16,3	15,9	15,5	15,2	14,4	15,4	16,2
Feminin	16,3	19,3	21,0	20,5	19,9	19,0	19,0	20,4	22,0
Masculin	8,2	10,2	11,9	11,4	11,3	11,3	10,1	10,7	10,8

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2013-2022

Rata de absolvire a învățământului postliceal este relativ redusă, fiind determinată și de faptul că cea mai mare parte a persoanelor care frecventează această formă de învățământ au minim 21 de ani și absolvă mai târziu decât vârsta teoretică (21 de ani) folosită la calcularea indicatorului.

Figura 29. Rata de absolvire a învățământului postliceal, pe sexe

CAPITOLUL IV. REZULTATELE ȘI EFICIENȚA EXTERNĂ A SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Eficiența externă a sistemului de învățământ poate fi analizată din perspectiva inserției profesionale a absolvenților pe piața muncii. Capitolul de față realizează o prezentare sintetică a unor date statistice referitoare la: nivelul de educație al populației, participarea la viața economică, respectiv inserția pe piața muncii a absolvenților diferitelor niveluri de studiu. Informațiile referitoare la eficiența externă au la bază datele statistice din *Ancheta forței de muncă în gospodării (AMIGO)* realizată de INS. Analiza datelor a fost realizată la nivelul populației în vârstă de muncă de 15-64 de ani, precum și la nivelul populației de 15-24 de ani (tineri), pentru analiza absorbției absolvenților sistemului educațional pe piața forței de muncă.

Datele INS privind contextul demografic indică un declin demografic în ultimii ani, la nivelul populației totale și, mai ales, la nivelul populației tinere. Scăderile cele mai ample în anul de referință al raportului, se înregistrează la nivelul populației rezidente din mediul urban, în special în categoria 25-34 de ani.

IV.A. Nivelul de instruire al populației de 15-64 de ani

La nivelul anului 2021, distribuția populației de 15-64 de ani pe niveluri de instruire înregistrează valori similare cu cele din anul precedent:

- O pondere de 16,4% din populația de 15-64 de ani are, în 2021, studii superioare. Diferențele pe medii de rezidență sunt ample: un sfert din populația de 15-64 ani din urban (25,3%) a absolvit învățământul superior, comparativ cu numai 5,6% în rural. Se constată un ușor avantaj al populației feminine (17,9% față de 14,9%).
- Ponderea cea mai mare au înregistrat-o absolvenții de liceu, în 2021 procentajul acestora la nivelul populației de 15-64 de ani fiind de 43,1%, în creștere cu 2,2 p.p. față de anul anterior. Ponderea absolvenților de liceu din mediul urban (46,2%) este cu 6,7 p.p. mai amplă decât cea din rural (39,5%), respectiv ponderea de la nivelul populației feminine (44,4%) este cu 2,5 p.p. mai amplă comparativ cu cea masculină (41,9%).
- 16,2% din populația de 15-64 de ani este absolventă de învățământ profesional la nivelul anului 2021, în procente mult mai ample în rândul populației masculine, comparativ cu cea feminină (20,8% - masculin, 11,4% - feminin); valori apropiate se observă și după criteriul mediu de rezidență, în favoarea mediului rural (20,1% față de 12,9%).
- Se păstrează procente ridicate de populație care a absolvit doar gimnaziul (18,1%), în pondere mult mai mare în rural (28,4%), comparativ cu urbanul (9,6%). Valorile indicatorului sunt în scădere față de anul precedent.
- Ponderea persoanelor care au absolvit doar învățământul primar sau sunt fără școală primară absolvită este de 3,4% în anul de referință al raportului, în scădere față de anul anterior. Mediul rural înregistrează o pondere cu mult mai mare decât în mediul urban (5,1% în rural, față de 2,1% în urban).

Analiza datelor AMIGO evidențiază o creștere a nivelului general de educație a populației apte de muncă, prin creșterea ponderii persoanelor absolvente de învățământ superior, postliceal, liceal concomitent cu

scăderea ponderii persoanelor cu nivel mai scăzut de educație (profesional, gimnazial, primar sau fără școală primară absolvită).

Tabel 51. Structura populației de 15-64 de ani pe niveluri de instruire

	Total	Urban	Rural	Masculin	Feminin
2020					
Nr. persoane (mii)	12.611,8	6.960,3	5.651,4	6.405,6	6.206,2
Total	100%	100%	100%	100%	100%
Superior	16,2%	25,0%	5,3%	15,0%	17,5%
Postliceal	2,6%	3,8%	1,2%	2,0%	3,3%
Liceal	40,9%	44,3%	36,8%	39,9%	42,0%
Profesional	16,5%	13,2%	20,6%	20,8%	12,2%
Gimnazial	19,8%	11,3%	30,2%	18,6%	21,1%
Primar / Fără	3,9%	2,3%	5,8%	3,8%	4,0%
2021					
Nr. persoane (mii)	12.387,5	6.780,7	5.606,8	6.287,1	6.100,3
Total	100%	100%	100%	100%	100%
Superior	16,4%	25,3%	5,6%	14,9%	17,9%
Postliceal	2,7%	4%	1,3%	2%	3,5%
Liceal	43,1%	46,2%	39,5%	41,9%	44,4%
Profesional	16,2%	12,9%	20,1%	20,8%	11,4%
Gimnazial	18,1%	9,6%	28,4%	16,9%	19,3%
Primar / Fără	3,4%	2,1%	5,1%	3,4%	3,6%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2021, 2022

IV.B. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-64 de ani

Conform statisticilor INS, din totalul de 19.201,7 mii de persoane rezidente în România în anul 2021, un număr de 12.387,5 mii sunt persoane în vârstă de 15-64 de ani, considerate în analizele statistice ca fiind persoanele în vârstă de muncă. Dintre acestea:

- 8.126,8 mii de persoane reprezintă populația activă, care a finalizat o formă de educație și este disponibilă a desfășura activități economice (care cuprindea: 7667,6 mii de persoane populație ocupată și 459,2 mii de șomeri);
- 4.260,7 mii de persoane reprezintă populația inactivă, formată din elevi și studenți, persoane casnice, pensionari, beneficiari de ajutor social; valoarea indicatorului este în creștere față de anul precedent.

Populația activă a scăzut în anul 2021 cu aproape 600 de mii de persoane, distribuția acesteia ca forță de muncă fiind afectată și de contextul pandemic ce a determinat scăderea numărului persoanelor ocupate (cu aproape 605 mii de persoane) și creșterea numărului de șomeri (cu peste 7 mii de persoane). Comparativ cu ponderea de 5,2% a persoanelor aflate în șomaj în anul 2020, în anul 2021 ponderea șomerilor a reprezentat 5,7% din populația activă.

Analiza distribuției populației de 15-64 de ani pe niveluri de educație absolvite evidențiază următoarele:

- Absolvirea nivelurilor superioare de educație crește șansele de a avea o ocupație. Astfel, ponderea absolvenților de învățământ superior din totalul populației ocupate este în creștere față de 2020 și a ajuns la valoarea de 23,4%; ponderea șomerilor cu studii superioare este de 8,4%, în scădere cu 0,8 p.p. față de anul anterior.
- Concomitent, ponderea celor care au absolvit niveluri reduse de educație (primar, gimnazial) este mult mai amplă în rândul șomerilor (33,1%), comparativ cu populația ocupată (12,1%).

Tabel 52. Distribuția populației de 15-64 de ani pe categorii și pe niveluri de educație, 2021 (% din total populație pe categorie de populație)

	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Populație activă	8.126.806	22,5%	3,5%	43,3%	17,3%	11,7%	1,6%
Populație ocupată	7.667.612	23,4%	3,7%	43,4%	17,4%	10,8%	1,3%
Șomeri	459.194	8,4%	0,9%	41,4%	16,2%	26,9%	6,2%
Populație inactivă	4.260.656	4,6%	1,3%	42,8%	13,9%	30,2%	7,2%

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2022

Analiza ratelor de ocupare a populației de 15-64 de ani pe niveluri de studiu evidențiază concluzii similare: gradul de ocupare a populației crește pe măsura creșterii nivelului de educație. Astfel, la nivelul anului 2021:

- O pondere de aproape 90% din populația absolventă de învățământ superior este populație ocupată, în procente mai mari la nivelul populației din urban, respectiv al populației masculine.
- Învățământul postliceal prezintă, de asemenea, rate de ocupare ridicate, cu valori de peste 80% din anul 2020; în anul de referință a raportului, valoarea indicatorului continuă tendința ascendentă; ponderea populației feminine ocupate care are acest nivel de educație este cu aproape 13 p.p. mai mare decât a celei masculine (74,2% față de 87,4%).
- 6 din 10 absolvenți de liceu (62,3% participă la activități economice; există discrepanțe mari (de 20 p.p.) între populația masculină ocupată și cea feminină ocupată, absolventă de învățământ liceal.
- Două treimi dintre absolvenții de învățământ profesional se regăsesc pe piața muncii; dintre aceștia, populația masculină și cea provenită din mediul rural sunt mai bine reprezentate.
- Puțin peste o treime dintre absolvenții de gimnaziu se regăsesc la nivelul populației ocupate. Valoarea indicatorului înregistrează o scădere consistentă față de anul anterior (cu 8,5 p.p.). Se constată ponderi crescute în cazul populației rezidente în rural și al celei masculine.
- Persoanele cu cel mult patru clase absolvite prezintă cea mai scăzută rată de ocupare, puțin peste o cincime dintre acestea fiind integrate pe piața muncii. Valoarea indicatorului a scăzut cu 10 p.p. față de anul precedent. Ca și în cazul celorlalte două categorii de populație cu nivel mai redus de educație (gimnazial și profesional), se înregistrează ponderi mai mari de ocupare în rândul populației rezidente în rural și a celei masculine.

Tabel 53. Distribuția populației ocupate de 15-64 de ani pe niveluri de educație absolvite, 2021 (din total populație de 15-64 de ani)

	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/ fără școală
Total	88,4	82,4	62,3	66,6	37,0	22,7
Urban	89,1	82,2	65,4	63,6	27,6	18,6
Rural	85,0	83,1	58,0	69,0	40,9	24,8
Masculin	90,5	74,2	72,5	75,7	51,6	34,6
Feminin	86,7	87,4	52,5	49,6	23,9	11,2

Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2022

IV.C. Participarea la viața economică (forța de muncă) a populației de 15-24 de ani

Rata de ocupare a tinerilor cu vârsta de 15-24 de ani reprezintă ponderea persoanelor implicate în activități economice în totalul populației din aceeași categorie de vârstă. În anul 2021, puțin peste o cincime (21,2%) din totalul persoanelor de 15-24 de ani erau implicate pe piața muncii, în procente similare cu cele din anii anteriori. În același timp, o pondere similară (21%) din populația activă de 15-24 de ani a fost în situație de șomaj, rata șomajului în rândul tinerilor crescând cu aproape 3 p.p. față de anul anterior.

Tabel 54. Ratele de participare a populației de 15-24 de ani, pe niveluri de educație absolvite, 2021

	Total	Superior	Postliceal	Liceal	Profesional	Gimnazial	Primar/fără școală
Rata de ocupare (ponderea populației ocupate în populația din grupa de vârstă)							
Total	21,2%	51,2%	86,1%	21,2%	67,4%	12,3%	9,6%
Urban	17,0%	56,5%	88,6%	16,7%	56,2%	5,2%	4,3%
Rural	24,8%	39,8%	82,2%	25,8%	71,2%	17,1%	11,7%
Masculin	26,0%	53,7%	95,1%	25,8%	72,6%	16,5%	15,0%
Feminin	16,1%	49,2%	81,6%	16,6%	53,6%	7,8%	2,7%
Rata șomajului (ponderea șomerilor în populația activă)							
Total	21,0%	18,3%	7,0%	20,5%	15,9%	26,1%	35,5%
Urban	15,8%	15,1%	3,4%	15,1%	18,2%	23,7%	27,5%
Rural	23,8%	26,8%	12,4%	23,7%	15,3%	26,6%	36,6%
Masculin	15,8%	17,5%	1,5%	20,0%	14,3%	26,7%	36,0%
Feminin	23,8%	19,1%	10,0%	21,2%	21,2%	24,8%	32,4%

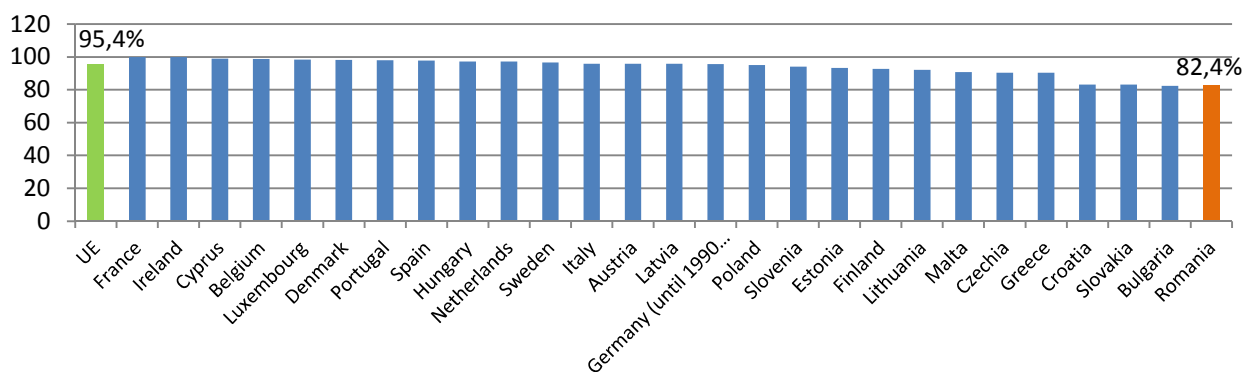
Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, Ancheta AMIGO, 2022

CAPITOLUL V. SITUAȚIA EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE DIN PERSPECTIVA INDICATORILOR EUROPENI 2020

V. A. Rata de participare la învățământul preșcolar

Participarea la educația preșcolară a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu este un indicator european care a avut ca țintă, pentru anul 2020, valoarea de 95%. Cele mai recente date comparative la nivel european publicate de Eurostat pentru acest indicator se referă la anul 2020. Media UE privind acest indicator a fost de 95,4% în 2020. Valorile cele mai crescute s-au înregistrat în Franța și Irlanda (100%). Țările cu cele mai reduse valori ale indicatorului sunt Slovacia și Croația (83,2%), Bulgaria și România (82,4%).

Figura 30. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu – date comparative 2020

Sursa: Eurostat, 2022

Tabel 55. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu

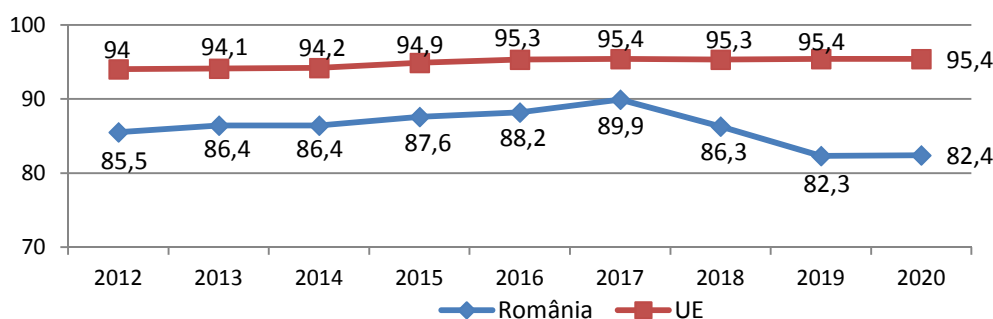
Țara	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
UE	94,1	94,2	94,9	95,3	95,4	95,4	95,6	95,4
România	86,4	86,4	87,6	88,0	89,9	88,5	82,3	82,4
Franța	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Olanda	99,5	97,6	97,6	97,6	97,6	96,9	97,2	97,1
Italia	98,7	96,5	96,2	96,1	95,1	94,9	94,8	95,9
Danemarca	98,3	98,1	98,5	98,1	98,0	100,0	98,3	98,2
Belgia	98,4	98,4	98,3	98,3	98,7	98,5	98,5	98,7
Spania	97,1	97,1	97,7	97,3	97,4	98,0	97,8	97,7
Marea Britanie	95,9	98,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-
Germania	97,5	97,4	97,4	96,6	96,4	96,0	95,8	95,6
Portugalia	93,9	93,5	93,6	92,5	94,3	93,7	96,6	97,9
Ungaria	94,7	94,7	95,3	95,7	95,6	95,7	95,8	97,1
Bulgaria	87,8	89,3	89,2	86,5	83,9	82,4	82,7	82,4

Republica Cehă	85,7	86,4	88,0	90,7	92,0	91,5	90,7	90,3
Polonia	84,8	87,1	90,1	93,1	91,9	93,0	94,5	95,1
Slovacia	77,5	77,4	78,4	76,5	78,2	82,2	82,6	83,2
Grecia	76,9	84,0	80,5	79,8	81,5	75,2	85,6	90,3
Finlanda	84,0	83,6	83,6	87,4	87,9	89,3	91,4	92,8
Croația	71,4	72,4	73,8	75,1	82,8	81,0	81,8	83,2

Sursa: Eurostat, 2022

În perioada 2013-2017, România a înregistrat o creștere semnificativă a acestui indicator european, de la 86,4%, până la valoarea de 89,9%. Cel mai probabil, coborârea vârstei de debut școlar la 6 ani a determinat o implicare mai activă a părinților în înscrierea copiilor la grădiniță. Pentru anul 2020 se înregistrează o ușoară creștere a valorii indicatorului cu 0,1 p.p., față de anul anterior (ajungând la 82,4%).

Figura 31. Participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu, date comparative UE – România, 2012-2020

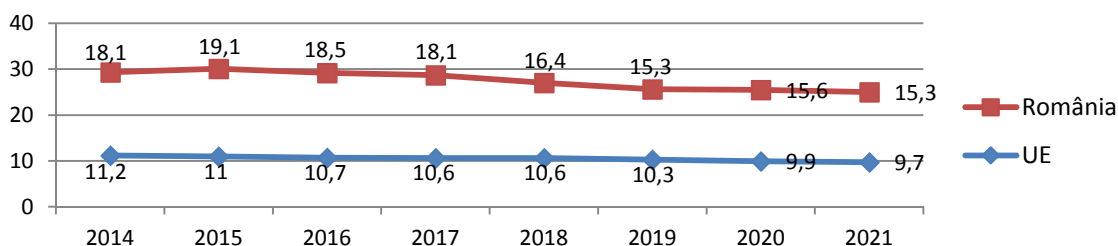
Sursa: Eurostat, 2022

V.B. Rata de părăsire timpurie a școlii

Acest indicator măsoară procentul tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani din totalul populației de această vârstă, care au cel mult studii gimnaziale și care nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau de formare profesională în cele patru săptămâni care preced ancheta statistică.

În perioada 2014-2021, rata de părăsire timpurie a școlii a înregistrat fluctuații: după creșteri și scăderi relativ reduse în perioada 2014-2017, valoarea indicatorului a scăzut aproape constant în ultimii patru ani, ajungând în 2021 la 15,3%. Media UE a scăzut lent, dar constant în această perioadă de la 11,2% în 2014 la 9,7% în 2021 realizând și chiar depășind ținta propusă (10%). România este printre țările cu cea mai mare rată de părăsire timpurie a școlii, rămânând la distanță mare față de ținta propusă la nivel național pentru 2020 (11,3%).

Figura 32. Evoluția ratei de părăsire timpurie a școlii, în perioada 2014-2020

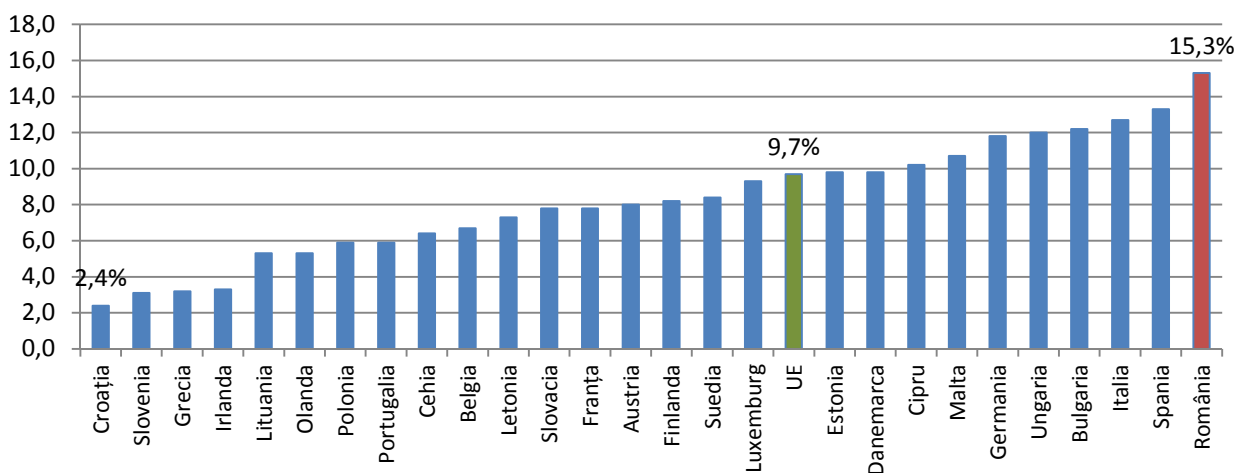
Sursa: Eurostat, 2022

Tabel 56. Rata de părăsire timpurie a școlii, în perioada 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ținta 2020
UE	11,2	11,0	10,7	10,5	10,5	10,3	9,9	9,7	10,0
România	18,1	19,1	18,5	18,1	16,4	15,3	15,6	15,3	11,3

Sursa: Eurostat, 2022

Figura 33. Rata de părăsire timpurie a școlii – date comparative, 2021

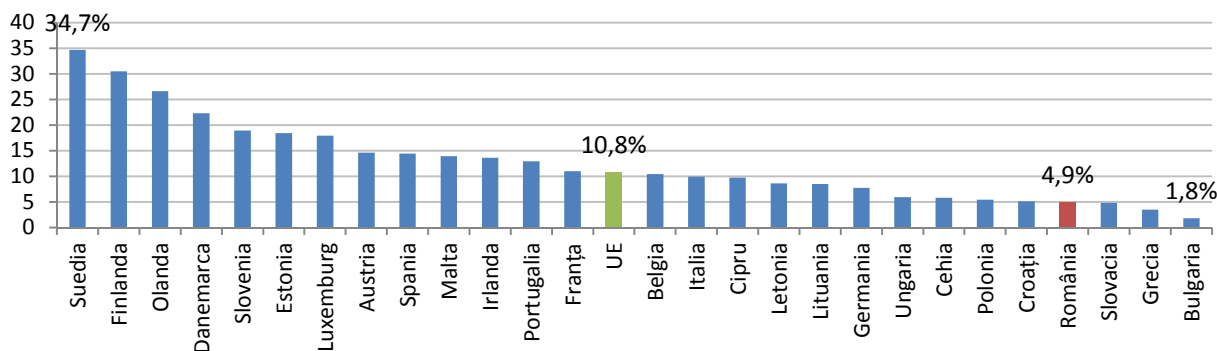
Sursa: Eurostat, 2022

V. C. Participarea adulților la învățarea pe tot parcursul vieții

În ultimul deceniu, România nu a reușit să înregistreze un progres consistent privind **participarea adulților cu vârste între 25-64 de ani la învățare pe tot parcursul vieții**.

La nivelul anului 2021, România ocupa unul dintre ultimele locuri între țările din Uniunea Europeană în ceea ce privește participarea adulților de 25-64 de ani la învățare pe parcursul întregii vieți (România – 4,9%, față de media UE de 10,8%). Trebuie remarcat faptul că față de anii anteriori, România înregistrează o ușoară creștere a valorii indicatorului. Cu toate acestea, România se află încă departe de ținta europeană pentru anul 2020 proiectată la o pondere de 15%.

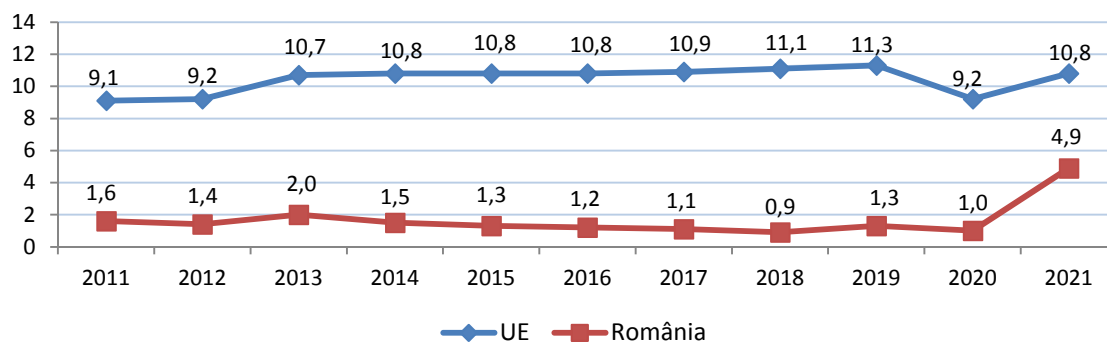
Figura 34. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative, 2021

Sursa: EUROSTAT, 2022

Deși cu mult superioară valorii înregistrate în România, media la nivelul UE a urmat, de asemenea, un progres foarte lent, continuat cu ușoare oscilații în ultimii 2 ani (regres în 2020, urmat de progres în 2021). În România, se evidențiază o creștere cu 3,9 p.p. a valorii indicatorului în 2021, aceasta fiind cea mai consistentă creștere din seria de timp analizată. Datele evidențiază faptul că participarea la învățarea pe parcursul întregii vieți este încă o provocare la nivel european.

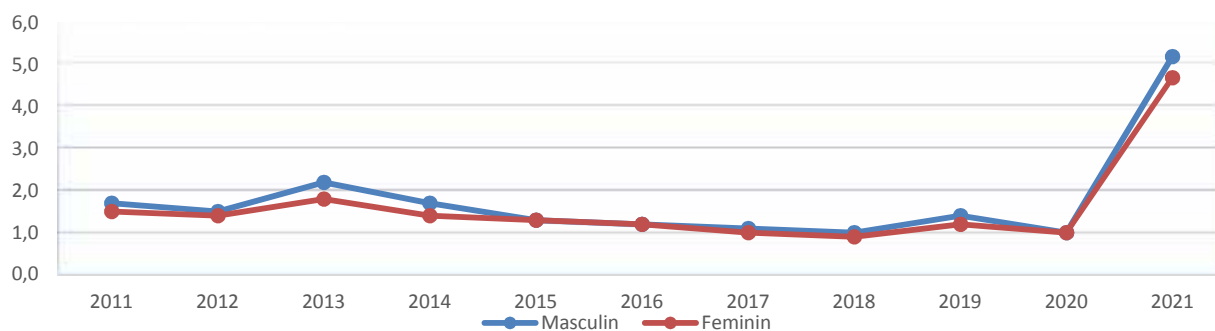
Figura 35. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă) – date comparative România – UE, 2011-2021

Sursa: EUROSTAT, 2022

În ultimii 10 ani (2011-2020) se observă o scădere a participării adulților la educație și formare profesională, mai consistentă în cazul populației feminine. Cele mai recente date publicate evidențiază creșterea participării populației adulte la educație și formare continuă, ușor mai susținută în cazul bărbaților.

Figura 36. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe – România, 2011-2021

Sursa: EUROSTAT, 2022

Tabel 57. Participarea adulților (25-64 de ani) la educație și formare profesională (în cele 4 săptămâni înainte de anchetă), distribuția pe sexe – România, 2011-2021

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total	1,6	1,4	2,0	1,5	1,3	1,2	1,1	0,9	1,3	1,0	4,9
Masculin	1,7	1,5	2,2	1,7	1,3	1,2	1,1	1,0	1,4	1,0	5,2
Feminin	1,5	1,4	1,8	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	1,2	1,0	4,7

Sursa: EUROSTAT, 2022

PARTEA a II-a – PRINCIPALELE ACȚIUNI DESFĂȘURATE ȘI REZULTATE OBȚINUTE ÎN ANUL ȘCOLAR 2021 – 2022

CAPITOLUL I. CARIERA DIDACTICĂ

I.A. Formarea cadrelor didactice și îmbunătățirea managementului școlar

Legislația din România prevede că personalul didactic trebuie să participe periodic la programe de formare, astfel încât să acumuleze la fiecare 5 ani cel puțin 90 de credite profesionale transferabile. În acest sens, a fost elaborată Metodologia-cadru privind asigurarea calității programelor pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și de acumulare a creditelor profesionale transferabile, aprobată prin Ordinul de ministru nr. 4224/2022.

În perioada anului școlar 2021-2022, au fost acreditate, prin ordin al ministrului educației, 134 de programe de formare continuă destinate personalului din învățământul preuniversitar, furnizate de 76 de furnizori, astfel: 63 de programe oferite de către asociații, centre de formare, fundații (47%), 60 de programe de către CCD-uri (45%), 11 - de către universități și CJRAE (11%). Majoritatea domeniilor tematice abordate de programele de formare continuă acreditate au fost: Strategii didactice de predare-învățare-evaluare (24), Competențe TIC (21), Management și leadership în educație (18), Management și consiliere pentru cariera didactică (16), Educație nonformală, extrașcolară și informală (12), Consiliere și orientare școlară și în domeniul carierei (11).

În aceeași perioadă, un număr de 15 furnizori de formare au solicitat și obținut avizul pentru conversia activităților de formare, din sistem față în față, în sistem blended learning /online: 9 CCD-uri, 4 fundații și 2 universități. Platformele e-learning avizate pentru conversia activităților de formare, din sistem față în față, în sistem blended learning / online, au fost utilizate în 34 de programe de formare implementate de furnizorii menționați. Cea mai des utilizată platformă e-learning a fost Google Classroom (79%).

La nivel național, în perioada 2021 - 2022, la programele de formare continuă desfășurate prin casele corpului didactic, au fost cuprinși 90.200 de cursanți. Aceștia au participat la programe de formare pe tematici, în afara celor menționate, legate de managementul clasei de elevi, educație anti-bullying, educația copiilor cu CES, egalitate de șanse și gen, noile educații, dezvoltare durabilă și provocările globalizării, educație antreprenorială, educație pentru sănătate, educație interculturală, educație pentru drepturile copilului, educație pentru drepturile omului, marketing educațional, managementul calității educației, politici educaționale.

În sesiunea 2022, au promovat examenul de obținere a gradului didactic II în învățământ 4557 de cadre didactice din învățământul preuniversitar, validate prin OME nr.6092/13.10.2022, cu 1102 mai multe decât în sesiunea 2021. În seria 2020-2022, examenul de acordare a gradului didactic I în învățământ a fost promovat de 4491 cadre didactice, cu 21 mai puține decât în seria 2019-2021, validate prin OME nr.4250/12.07.2022, OME nr.4274/18.07.2022, OME nr. 4604/16.08.2022 și OME nr. 6091/13.10.2022.

Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană (CFCLG) a organizat cursuri de pregătire cu predare în limba germană pentru profesori din învățământul preșcolar și primar înscriși la gradele didactice și la concursul național de ocupare a posturilor didactice. De asemenea, CFCLG a desfășurat, în anul școlar 2021-2022, activități de formare continuă pentru cadre didactice care predau în limba germană la nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal, precum și pentru cadrele didactice care predau limba germană maternă sau limba

germană ca limbă modernă. Activitățile de formare s-au desfășurat preponderent online datorită situației pandemice, utilizând platforma ZOOM și au fost publicate în Programul activităților de formare continuă¹ pentru anul școlar 2021-2022, iar statistica anuală referitoare la activitățile de formare poate fi consultată pe site-ul² instituției.

Perfecționarea cadrelor didactice din școlile sau clasele cu predare în limba maghiară s-a realizat în cadrul activităților organizate de inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașele unde are extensii: Odorheiu Secuiesc, Satu Mare, Târgu-Mureș, Târgu Secuiesc). O mare parte a perfecționărilor pentru cadrele didactice maghiare au fost organizate de către Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România prin cursurile tematice de perfecționare organizate pe tot parcursul anului școlar pe teme de actualitate care se bucură de un interes real, dintre care amintim: *Jocul în educație, Formarea colectivului în școală, Cunoștințe de bază de astronomie și astrofizică pentru cadre didactice, Cu responsabilitate pentru comunitate, Educație fără pedepse, Pedagogii alternative, metode pedagogice - Pedagogia Franz KETT, Creare de texte scrise și orale, Prevenirea situațiilor de criză, Sprijinirea copiilor, elevilor cu CES, cu tulburări de comportament și greutăți de învățare.*

Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România organizează anual stagiul de perfecționare de o săptămână denumit Academia de Vară „Bolyai” în parteneriat cu universități din România și Ungaria. Astfel, s-au organizat cursuri de perfecționare în Slovacia, în lunile aprilie-mai 2022, pentru cadrele didactice care predau în limba slovacă, în conformitate cu programul interministerial de colaborare în domeniul educației. Un număr de două cursuri de perfecționare a cadrelor didactice a fost asigurat de către Centrul Metodic al Universității Matej Bel din Banska Bystrica și un curs a fost asigurat de Centrul de Formare Continuă al Universității Comenius din Bratislava. La cursuri au participat 20 de profesori din învățământul gimnazial și 10 profesori din învățământul primar.

Perfecționarea cadrelor didactice din școlile cu predare în limba ucraineană și a profesorilor de limba ucraineană s-a realizat în cadrul activităților organizate de: inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, universități (ex. Universitatea "Babeș Bolyai" la Cluj-Napoca și în orașul unde are extensie: Sighetu Marmației, județul Maramureș, precum și la Universitatea București.

În scopul alinierii sistemului educațional românesc la Cadrul european al competențelor digitale DigComp, se implementează *Reforma 5 din PNRR -Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației*. În ceea ce privește profilul de competențe pentru profesioniștii din domeniul educației, reforma vizează operaționalizarea legăturilor dintre profilul de competențe ale cadrelor didactice și curriculumul pentru formarea inițială, formarea profesională continuă și formarea competențelor digitale. Astfel, pentru stabilirea profilului viitorului cadru didactic privind competențele digitale și modalitatea de evaluare a acestora în cadrul examenelor de grad didactic, s-au elaborat grila de competențe DigCompEdu pe modelul limbilor străine (nivel A1-C2), documentul "Autoevaluarea profesională folosind Selfie for teacher" și testul în format Google forms, care a fost încărcat pe platforma EUSurvey și testat.

De asemenea, au fost elaborate 4 ordine de ministru care reglementează/ actualizează:

- Cadrul de competențe digitale ale cadrului didactic de la toate nivelurile de educație, de la învățământul preșcolar până la învățământul superior și educația adulților, inclusiv educația și formarea generală și profesională, educația adresată persoanelor cu nevoi speciale și educația în contexte de învățare non-formale (conform DigCompEdu (OME nr. 4150/2022);

¹ https://www.zfl.ro/2021/Programmheft2021_2022.pdf

² https://www.zfl.ro/raport_2021_2022.php

- Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar (OME nr. 4151/2022) prin includerea în formarea inițială și formarea continuă a competențelor digitale;
- Regulamentul de inspecție a unităților de învățământ preuniversitar (OME nr.4136/2022) prin modificarea Anexei 5 - „Fișa de observare a lecției”;
- Metodologia-cadru de organizare a programului de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică de către departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate (OME nr. 4139/2022). Aceasta aduce precizări privind furnizorii de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor didactice obligatorii pentru profesia didactică, programul de formare psihopedagogică, acreditarea și evaluarea sa periodică, asigurarea practicii pedagogice de specialitate. Au fost, de asemenea, elaborate documente privind competențele digitale ale profesorilor – secțiunea introductivă a DigCompEdu.

Pentru proiectarea itemilor, respectiv monitorizarea subiectelor de examen și a baremelor de evaluare și de notare (Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII -a, examenul național de bacalaureat, examenul național de definitivare în învățământ și Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar), au fost formate aproximativ 550 de cadre didactice.

Totodată, CNPEE a continuat implementarea Programului de formare continuă în vederea constituirii Corpului de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale (CPEECN), program acreditat de Ministerul Educației prin OM 6081/25.11.2020, având durata de acreditare de 4 ani și fiind purtător de 15 credite profesionale. În anul școlar 2021-2022, au fost finalizate patru serii de formare cu un total de 14.121 de absolvenți. Activitățile de formare în cadrul CPEECN au fost susținute de 831 de formatori naționali voluntari.

I.B. Dezvoltare profesională și evoluție în cariera didactică

Apelul POCU/864/6/21 – “Sprijinirea formării inițiale a cadrelor didactice pentru învățământul preuniversitar” este finanțat din Axa prioritară nr. 6 – Educație și competențe, Prioritatea de investiții – 10.ii. Îmbunătățirea calității și eficienței și accesul la învățământul terțiar și a celui echivalent în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate. Scopul principal al apelului constă în acordarea de sprijin financiar pentru pilotarea unor programe de masterat didactic cu un număr minim de 400 de persoane, licențiate în domenii diferite, în conformitate cu prevederile legale aplicabile: Legea educației naționale, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4524/2020 privind înființarea și dezvoltarea programelor universitare de master didactic. Programul de studii de master didactic cu durata de doi ani se adresează absolvenților cu diplomă de licență care doresc să se orienteze către cariera didactică în conformitate cu Ordinul nr. 4524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic. Apelul are în implementare Proiectul **Start în carieră prin master didactic**, care vizează:

- conturarea profilului absolventului de master didactic;
- finalizarea studiilor pentru prima promoție de master didactic organizat în cele 8 instituții de învățământ superior – parteneri în proiect;
- finalizarea primului an de studii pentru a doua promoție de master didactic organizat în cele 8 instituții de învățământ superior – parteneri în proiect;
- formarea și certificarea a 80 de cadre didacticele din cele 8 instituții de învățământ superior – parteneri în proiect;

- dezvoltarea conținutului Studiului de impact cu privire la implementarea programului de masterat didactic;
- operaționalizarea rețelei virtuale inovative destinate sprijinirii și îmbunătățirii programelor de master didactic.

Prin proiectul POCU 146587 - **Profesionalizarea carierei didactice – PROF**, este creat un sistem coerent de organizare, desfășurare și monitorizare a activității practice pedagogice, atât la nivel de stagiul de practică pentru inserția profesională, cât și ca dezvoltare profesională, pe parcursul întregii cariere didactice. Este creat un organism care să facă legătura celor doua niveluri de învățământ, implicate în formarea și evaluarea competenței didactice, un organism de reglementare care să asigure legătura dintre învățământul superior și învățământul preuniversitar, să coordoneze procesul de formare și dezvoltare a competenței didactice, atât la nivel teoretic (prin învățământ superior), cât și la nivelul practic (prin învățământ preuniversitar) care să funcționeze pe principiul mentoratului didactic, ca instituție națională cu atribuții de formare pedagogică și de evoluție în cariera didactică. Înființarea, organizarea și funcționarea a 100 baze de practică pedagogică pentru instruirea practică a studenților, dar și a profesorilor în sistem mentorat, au fost reglementate prin Ordinul ministrului educației nr.3654/12.04.2021, iar prin Ordinul de ministru nr. 4.523/10.08.2022 a fost aprobată componența rețelei naționale a școlilor de aplicație pentru anul școlar 2022-2023. Prin Ordinul de ministru nr.4223/2022 au fost reglementate organizarea și desfășurarea activităților de suport didactic și metodic precum și cele de mentorat didactic în unitățile de învățământ componente ale bazelor de practică pedagogică în anul școlar 2022-2023 și s-a stabilit pilotarea următoarelor tipuri de intervenții educaționale: modele de carieră didactică – dezvoltare profesională, dezvoltarea abilităților de viață inclusiv dezvoltarea abilităților digitale, structuri curriculare adaptate formatului blended-learning în predare-învățare-evaluare.

Prin Ordinul de ministru nr. 4224/2022 a fost reglementată Metodologia-cadru privind asigurarea calității programelor pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și de acumulare a creditelor profesionale transferabile, urmând a fi reglementate Metodologia-cadru privind constituirea și funcționarea corpului profesorilor mentori din învățământul preuniversitar, Metodologia – cadru privind dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, precum și Regulamentul cadru privind organizarea stagiilor de practică pedagogică.

Una dintre activitățile principale ale proiectului POCU **Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED** constă în formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în domeniul abilitării curriculare și a facilitării tranziției elevilor de la nivelul primar la cel gimnazial. Această componentă vizează formarea a 55.000 de cadre didactice din învățământul primar și gimnazial și este realizată printr-un program național de formare acreditat de nivel I, pentru formatori „CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” (60 ore/15 credite profesionale transferabile) și prin 16 programe regionale de formare acreditate de nivel II, pentru cadre didactice de învățământ primar și gimnazial (120 ore/30 credite profesionale transferabile). Proiectul menționat derulează 3 programe de formare: *Abilitare Curriculară, Resurse educaționale digitale: realizare, utilizare, evaluare – RED-CRED-* și *Managementul implementării eficiente a curriculumului national - MANAGER-CRED*. Până la data de 31 august 2022, proiectul CRED a realizat formarea unui număr de 52.723 cadre didactice participante la programele de formare, din care 48.477 au fost certificate.

CAPITOLUL II. MANAGEMENTUL ȘI GUVERNANȚA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE

II.A. Rețeaua școlară și planul de școlarizare 2021-2022

Începând cu anul școlar 2012 – 2013, rețeaua școlară este organizată de către autoritățile administrației publice locale cu avizul conform al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special, rețeaua școlară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al inspectoratelor școlare, respectiv al Ministerului Educației.

Organizarea rețelei școlare se realizează anual. În procesul de organizare a rețelei școlare unitățile de învățământ pot să își păstreze statutul și structura sau pot fi reorganizate în urma aplicării unor operațiuni specifice, respectiv fuziunea sau divizarea acestora. Reorganizarea rețelei școlare implică operațiuni cu persoane juridice (unități de învățământ cu personalitate juridică).

Problemele identificate la nivelul unităților de învățământ cu personalitate juridică supuse procesului de reorganizare, respectiv structurilor arondate acestora, se referă la clădiri vechi, spații subdimensionate, infrastructură necorespunzătoare, lipsa dotărilor corespunzătoare, efective foarte mici de elevi etc.

Tabel 58. Date comparative privind situația statistică a numărului de unități de învățământ de stat în perioada 2019-2022

An școlar	Învățământ de masă		Învățământ special		Activități extrașcolare**	
	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)	Unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ)	Structuri Arondate* (AR)
2019-2020	5.973	10.922	153	33	170	184
2020-2021	5.965	10.685	153	31	199	182
2021-2022	5.945	10.682	153	30	197	184

*Structuri Arondate (AR) – sunt locații ale unităților de învățământ cu personalitate juridică, denumite în lege unități de învățământ fără personalitate juridică;

** Unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare: palate ale copiilor, cluburi ale copiilor, cluburi școlare sportive, centre județene de excelență

Cifrele de școlarizare au fost repartizate de către Ministerul Educației la nivelul fiecărui județ, pe baza solicitărilor și analizelor acestora, astfel încât să se poată realiza:

- Asigurarea cuprinderii întregii generații a copiilor în vârstă de 6 ani în clasa pregătitoare;
- Asigurarea cuprinderii întregii generații de absolvenți ai clasei a VIII-a în învățământul secundar superior (liceal), și în învățământul profesional cu durata de 3 ani în vederea finalizării învățământului obligatoriu.

Tabel 59. Date privind cifrele de școlarizare pentru anul școlar 2021 -202

Niveluri de învățământ	Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2021 - 2022	Cifre de școlarizare aprobate prin H.G. 477/2021	Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2021 - 2022	Pondere realizare cifre de școlarizare
Educație timpurie	472.284	665.000	477.548	101,11 (depășire)
Învățământ primar	831.579	935.000	849.939	102,2 (depășire)
Învățământ gimnazial cu frecvență zi	718.957	813.000	703.458	97,84

Niveluri de învățământ	Cifre de școlarizare propuse pentru anul școlar 2021 - 2022	Cifre de școlarizare aprobate prin H.G. 477/2021	Cifre de școlarizare realizate în anul școlar 2021 - 2022	Pondere realizare cifre de școlarizare
Învățământ liceal				
a) cls. a IX-a zi	111.502	120.600	106.456	95,47
b) cls. a IX a seral + FR.	9.585	15.000	7.538	78,64
c) cls. a XI a seral	13.344	15.000	11.221	84,09
Învățământ profesional				
a) Numărul de locuri pentru primul an de învățământ profesional, inclusiv forma de organizare dual	34.855	60.000	28.458	81,64
b) Numărul de locuri pentru stagii de pregătire practică	369	2.000	211	57,18
Învățământ terțiar non universitar (postliceal)				
a) anul I înv. cu frecvență zi și seral	22.099	28.000	16.699	75,56
b) anul I înv. special (zi)	134	300	111	82,83
c) înv.militar MAI		2.668		
d) înv.militar MAPN		1.204		
e) înv.militar MJ		260		
Învățământ de artă (muzică, arte plastice, coregrafie) nivel primar și gimnazial	19.773	21.500	18.948	95,82
Înv.cu program sportiv nivel primar și gimnazial	9.350	17.000	8.841	94,55
Cluburi sportive școlare	46.753	53.000	41.212	88,14
Învățământ obligatoriu cu frecvență redusă - nivel primar și gimnazial și program educațional "A doua șansă"	19.949	22.500	17.047	85,45
Învățământ special				
a) educație timpurie	1.674	3.100	1.349	80,58
b) înv.special primar și gimnazial	17.755	22.500	17.000	95,74
c) primul an de învățământ profesional	1.584	3.150	1.306	82,44
d) stagii de pregătire practică	81	1.000	55	67,90
e) înv.liceal-cls. a IX a frecvență zi/seral/FR.	351	900	254	72,36
f) înv.liceal cls. a XI a frecvență zi / seral	44	300	31	70,45

Tabel 6o. Situația statistică, pe niveluri de învățământ a numărului de elevi și preșcolari înscriși în învățământul preuniversitar în anul școlar 2021-2022

Nivel	Particulară			Publică de interes național și local			Total general
	Masă	Special	Total	Masă	Special	Total	
Antepreșcolar	88		88	993	7	1.000	1.088
Preșcolar	37.890	7	37.897	478.598	1.395	479.993	517.890
Primar	17.939	17	17.956	843.404	6.900	850.304	868.260
Gimnazial	8.626	31	8.657	731.632	10.586	742.218	750.875
Liceal	16.859		16.859	575.807	1.151	576.958	593.817
Profesional	2.436		2.436	97.834	5.339	103.173	105.609
Postliceal	44.406		44.406	43.764	285	44.049	88.455
Total general	128.244	55	128.299	2.772.032	25.663	2.797.695	2.925.994

II.B. Normarea și ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

Tabel 61. Situație privind normele didactice de predare, auxiliare și nedidactice

An școlar	Nr. norme didactice de predare	Nr. norme didactice de predare %	Nr. norme didactice auxiliare	Nr. norme didactice auxiliare %	Nr. norme nedidactice	Nr. norme nedidactice %	Total general norme învățământ preuniversitar de stat
2011-2012	225.805,28	73,51%	24.760,15	8,06%	56.623,70	18,43%	307.189,13
2012-2013	227.337,99	73,73%	24.897,17	8,07%	56.100,86	18,19%	308.336,02
2013-2014	226.395,01	73,57%	25.302,40	8,22%	56.034,69	18,21%	307.732,10
2014-2015	221.854,93	73,55%	25.183,18	8,35%	54.598,19	18,10%	301.636,30
2015-2016	218.803,30	73,70%	24.756,35	8,34%	53.333,20	17,96%	296.892,85
2016-2017	218.414,08	73,68%	30.716,50	10,36%	47.287,35	15,95%	296.417,93
2017-2018	217.862,74	73,52%	28.348,23	9,57%	5.0127,1	16,92%	296.338,10
2018-2019	215.900,72	73,75%	24.376,64	8,33%	52.480,51	17,93%	292.757,87
2019-2020	213.925,40	73,33%	24.637,28	8,45%	53.160,49	18,22%	291.723,17
2020-2021	213.921,11	73,38%	24.563,20	8,43%	53.050,06	18,20%	291.534,37
2021-2022	216.240,11	73,49%	24.650,99	8,38%	53.368,70	18,14%	294.259,80

Tabel 62. Situație privind ocuparea posturilor din învățământul preuniversitar de stat

An școlar	Nr. norme didactice	Nr. norme didactice ocupate cu titulari	Nr. norme didactice ocupate cu titulari %	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat	Nr. norme didactice ocupate cu personal calificat angajat pe perioada determinată/ personal didactic asociat și pensionat %	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată	Nr. norme didactice ocupate cu personal fără studii corespunzătoare postului, angajat pe perioada determinată %
2011-2012	225.805,28	181.327,18	80,30%	41.625,54	18,43%	2.852,56	1,26%
2012-2013	227.337,99	179.357,43	78,89%	44.214,39	19,45%	3.766,37	1,66%
2013-2014	226.476,09	181.260,96	80,04%	41.482,37	18,32%	3.732,77	1,65%
2014-2015	221.854,93	179.337,46	80,84%	38.964,51	17,56%	3.552,96	1,60%
2015-2016	218.803,30	177.355,50	81,06%	37.516,45	17,15%	3.931,35	1,80%
2016-2017	218.414,08	176.306,05	80,72%	37.883,90	17,34%	4.224,13	1,93%
2017-2018	217.862,74	175.167,41	80,40%	38.186,87	17,53%	4.508,47	2,07%
2018-2019	215.900,73	174.364,04	80,76%	37.062,14	17,17%	4.474,55	2,07%
2019-2020	213.925,40	173.366,95	81,04%	36.787,40	17,20%	3.771,05	1,76%
2020-2021	213.921,11	171.953,98	80,38%	38.245,53	17,88%	3.721,60	1,74%
2021-2022	216.240,11	170.266,61	78,74%	4.1790,28	19,33%	4.183,22	1,93%

Din analiza datelor statistice din ultimii școlari încheiați privind structura personalului din învățământul preuniversitar de stat, se observă o tendință de ușoară de scădere a ponderii posturilor didactice ocupate cu personal didactic titular (de la 80,38% în anul școlar 2020-2021 la 78,74% în anul școlar 2021-2022).

Concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, sesiunea 2022, s-a organizat și s-a desfășurat în baza următoarelor reglementări:

- Centralizatorul privind disciplinele din învățământul preuniversitar, domeniile și specializările absolvenților învățământului liceal pedagogic, postliceal și superior, probele de concurs pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar, precum și disciplinele pentru examenul național de definitivare în învățământ 2022 aprobat prin OME nr. 5852/2021;
- Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2022-2023, aprobată prin OME nr. 5578/10.11.2021.

Conform Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2022-2023, aprobată prin OME nr. 5578/2021, elaborată în baza Legii educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, concursul național pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar, sesiunea 2022, a constat în probă scrisă, potrivit programelor specifice pentru concurs, aprobate prin ordin al ministrului. Proba scrisă cu o durată de 4 ore s-a susținut în data de 13 iulie 2022.

Tabel 63. Situația privind posturile didactice declarate vacante/rezervate la concursurile de ocupare a posturilor didactice din învățământul preuniversitar în anul 2022

Anul	Total posturi vacante/rezervate publicate pentru concurs	din care:									
		Titularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioadă nedeterminată	din care:		Netitularizabile pt. concurs / pt. angajare pe perioadă determinată	din care:					
			Titularizabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (urban)	Titularizabile / pt. angajare pe perioadă nedeterminată (rural)		Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate complete			Posturi netitularizabile/ pt. angajare pe perioadă determinată vacante/rezervate incomplete		
						Complete	Complete (urban)	Complete (rural)	Incomplete	Incomplete (urban)	Incomplete (rural)
2022	67.822	5.163	3.848	1.315	62.659	16.312	10.430	5.882	46.347	23.464	22.883

Tabel 64. Date privind situația candidaților înscriși la concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2022

Date privind situația candidaților înscriși la concursul de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2022			
Anul	Nr. candidați înscriși la concurs	din care:	
		Absolvenți ai promoției curente	Absolvenți din serii anterioare
2022	31.529	5.433	26.096

Tabel 65. Date privind situația rezultatelor obținute la proba scrisă în cadrul concursului de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în anul 2022

Anul	Nr. candidați cu note	Nr. cand. cu nota sub 5	Nr. cand. cu nota sub 5 %	Nr. cand. cu nota 5-6,99	Nr. cand. cu nota 5-6,99 %	Nr. cand. cu nota 7-9,99	Nr. cand. cu nota 7-9,99 %	Nr. cand. cu nota 10	Nr. cand. cu nota 10 %
2022	24.843	4.052	16,31%	8.189	32,96%	12.456	50,14%	146	0,59%
Absolvenți 2022	4.259	886	20,80%	1.372	32,21%	1.979	46,47%	22	0,52%

Organizarea și desfășurarea concursurilor în vederea ocupării posturilor didactice/catedrelor existente în unitățile de învățământ particular în anul școlar 2021-2022 au fost reglementate de prevederile:

- Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în unitățile de învățământ particular din învățământul preuniversitar aprobate prin OMECTS 5625/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- OMEN nr. 4749/2020 privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante în unitățile de învățământ preuniversitar particular în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

În anul școlar 2021-2022, organizarea și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate existente în unitățile de învățământ particular s-au realizat fie la nivelul unităților de învățământ cu personalitate juridică/consorții școlare, fie prin asocieri temporare la nivel local, județean ori interjudețean, la nivelul municipiului București, conform art.89 alin.(2) și art. 254 alin. (9) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Unitățile de învățământ preuniversitar particular au avut dreptul de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor pe tot parcursul anului școlar, în condițiile publicării acestora la sediile unităților de învățământ particular, precum și în presa locală și centrală, cu cel puțin 30 de zile înainte de organizarea concursului, a informării inspectoratului școlar și a Ministerului Educației. În anul 2021-2022, s-a înregistrat un număr de 276 de unități din învățământul preuniversitar particular pentru care s-au transmis informații către Ministerul Educației referitoare la organizarea de concursuri, fie la nivelul respectivelor unități de învățământ cu personalitate juridică/consorții școlare, fie prin asocieri temporare la nivel local, județean ori interjudețean. Unele dintre acestea au participat, în mod repetat, în funcție de necesarul de personal didactic de predare și/sau de fluctuația acestuia, la mai multe concursuri organizate individual sau prin asocieri temporare la nivel local/ județean/ interjudețean în cursul anului școlar. Astfel, pentru anul școlar 2021-2022, s-a înregistrat, ca urmare a adreselor de informare comunicate de unitățile de învățământ particular/inspectorate școlare Ministerului Educației organizarea a 72 de concursuri pentru ocupare posturilor din învățământul preuniversitar particular de nivel: preșcolar, primar, liceal și postliceal.

Tabel 66. Situație statistică rezultată ca urmare a informărilor comunicate de unitățile de învățământ preuniversitar particular/inspectorate școlare

Nivel învățământ	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	postliceal	Total
Nr. posturi didactice complete și incomplete 2021-2022	569	124	43	139	191	1.066

II.C. Managementul personalului de conducere

La data de 1 septembrie 2021, toate funcțiile de director erau ocupate de cadre didactice numite prin detașare în interesul învățământului, contractele de management educațional încheiate cu inspectorul școlar general de către cadrele didactice numite în funcțiile de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar, ca urmare a promovării concursului organizat în sesiunile 2016 și 2017, expirând în data de 09.01.2021, respectiv în data de 31.08.2021.

Având în vedere preocuparea Ministerului Educației pentru profesionalizarea managementului unităților de învățământ preuniversitar și asigurarea stabilității și coerenței manageriale, în anul școlar 2021-2022 s-a elaborat și s-a aprobat Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat (OME nr. 4597/2021). În baza Metodologiei aprobate prin OME nr. 4597/2021, cu modificările și completările ulterioare, în sistemul de învățământ preuniversitar, în cursul anului școlar 2021-2022, s-au organizat trei sesiuni de concurs: sesiunea 2021, sesiunea ianuarie-aprilie 2022 și sesiunea iunie-octombrie 2022. Sesiunea 2021 s-a desfășurat în perioada 14 septembrie - 22 decembrie 2021 în baza Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, aprobată prin OME nr. 4597/06.08.2021, modificată și completată prin OME nr. 5195/2021, nr. 5454/2021 și nr. 5822/2021 și a procedurilor elaborate de Ministerul Educației. În data de 14 septembrie 2021 inspectoratele școlare au publicat pentru concurs următoarele funcții de conducere vacante: director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, inclusiv din unitățile de învățământ special și centrele școlare pentru educație incluzivă, director și director adjunct din cluburile sportive școlare, director din cluburile copiilor, director și director adjunct din palatele copiilor și Palatul Național al Copiilor.

Tabel 67. Rezultate finale la concursul pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, sesiunea 2021

Nr. funcții de director scoase la concurs	Nr. funcții de director ocupate prin concurs	Procent funcții director ocupate prin concurs	Nr. funcții de director adjunct scoase la concurs	Nr. funcții de director adjunct ocupate prin concurs	Procent funcții director adjunct ocupate prin concurs	Total funcții scoase la concurs	Total funcții ocupate prin concurs	Procent funcții ocupate prin concurs
6.231	3.972	63,75%	2.421	1.292	53,37%	8.652	5.264	60,84%

Tabel 68. Rezultate finale la concursul pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, sesiunea ianuarie-aprilie 2022

Număr funcții vacante de director publicate S2	Număr funcții vacante de director adjunct publicate S2	Număr funcții vacante de director ocupate prin concurs în S2	Număr funcții vacante de director adjunct ocupate prin concurs în S2	Total funcții vacante publicate pentru concurs în S2	Total funcții ocupate prin concurs în S2	Procent ocupare funcții în S2	Funcții de director rămase vacante în S2	Funcții de director adjunct rămase vacante	Total funcții rămase vacante în S2	Procent funcții vacante în S2
2.287	1.138	1.162	543	3.425	1.705	50%	1.125	594	1.719	50%

În perioada anului școlar 2021-2022, corespunzător calendarului sesiunii 27 iunie - 5 octombrie 2022, au fost publicate pentru concurs funcțiile rămase vacante în sesiunea anterioară, au fost validate dosarele de înscriere ale candidaților și au fost stabilite centrele speciale de desfășurare a probei scrise.

La data de 31.08.2022, la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar au fost ocupate prin detașare în interesul învățământului 1.761 de funcții de conducere, restul funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar fiind ocupate prin concurs pentru o perioadă de 4 ani.

La începutul anului școlar 2021-2022, existau la nivelul inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București și caselor corpului didactic 166 de funcții de conducere, dintre care, 42 funcții de inspector școlar general, 82 funcții de inspector școlar general adjunct și 42 funcții de director la casa corpului didactic. Pe parcursul anului școlar 2021-2022, numărul inspectorilor școlari generali adjuncti s-a suplimentat, ajungându-se la 88.

Sub aspectul modalității de ocupare a funcțiilor de conducere din inspectoratele școlare și casele corpului didactic, în anul școlar 2021-2022, toate funcțiile de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct din inspectoratele școlare și de director al casei corpului didactic au fost ocupate prin detașare în interesul învățământului, în condițiile legii.

Tabel 69. Situația privind numărul posturilor din inspectoratele școlare în anul școlar 2021 – 2022

Total posturi inspectorate școlare	din care						
	Nr. total posturi personal didactic	din care			Nr. total posturi personal didactic auxiliar și nedidactic	din care	
		Inspectori școlari generali	Inspectori școlari generali adjuncti	Nr. total posturi inspectori școlari		Nr. total posturi didactic auxiliar	Nr. total posturi personal nedidactic
1.823,5	1.077,5	42	88	947,5	749	658,5	90,5

Având în vedere că în proiectul Legii învățământului preuniversitar se propune reorganizarea inspectoratelor școlare și a caselor corpului didactic, pe parcursul anului școlar 2021-2022, nu s-au organizat concursuri pentru ocuparea funcțiilor de conducere din inspectoratele școlare și casele corpului didactic și nici pentru ocuparea funcțiilor de îndrumare și control din inspectoratele școlare.

În cadrul proiectului POCA **Sistem de management al calității pentru Ministerul Educației Naționale și structuri subordonate - CAF**, au fost elaborate planuri de îmbunătățire a activității la nivel ISJ, CCD, subordonate și ME. Totodată, s-au realizat planurile de acțiuni de îmbunătățire a instituțiilor pentru ME, 42 inspectorate școlare județene, 42 Case ale Corpului Didactic, 12 instituții subordonate. În perioada ianuarie – mai 2022, au fost instruite 204 persoane din cele 97 de instituții în cadrul celor 10 sesiuni de instruire privind utilizarea instrumentului CAF.

Ministerul Educației a aprobat funcționarea, începând cu anul școlar 2021 - 2022, a șase școli-pilot (Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” din București, Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” din municipiul Baia Mare, Școala Gimnazială nr. 1 din localitatea Curcani, județul Călărași, Școala Gimnazială „Ion Neculce” din municipiul Iași, Școala Gimnazială Româno-Finlandeză ERI din municipiul Sibiu, Școala Gimnazială „Gheorghe Vernescu” din municipiul Râmnicu Sărat, județul Buzău), potrivit principiilor de reformă a sistemului de învățământ incluse în proiectul „România Educată”. Componenta cea mai importantă vizată

În cadrul pilotărilor este transformarea curriculară, adică modele curriculare și planuri cadru care să fie adaptate de către școli în funcție de nevoile comunității și de resursele umane și materiale existente, care să permită proiectarea pe arii de învățare, nu pe discipline, și să se concentreze în mod real pe dezvoltarea unor competențe relevante, dar cu respectarea strictă a obiectivelor curriculare specifice fiecărui ciclu și a competențelor din profilurile de formare ale absolventului.

Prin lărgirea rețelei de școli-pilot, Ministerul Educației continuă procesul de transformare profundă a educației din țara noastră. Programul de pilotare va continua și în anii următori pentru a permite o evoluție continuă a sistemului de învățământ, care să reflecte evoluția rapidă a societății în care trăim. În acest sens, Ministerul Educației a aprobat, prin ordin de ministru, lista celor 28 de unități de învățământ din întreaga țară care primesc statutul de școală-pilot, începând cu anul școlar 2022 - 2023. Pentru a sprijini acest proces, în Planul Național de Redresare și Reziliență este prevăzută finanțarea a 60 de școli-pilot în următorii ani, finanțare care să permită inclusiv pilotarea unor modele noi de management al resurselor umane.

De o importanță aparte este pilotarea în învățământul profesional dual a unui model curricular nou, în care învățarea la locul de muncă, la agenți economici, va reprezenta 50% din numărul total de ore de teorie și practică. Această pilotare va fi esențială în implementarea noilor planuri-cadru pentru învățământul profesional, din perspectiva reformei propuse de Proiectul "România Educată" și din perspectiva noului cadru legislativ.

CAPITOLUL III. INFRASTRUCTURA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE

III.A. Reglementări privind standardele minime pentru asigurarea calității activităților educaționale

Dotarea tehnologică digitală minimală necesară unităților de învățământ trebuie să permită accesul neîngrădit la resurse prin intermediul laboratoarelor de informatică, al echipamentelor tehnologice din sălile de clasă, echipamente care pot fi utilizate în toate scenariile de funcționare a școlilor (online sau față în față), la toate disciplinele. Astfel, Ministerul Educației a avut în vedere adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației, respectiv aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice. Prin OME nr. 3.497/2022, s-au reglementat standardele minime privind echipamentele tehnice și s-au stabilit caracteristicile generale ale echipamentelor și software-ului, lista echipamentelor tehnologice și specificațiile tehnice minime ale acestora, în vederea asigurării calității activităților educaționale desfășurate în mediul virtual și prin intermediul tehnologiei virtuale.

Reactualizarea cadrului normativ privind proiectarea, dotarea și funcționarea școlilor în contextul tranziției către clădiri verzi și inteligente s-a realizat prin emiterea a trei ordine de ministru privind standardele de dotare pentru educație timpurie, învățământ primar și învățământ gimnazial - OME nr. 4142/2022 pentru aprobarea normativului de dotare minimală pentru clasele V-VIII, OME nr. 4143/2022 pentru aprobarea Standardelor privind materialele de predare-învățare în educația timpurie și Normativului de dotare minimală pentru serviciile de educație timpurie a copiilor de la naștere la 6 ani, OME nr. 4144/2022 pentru aprobarea normativului de dotare minimală pentru învățământul primar. Astfel, au fost revizuite OM nr. 3486/2006 privind dotările minime pentru clasele V-VIII, OM nr. 3263/2006 privind dotările minime pentru învățământul primar și OM nr. 3850/2010 privind standardele minime pentru materiale didactice și echipamente în învățământul preșcolar.

Au fost definitivat listele de dotări pentru toate cele trei niveluri de învățământ, mijloacele de învățământ au fost structurate pe categorii, respectiv: materiale grafice, materiale audio-vizuale, programe informatice

educaționale, aparate, truse de laborator, echipamente, aparate microscopice pentru experimente, jocuri și jucării didactice, mobilier școlar, echipamente, instalații, aparatură sportivă.

Cadrul de reglementare pentru implementarea tranziției către clădirile verzi a fost completat de OME nr. 4147/2022 pentru aprobarea Metodologiei cadru privind organizarea și funcționarea școlilor verzi. Metodologia cadru pentru organizarea și funcționarea școlilor verzi stabilește repere didactice pentru crearea unui comportament respectuos cu mediul în rândul elevilor, având concursul consultării cu alte instituții și ONG - uri implicate în domeniu. Totodată, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a emis ordinul nr. 1.203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022". Cadrul metodologic pentru organizarea și funcționarea școlilor verzi elaborat va sprijini implementarea investiției din PNRR privind dezvoltarea rețelei de școli verzi și tranziția la mobilitate verde.

În vederea asigurării unui sistem educațional rezilient și a dezvoltării de competențe relevante pe piața muncii, Ministerul Educației a realizat o analiză de nevoi la nivel național pentru a identifica necesarul de mobilier la nivelul unităților de învățământ, centralizând, la nivelul fiecărui inspectorat școlar, necesarul de dotări pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/ atelierelor școlare. Prin centralizarea datelor transmise de inspectoratele școlare a rezultat un număr de 41.150 de săli de clasă care nu au fost dotate cu mobilier școlar în ultimii 10 ani și care necesită dotare. Analiza a fost extinsă și la nivelul învățământului preșcolar, cât și la sălile de clasă care nu au beneficiat de dotare cu mobilier în ultimii 5 ani. A fost elaborat Planul detaliat de acțiune și s-a stabilit elaborarea unui ghid pentru dotarea integrată a unităților școlare - dotarea cu mobilier școlar, echipamente și materiale didactice pentru laboratoare școlare și echipamente digitale și tehnologice. În acest sens, Ministerul Educației a lansat în 2022 două Apeluri competitive de proiecte, pentru implementarea acestei investiții cu finanțare din PNRR.

III.B. Asigurarea și modernizarea bazei materiale

Prin **Proiectul privind reforma educației timpurii**, cu o valoare de 129 milioane euro, care se derulează în perioada 2009 - 31 decembrie 2023, s-au finalizat lucrările la 336 grădinițe, sunt în execuție lucrări pentru 63 de grădinițe, iar 2 grădinițe sunt în proiectare. Proiectul are ca obiectiv dezvoltarea infrastructurii școlare prin construirea și dotarea cu mobilier a 401 grădinițe noi, pentru grădinițele care funcționează în clădiri ce nu mai prezintă siguranță în exploatare, în clădiri ce fac obiectul retrocedărilor sau în spații inadecvate pentru acest tip de educație, precum și creșterea calității educației preșcolare prin formarea cadrelor didactice și dotarea cu materiale educaționale.

Tabel 70. Situația privind numărul de grădinițe finalizate

Anul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nr. grădinițe	14	49	43	30	40	21	18	37	52	32

Proiectul **Școli mai sigure, incluzive și sustenabile**, cu o valoare de 100 milioane euro, care se derulează în perioada decembrie 2021 – iunie 2027, are ca obiectiv modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea și/sau construirea unor școli, selectate, în prima etapă, din zonele cu cel mai mare risc seismic din România, în vederea asigurării unor medii de învățare mai sigure și îmbunătățite pentru elevi și profesori și creșterii capacității instituționale de a investi în infrastructura educațională durabilă. Până în prezent, în cadrul acestui proiect, au fost finalizate expertizele tehnice pentru cele 23 de școli din primul lot și au fost lansate procedurile de achiziție pentru servicii de proiectare pentru 20 școli din primul lot.

III.C. Asigurarea manualelor școlare

În vederea asigurării manualelor școlare³, în conformitate cu prevederile *Legii Educației Naționale*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv, în conformitate cu Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.103/28.01.2019 privind regimul manualelor școlare în învățământul preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare, CNPEE a desfășurat, în cursul anului școlar 2021-2022, patru proceduri de licitație pentru achiziționarea de manuale, astfel:

- procedura de atribuire prin licitație deschisă *privind furnizarea de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar clasa a V-a și manualele de liceu cu programe școlare noi*;
- procedura de atribuire prin licitație deschisă *privind furnizarea de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar clasele I - VIII neofertate în anii anteriori*;
- procedura de atribuire prin licitație deschisă privind furnizarea de manuale școlare;
- procedura simplificată privind achiziția de manual școlar Cult Baptist clasa a VIII-a.

În cadrul primei proceduri, *Achiziția de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar clasa a V-a și manualele de liceu cu programe școlare noi*, au fost aprobate 98 de manuale școlare pentru 24 de discipline.

Tabel 71. Situația privind achiziția de manuale școlare în cadrul primei proceduri

Nr. crt.	Clasa	Titlul manualului școlar	Nr. manuale aprobate prin OME
1.	a V-a	Biologie	10
2.	a V-a	Consiliere și dezvoltare personală	8
3.	a V-a	Educație plastică	3
4.	a V-a	Geografie	8
5.	a V-a	Informatică și TIC	7
6.	a V-a	Limba modernă 1-limba engleză-studiu intensiv	2
7.	a V-a	Limba modernă 1-limba modernă 2/limba modernă 1-studiu intensiv-limba germană	2
8.	a V-a	Limba modernă 2-limba engleză	2
9.	a V-a	Limba modernă 2-limba franceză	4
10.	a V-a	Limba și literatura maternă maghiară	2
11.	a V-a	Limba și literatura română	6
12.	a V-a	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară	1
13.	a V-a	Limba și literatura romani	1
14.	a V-a	Matematică	7
15.	a V-a	Religie – Cultul Ortodox	4
16.	a V-a	Religie – Cultul Romano-Catolic de limba română	1
17.	a V-a	Limba modernă 1-limba engleză	5
18.	a V-a	Educație socială	3
19.	a V-a	Educație tehnologică și aplicații practice	4
20.	a V-a	Limba modernă 1-limba engleză	5
21.	a V-a	Religie – Cultul Romano-Catolic de limba maghiară	1
22.	a V-a	Educație muzicală	2
23.	a V-a	Istorie	8
24.	a IX-a	Limba și literatura română pentru predare în limba maghiară - filiera teoretică	2

³ www.manuale.edu.ro

În cadrul celei de a doua proceduri, *Achiziția de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar clasele I - VIII neofertate în anii anteriori*, au fost aprobate 21 de manuale școlare pentru 21 de discipline.

Tabel 72. Situația privind achiziția de manuale școlare în cadrul celei de-a doua proceduri

Nr.crt.	Clasa	Titlul manualului școlar	Nr. manuale aprobate prin OME
1.	I	Comunicare în limba română pentru școlile și secțiile cu predare în limba germană	1
2.	I	Religie – Cultul Musulman (turcă)	1
3.	I	Religie – Cultul Romano-Catolic de limba română	1
4.	a II-a	Comunicare în limba maternă germană	1
5.	a II-a	Comunicare în limba română pentru școlile și secțiile cu predare în limba slovacă	1
6.	a II-a	Comunicare în limba romani	1
7.	a II-a	Religie – Cultul Musulman (turcă)	1
8.	a II-a	Religie – Cultul Romano-Catolic de limba română	1
9.	a III-a	Limba și literatura maternă slovacă	1
10.	a III-a	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maternă slovacă	1
11.	a III-a	Religie – Cultul Musulman (turcă)	1
12.	a IV-a	Limba și literatura romani	1
13.	a IV-a	Muzică și mișcare pentru școlile și secțiile cu predare în limba germană	1
14.	a IV-a	Religie – Cultul Musulman (turcă)	1
15.	a VI-a	Limba modernă 1 - studiu intensiv Limba franceză	1
16.	a VI-a	Limba și literatura maternă germană	1
17.	a VI-a	Limba și literatura maternă turcă	1
18.	a VI-a	Limba și literatura romani	1
19.	a VII-a	Limba și literatura maternă croată	1
20.	a VII-a	Limba și literatura maternă germană	1
21.	a VII-a	Limba și literatura maternă ucraineană	1

În cadrul celei de a treia proceduri, *Achiziția de manuale școlare pentru învățământul preuniversitar*, au fost aprobate 5 manuale școlare pentru 5 discipline.

Tabel 73. Situația privind achiziția de manuale școlare în cadrul celei de a treia proceduri

Nr.crt.	Clasa	Titlul manualului școlar	Nr. manuale școlare aprobate prin OME
1.	I	Religie – Cultul Ortodox de Rit Vechi (ruși lipoveni)	1
2.	a V -a	Religie – Cultul Romano-Catolic de limba maghiară	1
3.	a VIII -a	Limba modernă 1- studiu intensiv Limba franceză	1
4.	a X -a	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera tehnologică - ciclul inferior al liceului	1
5.	a X -a	Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera teoretică și filiera vocațională	1

În cadrul celei de a patra proceduri, *Achiziția de manual școlar Cult Baptist clasa a VIII-a*, a fost aprobat un manual școlar.

CAPITOLUL IV. CURRICULUM ȘI EVALUARE CENTRATE PE COMPETENȚE

IV.A. Pregătirea și realizarea evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2021-2022

În baza *H.G. nr. 277/2020*, CNPEE a asigurat elaborarea probelor pentru evaluările, examenele și concursurile naționale, prin coordonarea grupurilor de lucru conform *Procedurii pentru organizarea și desfășurarea activităților specifice evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale în anul școlar 2020-2021*, în conformitate cu Contractele de furnizare de servicii, încheiate în baza prevederilor legale în vigoare, a *Procedurii operaționale de utilizare a Aplicației de colaborare Alfresco_2 de către coordonatorii grupurilor de lucru* și a *Procedurii operaționale de utilizare a Aplicației de colaborare Alfresco_2 de către membrii grupurilor de lucru*.

În anul școlar 2021-2022 CNPEE a proiectat, conform necesarului identificat prin analiza datelor preluate din SIIR, următoarele categorii de instrumente de evaluare:

Evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a

- Limba română scris – 2 variante de test
- Limba română citit – 2 variante de test
- Matematică – 2 variante de test

Evaluarea competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a

- Limba română – 2 variante de test
- Matematică – 2 variante de test

Evaluarea elevilor la finalul clasei a VI-a

- Aria curriculară *Limbă și comunicare*: câte 2 variante de test pentru combinațiile limba română – limba modernă I (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă)
- Aria curriculară *Matematică și științe* – 2 variante de test

Pentru Evaluarea Națională, s-au elaborat câte 9 variante de subiecte pentru disciplina Limba și literatura română și pentru disciplina Matematică⁴. De asemenea, s-au elaborat câte șase teste de antrenament pentru probele scrise⁵ la limba și literatura română și matematică.

Pentru Examenul Național de Bacalaureat, s-au elaborat variante de subiecte pe baza programelor de examen disociate pe filiere - teoretică, tehnologică și vocațională, respectiv pe tipuri de profil - real, uman.

Tabel 74. Situație privind nr. de variante de subiecte

Proba	Observații	Specificări/discipline	Număr de bilete/ variante de subiecte ⁶	
A	Competențe lingvistice de comunicare în limba	română	20 de bilete	
C		Modernă (2 limbi moderne)	proba orală	30 de bilete
			proba de înțelegere a unui text audiat	- 6 seturi de fișiere audio - 6 teste scrise
			proba scrisă	6 variante
D	competențe digitale	-	45 de fișiere de lucru și rezerve offline	
E	Proba Ea	Limba și literatura română	20 de variante	
	Proba Ec	Matematică; Istorie	50 de variante	
	Proba Ed	Fizică; Chimie; Biologie Informatică; Geografie; Discipline socio-umane	180 de variante	

⁴ inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul www.subiecte.edu.ro și simulările Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a

⁵ pentru Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a, postate pe site-ul www.rocnee.eu

⁶ inclusiv modele de subiecte postate pe site-ul www.subiecte.edu.ro și simulările probelor scrise ale examenului național de bacalaureat

Ministerul Educației a susținut pregătirea candidaților pentru examene în anul școlar 2021-2022 prin intermediul emisiunii *Teleşcoală* transmisă de Televiziunea Română, prezentând sugestii de rezolvare pentru o serie de teste de antrenament. Aceste emisiuni – disponibile pe website-ul www.edu.ro și pe canalul de youtube al TVR – au fost precedate de explicații/scheme/sistematizări ale unor capitole cuprinse în programele pentru Evaluarea Națională și pentru bacalaureat.

Pentru Examenul național de definitivare în învățământ (98 de discipline) s-au pregătit 294 de variante, pentru fiecare disciplină de examen s-au elaborat câte 3 variante de subiecte, însoțite de bareme de evaluare și de notare, iar pentru Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar (119 discipline) s-au pregătit 357 de variante.

În ceea ce privește olimpiadele școlare, s-au elaborat subiecte și bareme de evaluare pentru etapa națională a olimpiadelor școlare la disciplinele: matematică, fizică, chimie, biologie, filosofie, geografie, limba și literatura română, limba engleză, limba franceză, limba italiană și informatică, respectiv pentru unele concursuri din calendarul Ministerului Educației: olimpiada interdisciplinară de științe pentru juniori, concursul Terra, olimpiada de științe ale Pământului, olimpiada *Cultură și spiritualitate românească*, olimpiada *Universul cunoașterii prin lectură* și concursul transdisciplinar *Ionel Tedoreanu*.

IV.B. Dezvoltarea curriculumului național preuniversitar

În perioada de referință au fost aprobate, prin OME nr. 3019/2022, programe școlare pentru discipline de studiu din învățământul liceal - Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera teoretică și filiera vocațională - ciclul inferior al liceului, Trunchi comun (TC) și curriculum diferențiat (CD) (Anexa 1), Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară - filiera tehnologică - ciclul inferior al liceului (Anexa 2) și Limba și literatura maghiară maternă pentru elevii care frecventează școli/clase cu predare în limba română (Anexa 3).

Totodată, s-au aprobat, prin OME nr.4104/2022, programe școlare pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorității naționale poloneze care studiază în limba română, clasa pregătitoare și clasele I-IV, pentru disciplinele Comunicare în limba maternă - limba polonă (Anexa 1) și Limba și literatura maternă polonă (Anexa 2).

De asemenea, prin OME nr. 4739/2022, au fost aprobate programe școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu obligatorii din învățământul primar și gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - discipline de specialitate artă - muzică, arte vizuale, coregrafie - ciclul primar și gimnazial.

În oferta națională, componenta curriculum la decizia școlii, au fost aprobate următoarele programe școlare pentru discipline opționale :

- programa școlară pentru disciplina opțională *Educația ecologică și protecția mediului* (CDS gimnaziu (clasele V-VII), aprobată prin OME nr. 3446/18.03.2022 ;
- programa școlară pentru disciplina opțională *Introducere în învățarea automată (Machine Learning)* (CDS liceu, clasa XI/XII), aprobată prin OME nr. 4049/14.06.2022 ;
- programa școlară pentru disciplina opțională *Start în aventura cunoașterii Universului* (CDS învățământ primar (opțional integrat/educație STEAM), aprobată prin OME nr.4096/22.06.2022.

În cadrul intervențiilor educaționale de tip curriculum, prin proiectul sistemic **Profesionalizarea carierei didactice – PROF**, în baza OME nr.4800/2022, au fost aprobate programele școlare din categoria curriculum la decizia școlii, nivel liceal, care pilotează programa *Educația digitală și abilități media* (CDS – liceu, IX-XII) - în toate unitățile de învățământ din bazele de practică pedagogică și programele *Educația incluzivă și dezvoltarea gândirii critice* (CDS –liceu, IX-X) și *Strategii metacognitive*(CDS – liceu, X) - în unitățile de învățământ cu profil pedagogic din consorțiile de tip bază de practică pedagogică.

Pentru anul școlar 2022-2023, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE), prin Serviciul Dezvoltare Curriculum și cu sprijinul Unității de Cercetare în Educație, în parteneriat cu Centrul de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), a coordonat realizarea colecției **Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023**⁷.

De asemenea, Ministerul Educației a publicat colecția de resurse educaționale conținând 86 de materiale distincte, format PDF, după cum urmează :

- 34 de materiale pentru învățământul liceal și învățământul profesional – discipline de cultură generală, inclusiv discipline de limba și literatura maternă ;
- 17 materiale pentru învățământul profesional și tehnic (un îndrumar general pentru IPT și 16 materiale partajate pe domenii de pregătire de bază) ;
- 35 de materiale (18 pentru învățământul profesional special și 17 pentru învățământul liceal special).

Prin proiectul **Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED**, s-a acordat sprijin metodologic pentru aplicarea programelor școlare în învățământul primar și gimnazial, continuându-se procesul de elaborare a celor 18 ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare pentru învățământ primar și gimnazial, a ghidului metodologic *Crearea de contexte formale și nonformale pentru învățare în școală și în afara acesteia*, a ghidului privind managementul curriculumului și a ghidului de bune practici cu exemple de activități de învățare realizate cu elevii în risc de abandon școlar din comunități defavorizate. De asemenea, s-au aprobat Metodologia privind organizarea Programului „A doua șansă” — învățământ primar și Metodologia privind organizarea Programului „A doua șansă” — învățământ secundar prin OME nr. 3062/2022.

Totodată, s-au continuat activitățile de pilotare a strategiilor de adaptare curriculară în 25 de școli pilot situate în comunități defavorizate, care au implicat aproximativ 170 de profesori și 2500 de elevi în risc de absenteism și abandon școlar. Pe bază strategiilor de adaptare curriculară dezvoltate la nivelul școlilor, experții au elaborat, lunar, jurnale didactice care cuprind reflecții asupra activităților realizate la clasă. Jurnalele didactice constituie sursă de documentare pentru ghidul de bune practici ce va fi realizat în cadrul proiectului. Activitatea de pilotare a strategiilor de adaptare curriculară a constituit cadrul de dezvoltare, pilotare sau valorificare a unor resurse (instrumente de lucru în școli vulnerabile, RED-uri), precum și cadrul de documentare a lecțiilor învățate, diseminate în contexte variate.

IV.C. Susținerea performanței școlare

Elevii români s-au clasat pe podium la toate **competițiile internaționale** la care au participat, iar câteva rezultate au reprezentat o premieră pentru țara noastră:

⁷<https://rocnee.eu/index.php/curriculum/reperemetodologice2022>

- La matematică, România a ocupat locul I, la toate competițiile europene, în cadrul clasamentului pe echipe: Olimpiada Europeană de Matematică pentru Fete (Budapesta, Ungaria), Olimpiada Balcanică de Matematică pentru Juniori (Sarajevo, Bosnia și Herțegovina) - cel mai mare scor din istoria competiției, Olimpiada Balcanică de Matematică (Agros, Cipru) și Olimpiada Internațională de Matematică, unde România a ocupat locul 5 în lume, fiind cea mai bună clasare din 1994, precum și locul I la nivelul țărilor din Europa;
- Echipa României a obținut un rezultat excepțional și la cea de-a 52-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Fizică (IPhO2022), clasându-se pe locul 2 la nivel mondial, un membru al echipei obținând o medalie de aur și titlul de cel mai bun concurent european ;
- Pentru prima dată, echipa României a obținut o medalie de aur la Olimpiada Internațională de Limba Germană (ediția 2022), desfășurată la Hamburg ;
- 13 elevi au obținut distincții la mai mult de două competiții.

Cuantumurile premiilor pentru rezultatele înregistrate la olimpiadele/concursurile internaționale au fost semnificativ majorate în acest an prin Hotărâre de Guvern: 20.000 lei - premiul I absolut (cu punctaj maxim), 15.000 lei - premiul I/medalie de aur, 12.5000 lei - premiul al II-lea/medalie de argint, 10.000 lei - premiul al III-lea/medalie de bronz și 6.000 lei - mențiuni (sau diplome echivalente). Sumele în bani acordate elevilor care s-au impus în competițiile regionale/balcanice (seniori și juniori) sunt: 7.500 lei - premiul I/medalie de aur, 6.000 lei - premiul al II-lea/medalie de argint, 4.500 lei - premiul al III-lea/medalie de bronz și 3.500 lei - mențiuni (sau diplome echivalente). Astfel, au fost recompensați 123 de elevi, premiați cu 171 de distincții (medalie de aur absolut, medalii de aur/premiul I, medalii de argint/premiul II, medalii de bronz/premiul III, mențiuni) la olimpiadele și concursurile internaționale sau regionale pe discipline (juniori și seniori). În același timp, au fost premiate cadrele didactice care i-au pregătit (124), precum și unitățile de învățământ din care provin laureații (70).

În vederea administrării evaluării **PISA 2022** – faza principală, care s-a desfășurat în perioada 11 aprilie –30 mai 2022, s-au parcurs următoarele etape: revizuirea instrumentelor de test (teste și chestionare) în limbile română și maghiară; testarea sistemului electronic de administrare a instrumentelor de test; alcătuirea eșantionului reprezentativ în conformitate cu reglementările metodologice impuse de studiu; comunicarea și colaborarea cu școlile pentru pregătirea administrării; adaptarea și revizuirea manualelor și formularelor specifice pentru administrare. Din cele 260 de școli din toate județele țării, inclusiv municipiul București, incluse în eșantion, au fost selectați 7.700 de elevi, dintre care 1300 de elevi învățând în limba maghiară. Rata de participare la nivel național a fost 95,69%, peste standardul de calitate minim cerut de 91%. Pentru asigurarea calității datelor și, în consecință, pentru validarea datelor colectate la nivel național și includerea acestora în baza de date internațională, administrarea s-a realizat conform metodologiei internaționale, cu ajutorul celor 60 de administratori de școală, 260 de coordonatori de școală și 35 de monitori de calitate care au participat la sesiuni de formare specializată. Evaluarea a presupus rezolvarea de teste cognitive din domeniile matematică, științe, lectură și gândire creativă, precum și oferirea de răspunsuri de către elevi la chestionare specifice. Informații de interes pentru acest studiu, referitoare la fiecare școală din eșantion, au fost colectate printr-un chestionar completat de către directorul de școală. Răspunsurile construite la testele cognitive au fost evaluate de 40 de experți, specializați pe domenii, iar răspunsurile construite la chestionare au fost codificate de 18 experți specializați. Baza de date națională a fost validată de Consorțiul PISA și inclusă în baza de date internațională.

CAPITOLUL V. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPIII

V.A. Programe pentru copii/elevi aflați în situații de risc

În privința consolidării pachetului social pentru educație, vizând elevii din grupurile cu riscuri particulare, Ministerul Educației a continuat să deruleze **programe sociale naționale anuale**:

Programul Masă caldă

Pentru diminuarea fenomenului de excluziune socială, manifestat în sistemul educațional prin forme diverse, cel mai relevant fiind cel de abandon școlar, prin Ordonanța de Urgență nr. 91/2021 s-a aprobat continuarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 150 de unități de învățământ preuniversitar de stat, pentru anul școlar 2021-2022.

Programul pilot este un real sprijin financiar pentru părinți, stimulează participarea elevilor la procesul educativ și asigură accesul echitabil și nediscriminatoriu la o educație de calitate tuturor copiilor și elevilor. Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 105/2022, s-a aprobat continuarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 450 de unități de învățământ preuniversitar de stat pentru anul școlar 2022-2023.

Transportul elevilor este vizat prin acțiuni de asigurare a mobilității elevilor și decontării transportului acestora. În anul 2021, a fost aprobată OUG nr. 50 din 16 iunie 2021 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, care reglementează decontarea cheltuielilor de transport ale elevilor. Astfel, elevilor care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu li se decontează cheltuielile de transport între localitatea de domiciliu și localitatea unde sunt școlarizați, pe durata cursurilor școlare, din bugetul ME, prin unitățile de învățământ unde sunt școlarizați, în limita a 50 km. De asemenea, elevilor care locuiesc la internat sau în gazdă li se asigură decontarea sumei ce reprezintă contravaloarea a opt călătorii dus-întors pe semestru, din bugetul ME, prin intermediul școlilor.

Sprijin material pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES)

Copiii cu CES integrați în învățământul de masă, care urmează curriculumul învățământului de masă, copiii cu CES integrați în clase/grupe speciale organizate în învățământul de masă, copiii cu CES din învățământul special, copiii cu CES care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni pentru care se organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați, precum și copiii cu CES care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilități, sunt nedepasabili, pentru care se organizează școlarizare la domiciliu, pe o perioadă determinată, beneficiază de sprijin material, în baza art. 51 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 564/2017 privind modalitatea de acordare a drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în sistemul de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare. În anul școlar 2021-2022 numărul beneficiarilor acestei măsuri a fost de 65.981 de copii.

Prin OME nr. 5150/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2022-2023, se alocă, peste numărul de locuri repartizat respectivelor unități de învățământ, locuri distincte în unitățile de învățământ de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special, la admiterea în învățământul liceal de stat.

Prin programul național de protecție socială **Bani de liceu**, este acordat un sprijin financiar elevilor din învățământul liceal în vederea continuării/ finalizării studiilor. În urma adoptării HG nr. 712/2018, începând cu anul școlar 2018-2019, fiecare elev beneficiar primește suma de 250 lei/ lunar pe toata durata cursurilor, în situația respectării tuturor condițiilor legale prevăzute. Pe lângă indexarea acestei sume (de la 180 lei/lună), a fost majorată și valoarea plafonului maxim de acordare a bursei de la 150 lei la 500 lei/ membru de familie. În anul școlar 2021-2022, numărul beneficiarilor a fost de 22.853 de elevi;

Programul **Euro 200** este un program național care vine în sprijinul elevilor și studenților cu posibilități financiare reduse, în vederea achiziționării de calculatoare. În anul 2021, numărul de elevi și studenți beneficiari a fost de 2.150.

Programul **Bursa profesională** este un program social național care se adresează tuturor elevilor care frecventează învățământul profesional și constă într-un sprijin financiar lunar de care beneficiază și copiii cetățenilor străini beneficiari ai unei forme de protecție în România sau ai cetățenilor străini cu drept de ședere/rezidență pe teritoriul României, care frecventează învățământul profesional. În anul școlar 2021-2022, un număr de 99.342 elevi au beneficiat de burse profesionale prin acest program.

Bursele de ajutor social au fost finanțate, până în anul 2020 inclusiv, doar de la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale. Pentru anul școlar 2020–2021, Guvernul României a stabilit, prin HG nr. 1064/2020, un cuantum minim al bursei de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social de 100 lei, asigurat de la bugetul de stat, din cote defalcate din TVA. În anul 2021, Guvernul României a stabilit, prin HG nr. 1094/2021, un nou cuantum al bursei pentru anul școlar 2021-2022, diferențiat, pentru prima dată, în funcție de categoria de burse, după cum urmează: 500 de lei pentru bursa de performanță, 200 lei pentru bursele de merit și cele de ajutor social și 150 de lei pentru bursele de studiu.

Programul pentru școli al României prevede acordarea gratuită, pentru preșcolarii din grădinițele cu program normal de 4 ore de stat autorizate/ acreditate și particulare acreditate, dar și pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și particular, de fructe și legume proaspete, lapte și produse lactate și de produse de panificație, în limita unei valori zilnice/preșcolar/elev, precum și finanțarea unor măsuri educative care însoțesc distribuția fructelor, legumelor, laptelui și produselor lactate. Pentru anul școlar 2021-2022, suma alocată a fost de 501,553 mil. lei. Numărul total de preșcolari și elevi din ciclul primar și gimnazial, beneficiari ai programului, a fost de 1.903.851.

Rechizitele școlare sunt asigurate elevilor pentru stimularea prezenței la școală. La începutul fiecărui an școlar sunt distribuite pachete cu rechizite școlare specifice fiecărei clase prin **Programul Rechizite școlare**. Numărul de beneficiari, în anul școlar 2021-2022, a fost de 258.356 elevi.

Acordarea de sprijin educațional pe bază de **Tichete sociale pe suport electronic** este asigurată prin OUG nr. 133/2020 prin care preșcolarii și elevii din ciclul primar și gimnazial care provin din familii cu venituri modeste beneficiază de tichete sociale pentru sprijin educațional în valoare de 500 lei fiecare. Numărul total de beneficiari pentru care au fost emise carduri este de 245.018 (copii/elevi) din 10.115 unități de învățământ, livrate până la mijlocul lunii aprilie 2022.

În cadrul proiectului **Program național de activități remediale pentru elevi**, în anul 2022, a fost finalizată plata tranșelor de finanțare pentru toate activitățile remediale derulate în perioada martie-august 2021. Valoarea totală a tranșelor plătite în proiect a fost de 107.188.344 lei.

În cadrul apelului POCU/736/6/1 **Măsuri de educație de tip a doua șansă pentru tinerii NEETs – Regiuni mai puțin dezvoltate**, se implementează 5 proiecte. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 19.880.173 lei. Apelul POCU/737/6/1 **Măsuri de educație de tip a doua șansă pentru tinerii NEETs – Regiune mai dezvoltată** – București Ilfov cuprinde un proiect în implementare, valoarea finanțării UE acordate fiind de 3.800.739 lei. Apelurile de propuneri de proiecte urmăresc derularea unor acțiuni de sprijin axate pe creșterea accesului la măsuri de educație pentru tinerii NEETs. Șomerul NEET este definit ca fiind persoana cu vârsta cuprinsă între 16 – 24 ani care nu are loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională, conform art.5, IV⁴ din Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. Măsurile de sprijin se referă la susținerea educațională, psihologică, socială etc. în vederea identificării acestor tineri, înscrierii în cadrul unei unități școlare, precum și dezvoltării și furnizării unor programe A doua

șansă în scopul finalizării educației de bază din cadrul învățământului obligatoriu și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale, după caz.

V.B. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

Sprrijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar s-a realizat prin utilizarea metodologiei și a instrumentului **Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație (MATE)** pentru alocarea de resurse financiare în anul școlar 2021-2022 pentru implementarea investiției I4 din cadrul PNRR. Încă din trimestrul I 2022, Ministerul Educației a întreprins acțiuni de pregătire a acordării de granturi celor 750 de școli prevăzute pentru runda 1, invitând școlile eligibile să-și manifeste interesul pentru participarea la program, publicând în consultare Ghidul solicitantului pentru Apelul de Proiecte necompetitive, organizând webinarii de informare pentru instituțiile interesate și punând la dispoziția acestora răspunsuri la întrebările frecvente despre apel, publicate pe pagina web a Ministerului Educației. Prin OME nr. 3319/01.03.2022, a fost aprobat Ghidul solicitantului pentru runda 1 a Schemei de granturi prevăzute în **Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS)**, pentru un număr de 1726 unități de învățământ identificate cu risc crescut și mediu de abandon școlar. Perioada de depunere a proiectelor a fost între 2 și 14 martie 2022. Au fost depuse și evaluate 1474 de proiecte. Ministerul Educației a selecționat 1415 de proiecte pentru finanțare, lista celor 1415 proiecte admise fiind aprobată prin ordine ale ministrului educației (OME nr. 3496/2022 și OME nr.3580/2022).

A fost aprobat OME nr. 4338/2022 privind delegarea de atribuții și responsabilități către ISJ/ISMB în vederea realizării investițiilor PNRR aflate în sarcina ME. Au fost finalizate, organizate pe județe și predate către ISJ/ISMB documentele necesare contractării proiectelor din Schema de granturi PNRAS – lotul 1.

Ministerul Educației a delegat procesul de contractare a granturilor cu școlile la nivel județean, inspectoratelor școlare, prin Acorduri de Implementare cu acestea, în calitate de agenții de implementare, conform OUG nr. 124/2021, cu modificările și completările ulterioare. S-a finalizat semnarea a 42 de Acorduri cu ISJ/ISMB privind implementarea investițiilor specifice Schemei de granturi PNRAS – lotul 1. În prezent, toate Acordurile de Implementare cu inspectoratele școlare județene au fost semnate de ambele părți și predate inspectoratelor școlare județene. Au fost semnate 1.409 contracte de grant cu școlile.

Apelul POCU/73/6/6 - programul **Profesori motivați în școli defavorizate** își propune susținerea financiară a celor mai bune mecanisme care răspund nevoii de a include în mod sistematic noi măsuri/programe educaționale care să asigure îmbunătățirea calității educației și accesul echitabil la educație. Prin acest apel au fost sprijinite intervențiile care au vizat nevoile personalului educațional din unitățile de învățământ publice, în care sunt înmatriculați copii cu un grad ridicat de risc educațional, în vederea asigurării calității în educație și a incluziunii școlare. Personalul didactic/ personalul de sprijin care și-a îmbunătățit nivelul de competențe în cadrul acestui apel este în număr de 6641.

Intervențiile sprijinite prin apelul POCU/74/6/18 – **Școală pentru toți**, finanțat din Axa Prioritară 6 **Educație și competențe**, au vizat reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non formale și informale pentru reintegrarea în educație și formare. Valoarea totală alocată în cadrul acestui apel este de 173.200.000 euro, reprezentând cofinanțare UE și națională. Din cele 129 de proiecte contractate, 19 se află în implementare.

CAPITOLUL VI. ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

VI.A. Procesul educațional

În anul școlar 2021-2022, în ceea ce privește învățământul adresat elevilor de etnie romă și cadrelor didactice, amintim următoarele:

- acordarea de locuri distincte pentru elevii romi la admiterea în licee pentru diferite specializări și în învățământul profesional și dual (în anul școlar 2021-2022, au fost admiși 1.762 elevi la liceu, clasa a IX-a, respectiv 328 în învățământul profesional și dual);
- continuarea serviciilor de mediere școlară furnizate de mediatorii școlari; în anul școlar 2021-2022 au fost angrenați la nivelul sistemului de învățământ 397 de mediatori școlari;
- continuarea organizării de către inspectorate școlare, unități de învățământ, primării, ONG-uri (Salvați Copiii, Asociația OvidiuRo, ș.a.) a unor grădinițe estivale premergătoare clasei pregătitoare, pentru copiii de etnie romă care nu au frecventat grădinița ;
- realizarea activităților de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar în cadrul Comisiei Naționale pentru Desegregare și Incluziune Educațională (CNDIE), (a fost elaborat Ghidul tehnic pentru aplicarea metodologiei pilot de monitorizare a segregării școlare în parteneriat cu reprezentanța UNICEF în România);
- continuarea măsurilor pentru prezervarea limbii, istoriei și culturii romani în context didactic (prin asigurarea predării, în continuare, a câte 3-4 ore/ săptămână de limbă maternă romani, la cl. I-XII, respectiv 1 oră/săpt. de istoria și tradițiile romilor, la cl. a VI-a și a VII-a în 39 de județe, în prezent studiază limba romani un număr 18 092 elevi, iar istoria și tradițiile romilor este studiată de 3498 elevi ;
- continuarea măsurilor în vederea predării în limba maternă romani, la nivelul învățământului preșcolar, inclusiv prin abordări bilingve (romani-română, romani-maghiară) ;
- continuarea măsurilor în scopul predării în limba maternă romani, la clasele pregătitoare și la cl. I-IV și la gimnaziu ;
- continuarea pregătirii inițiale, la nivel universitar, a viitorilor profesori de limba romani și de specialiști în domeniul lingvistic romani.

În anul 2021-2022, erau înscriși în sistemul de învățământ un total de 58.385 elevi de etnie romă (inclusiv elevi cuprinși în programul *A doua șansă*, precum și în învățământul special), astfel: la nivel antepreșcolar - 1 elev, la nivel preșcolar – 7.883 elevi, la nivel primar - 25.145 elevi, la nivel gimnazial - 18.844 elevi, la nivel liceal – 2.803 elevi, în învățământul profesional – 3.548 elevi, iar în învățământul postliceal – 161 elevi.

În anul școlar 2021-2022, având în vedere prevederile art. 45 și art. 46 din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare și OMECT nr. 5671/2012 pentru aprobarea Metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii materne, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor minorităților naționale și al Educației muzicale în limba maternă, situația privind predarea și învățarea disciplinei Limba și literatura maternă pe județe se prezintă astfel:

Tabel 75. Situația privind predarea și învățarea disciplinei Limba și literatura maternă pe județe

Forma de învățământ	Limbile materne	Județe
Învățământ în limba maternă	11 - maghiară, germană, romani, ucraineană, slovacă, sârbă, croată, italiană, bulgară, cehă, turcă	Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Covasna, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timiș și municipiul București
Studiul limbii materne	14 - romani, neogreacă, rusă, turcă, ucraineană, polonă, cehă, croată, sârbă, maghiară, germană, bulgară, slovacă, armeană	39 de județe și municipiul București

În conformitate cu prevederile Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, anexă la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului național nr. 3035/2012, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin OMEN nr. 4203/2018, OMEN nr. 3015/2019 și OME nr. 3123/2022, au fost întocmite regulamente specifice privind organizarea și desfășurarea acestor competiții, conform OME nr. 3066/2022 privind aprobarea Calendarului competițiilor școlare internaționale, naționale și regionale în anul școlar 2021-2022. Subiectele pentru etapa județeană a competițiilor menționate mai sus au fost realizate de către un grup de lucru coordonat de ME, iar apoi transmise către școlile care au organizat etapa județeană a olimpiadei școlare.

În anul 2022, în perioada februarie-mai, s-au desfășurat 20 olimpiade școlare naționale pentru elevii aparținând minorităților naționale, finanțate de ME pentru limbile materne: maghiară, germană, slovacă, ucraineană, romani, turcă, rusă, sârbă, cehă, croată, neogreacă, italiană și polonă. Olimpiadele școlare – etapa națională cât și cea internațională, s-au desfășurat conform Calendarului aprobat prin ordin al ministrului. Pentru competițiile școlare desfășurate s-au revizuit Regulamentele specifice.

În anul 2022, s-au organizat o serie de concursuri la nivel național și regional, care s-au adresat și elevilor din cadrul învățământului în limbile minorităților naționale, desfășurate conform Calendarului aprobat, acestea au fost într-un număr de 17 concursuri finanțate și 15 nefinanțate.

Pentru pregătirea elevilor în vederea susținerii examenelor naționale, Ministerul Educației a publicat modelele de teste de examen în limbile minorităților naționale care pot fi accesate online pe site-ul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE). De asemenea, au fost publicate testele de antrenament în vederea pregătirii pentru examene a elevilor care studiază în limbile minorităților naționale. Testele au fost puse la dispoziția elevilor online, pe site-ul CNPEE.

ME și CNPEE au coordonat activitatea de asigurare a profesorilor traducători pentru examenele naționale (EN II, EN IV, EN VI, EN VIII, Bacalaureat, Definitivat) și concursurile pentru ocuparea posturilor vacante, precum și elaborarea/actualizarea programelor pentru examenele de definitivare și titularizare în învățământ (pentru educatoare, învățători, profesori de limba maternă, istoria și tradițiile minorităților etc.).

În cadrul emisiunii *Teleşcoală*, ca alternativă de învățare destinată elevilor care nu au la dispoziție tehnologia adecvată învățării online, au fost organizate și difuzate și lecții în limbile minorităților naționale. Ministerul Educației a organizat o serie de întâlniri on-line, consfătuiri/ videoconferințe pentru toate minoritățile naționale, privind specificul învățământului organizat pentru minoritățile naționale din România.

Ministerul Educației asigură manuale școlare⁸ elaborate în limba de predare a minorităților naționale și manuale traduse din limba română. Elevii aparținând minorităților naționale, care studiază la școli/secții cu predare în limba maternă, au acces liber la resurse educaționale on-line.

În anul școlar 2021 - 2022 s-au elaborat și s-au aprobat prin ordin de ministru următoarele programe școlare specifice minorităților naționale:

- Programa școlară de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară – filiera teoretică – ciclul inferior al liceului Trunchiul comun (TC) și curriculumul diferențiat (CD) pentru clasa a X-a;
- Programa școlară de Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară – filiera tehnologică – ciclul inferior al liceului pentru clasa a X-a;
- Programa școlară de Limba și literatura maghiară pentru școlile și secțiile cu predare în limba română – ciclul inferior al liceului pentru clasa a X-a.

Utilizarea mijloacelor de învățământ în sistemul de învățământ preuniversitar corespunde cerințelor programelor școlare pentru curriculumul național obligatoriu și pentru curriculumul opțional și a standardelor de realizare a fiecărui tip de mijloc de învățământ în parte. Listele cu mijloacele de învățământ avizate au fost postate pe site-ul www.edu.ro. În anul școlar 2021-2022, s-au evaluat un număr de 647 de titluri, dintre care au fost omologate 405 de titluri.

Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană Mediaș susține învățământul în limba germană, prin organizarea de stagii de formare, seminarii, conferințe și workshop-uri, iar revista *Zett*⁹ și site-ul CFCLG¹⁰ vin în sprijinul cadrelor didactice prezentând noi abordări educaționale în predarea limbii germane.

În anul școlar 2021-2022, CNPEE a proiectat, conform necesarului identificat prin analiza datelor preluate din SIIIR, următoarele categorii de instrumente de evaluare pentru clasele a II și a IV-a¹¹ și pentru clasa a VI-a¹²:

Evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a

- Limba maternă pentru minorități scris – câte 2 variante de test
- Limba română citit/Limba maternă pentru minorități citit – câte 2 variante de test
- Limba română scris-citit pentru minorități – câte 2 variante de test
- Matematică – traducerea a câte 2 variante de test

Evaluarea competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a

- Limba maternă – câte 2 variante de test
- Matematică – traducerea a câte 2 variante de test

Evaluarea elevilor la finalul clasei a VI-a

- Aria curriculară *Limba și comunicare*: câte 2 variante de test
- Aria curriculară *Matematică și științe* – traducerea a câte 2 variante de test

Pentru Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și pentru examenul național de bacalaureat, au fost proiectate variante de subiecte pentru:

⁸ <https://www.manuale.edu.ro/>

⁹ <https://zfl.ro/zett.php>

¹⁰ <https://zfl.ro>

¹¹ pentru limbile cehă, croată, germană, italiană, maghiară, romani, sârbă, slovacă, ucraineană;

¹² pentru combinațiile limba română – limba maternă – limba modernă I: română-croată-engleză, română-croată-germană, română-germană-engleză, română-italiană-engleză, română-maghiară-engleză, română-maghiară-franceză, română-maghiară-germană, română-romani-engleză, română-sârbă-engleză, română-slovacă-engleză, română-slovacă-germană, română-ucraineană-engleză;

Tabel 76. Situația privind nr. de variante de subiecte - Evaluare Națională 2022

Discipline	Număr de variante de subiecte			
	Modele	Simulare națională	Teste de antrenament	Examen
Limba și literatura maternă ¹³	8 variante	8 variante	12 variante	35 de variante
Limba și literatura română (pentru secțiile cu predare în limba maghiară)	1 variantă	1 variante	6 variante	5 variante
Matematică (traducere)	-	7 variante ¹⁴	6 variante ¹⁵	5 variante ¹⁶

Tabel 77. Situația pentru examenul național de bacalaureat-2022 privind învățământul în limbile minorităților naționale

Proba	Observații	Discipline	Număr de bilete/traducere variante de subiecte (sesiuni ordinare și sesiunea specială)
B	Competențe lingvistice de comunicare în limba	maternă ¹⁷ (8 minorități naționale)	90 de bilete 8 bilete (model)
E	Proba Eb	Limba și literatura maternă (8 minorități naționale ¹⁸)	56 de variante 9 variante (model)
	Proba Ec (traducere)	Matematică; Istorie	Variante de subiecte traduse în funcție de solicitările inspectoratelor școlare, astfel: Matematică (programa <i>matematică-informatică</i> în limbile maghiară, germană, sârbă, ucraineană; programa <i>științele naturii</i> în limbile maghiară, italiană, germană, ucraineană; programa <i>pedagogic</i> în limbile maghiară, germană, ucraineană; programa <i>tehnologic</i> în limbile maghiară, germană); Istorie (în limbile maghiară, germană, sârbă, slovacă)
	Proba Ed	Fizică; Chimie; Biologie; Informatică; Geografie; Discipline socio-umane	Variante de subiecte traduse în funcție de solicitările inspectoratelor școlare, astfel: Fizică - traducere (2 tipuri de programă - tehnologic în maghiară, respectiv, teoretic în maghiară și germană - a câte 2 domenii)/ Chimie (2 tipuri de programă, în maghiară)/ Biologie (1 tip de programă în maghiară, germană și ucraineană, respectiv, celălalt tip de programă în maghiară, sârbă și germană)/ Informatică (2 tipuri de programă a câte 2 limbi de programare, fiecare în maghiară și germană)/ Geografie (în maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană)/ Discipline socio-umane: (germană și maghiară – Filosofie, Psihologie, Sociologie, Logică, argumentare și comunicare, sârbă – Sociologie și Economie, maghiară – Economie)

În ceea ce privește Examenul național de definitivare în învățământ (definitivat) și Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar (titularizare) - pentru învățământul în limbile minorităților naționale, s-au desfășurat activitățile specifice de traducere în limbile minorităților naționale a subiectelor pentru definitivat - 31 de discipline, în funcție de înscrierile

¹³ maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, romani, ucraineană, croată;

¹⁴ traducere în maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, ucraineană, croată;

¹⁵ traducere în maghiară, germană, sârbă, slovacă, italiană, ucraineană, croată;

¹⁶ traducerea subiectelor se asigură pentru fiecare limbă maternă;

¹⁷ pentru fiecare dintre cele 8 limbi materne: maghiară, germană, sârbă, slovacă, ucraineană, italiană, turcă, croată;

¹⁸ pentru limba și literatura maghiară maternă se proiectează subiecte pentru 2 tipuri de programă;

înregistrate (în limbile maghiară, germană, ucraineană, slovacă), respectiv, pentru titularizare - 46 de discipline, în funcție de înscrierile înregistrate (în limbile maghiară, germană, ucraineană). Au fost traduse în total 231 de variante de subiecte.

De asemenea, pentru definitivat s-au elaborat variante de subiecte în limbile minorităților naționale pentru 8 discipline, respectiv, 16 discipline pentru titularizare.

VI.B. Resurse curriculare

Ministerul Educației, în parteneriat cu Universitatea „Babeș Bolyai” Cluj Napoca, Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară Oradea (CFCLM), Casa Corpului Didactic „Apáczai Csere János” Harghita (CCDHR), implementează în perioada 2022-2023 proiectul **Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România** cu scopul reducerii și prevenirii abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non-formale și informale pentru reintegrarea în educație și formare.

Proiectul vine în sprijinul cadrelor didactice și implicit al copiilor și elevilor care aparțin minorităților naționale, prin elaborarea unor resurse educaționale de tipul ghidurilor metodologice, CDȘ-uri, auxiliare didactice, în două limbi: limba română și limba maternă pentru fiecare minoritate națională din România. De asemenea, pe parcursul implementării proiectului, se va realiza o platformă de învățare în cadrul căreia se vor regăsi resursele utilizabile la nivelul partenerilor educaționali implicați, se vor pregăti și acredita programe de formare continuă. Astfel, vor fi organizate sesiuni de formare continuă pentru 6000 de cadre didactice care predau în unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

CAPITOLUL VII. DIGITALIZARE

VII.A. Digitalizarea evaluării

Ministerul Educației, prin inspectoratele școlare și în parteneriat cu Brio, platformă ed-tech de măsurare a performanței educaționale, au derulat Pilotarea evaluării standardizate la finalul anului școlar 2021-2022.

Prima etapă a acestui **Program-Pilot Național de Testare Standardizată** s-a desfășurat în intervalul 30 mai - 10 iunie (elevii claselor I-VII), respectiv 30 mai - 8 iunie (elevii claselor IX-XI), în câte 7 unități de învățământ, inclusiv unități de învățământ cu profil pedagogic, din fiecare județ/sector al municipiului București. Obiectivul urmărit a fost testarea unei modalități digitale de evaluare pentru determinarea nivelului de competențe atins de elevi la finalul unui an școlar, la disciplinele *Limba română, Matematică și Istorie*.

Aproape 150.000 de elevi din 329 de unități de învățământ cu personalitate juridică și structuri arondate (526 de școli, în total) au luat parte la acest program-pilot.

În total, au fost susținute 280.237 de teste (85% din totalul testelor programate pentru elevii claselor I-VII și IX-XI), la câte două materii școlare - Limba română, respectiv Matematică sau Istorie.

80% dintre elevii participanți au apreciat această metodă de evaluare, iar 71% au exprimat o preferință clară pentru testarea în mediu digital. În privința nivelului de dificultate, 75% au considerat că subiectele de la Limba română au fost simple și medii, 59% susținând același lucru pentru testele de Matematică și Istorie.

În medie, elevii din clasele I-IV au petrecut câte 24 de minute la efectuarea testelor de Matematică și 19 minute la cele de Limba română, timpul dedicat fiind de câte 30 minute pentru fiecare dintre ele. Elevii de gimnaziu și cei de liceu au avut nevoie, în medie, de 34 de minute pentru a finaliza testele de Matematică

sau Istorie și de 24 de minute pentru cele de Limba română, timpul prevăzut fiind de 60 de minute pentru fiecare disciplină. Testele standardizate furnizează o evaluare a performanței școlare a elevilor bazată pe date și tehnologie statistică actuală - *Item Response Theory*.

Rezultatele procesului de pilotare vor fi folosite pentru a realiza, în termen de doi ani, o platformă de evaluare standardizată, finanțată prin PNRR. Evaluarea standardizată va avea la bază standarde curriculare și standarde de evaluare care vor fi dezvoltate până în anul 2023, în cadrul unui proiect POCU cu finanțare europeană - *Standardizare și evaluare unitară pentru sistemul de educație preuniversitar - STANDEV*, al cărui beneficiar este CNPEE.

Pentru întreg personalul didactic din învățământul preuniversitar, standardele curriculare de învățare și standardele de evaluare reprezintă o resursă importantă care orientează acțiunile educative în scopul sprijinirii și stimulării învățării, dezvoltării normale și depline. În cel mai larg sens, standardele reprezintă un set de afirmații măsurabile care reflectă așteptările privind ceea ce ar trebui să știe și să poată face elevii, din perspectiva competențelor specifice, pentru fiecare disciplină, în cadrul fiecărei etape de formare/dezvoltare a competențelor generale.

Pentru atingerea scopului general, proiectul STANDEV operaționalizează la nivel sistemic următoarele obiective:

1. Corelarea cadrului curricular cu achizițiile reale ale elevilor prin recunoașterea învățării formale și informale prin elaborarea a 8 oferte educaționale - seturi de standarde curriculare de învățare și standarde de evaluare, corespunzătoare disciplinelor din planul cadru pentru ciclul primar și ciclul gimnazial.
2. Creșterea nivelului de abilitare specifică a experților în dezvoltare curriculară în vederea creării cadrului instituțional național pentru implementarea evaluării unitare la nivelul sistemului educațional preuniversitar prin formarea de experți ce vor constitui *Corpul Experților în Standarde Curriculare de Învățare și Corpul Experților în Standarde de Evaluare*.
3. Îmbunătățirea competențelor de evaluare ale personalului didactic cu atribuții în monitorizarea și implementarea evaluării unitare de la nivelul ISJ și CCD, prin formarea continuă și perfecționarea profesională, în scopul dezvoltării profesionale și al evoluției în carieră a 4600 dintre aceștia, cadre didactice care vor deveni vectori de implementare a evaluării unitare.
4. Inițierea unei abordări comune evaluatori-elevi în cadrul unui demers de pilotare a standardelor curriculare de învățare și a standardelor de evaluare și prin implicarea elevilor.

Această abordare sistemică este cea care creează premisele creșterii reale a calității serviciilor educaționale în sistemul de învățământ, cea mai directă cale de creștere a nivelului competențelor elevilor, ale absolvenților, precum și ale cadrelor didactice, actorii esențiali ai învățământului românesc.

În vederea digitalizării sistemului de evaluare, prin OME nr. 3948/2022, s-a aprobat pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor scrise din cadrul evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a desfășurate în județul Dâmbovița și al examenului național de bacalaureat — 2022 organizat în județul Călărași. Pentru a facilita pilotarea evaluării digitalizate a lucrărilor, s-au achiziționat 375 de scannere prin Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE). Modalitatea de organizare și desfășurare a evaluării digitalizate a lucrărilor scrise provenind din cele două județe s-a stabilit prin proceduri elaborate de Ministerul Educației.

VII.B. Digitalizarea sistemului educațional

CNRED și ISJ-urile/ISMB continuă aplicarea online a procedurilor de recunoaștere prin Punctul de Contact Unic electronic dezvoltat de Autoritatea pentru Digitalizarea României.

Platformă națională integrată - Wireless Campus, în valoare totală de 36,67 mil. euro, este în faza de implementare. Până în prezent, a fost realizată infrastructura WiFi, care este operațională în 4.350 de școli din totalul celor 4.500 vizate prin proiect.

Proiectul Platforma digitală cu resurse educaționale deschise (EDULIB) (Biblioteca Virtuală), în valoare totală de 41,71 mil. euro, este, la rândul său, în faza de implementare. În prezent, este în curs de desfășurare execuția contractului pentru realizarea platformei multifuncționale, a resurselor educaționale, precum și a infrastructurii hardware.

În cadrul proiectului **Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED**, sunt în curs de elaborare și revizuire resurse educaționale deschise (RED) pentru discipline din învățământul primar și gimnazial. În perioada ianuarie 2021-septembrie 2022 au fost dezvoltate peste 6.700 de RED-uri (aproximativ 1300 pentru învățământul primar și 4700 pentru gimnaziu), 6.200 realizate de experții RED angajați în proiect și 500 coordonate în cadrul formării. Până în prezent au fost validate și publicate 4.833 de RED-uri¹⁹, dintre care 1.225 pentru învățământul primar și 3608 pentru gimnaziu.

Au fost construite spații de promovare online, portal de resurse în regim open software²⁰, portal de acces resurse²¹ și canale Youtube pentru materiale de primar și gimnaziu²². Au fost asigurate servicii de platformă online pentru 55.000 persoane.

De asemenea, în vederea promovării educației STEM, potrivit Ordinului nr. 4.096 din 22 iunie 2022, s-a aprobat programa școlară pentru disciplina opțională **Start în aventura cunoașterii Universului**, curriculum la decizia școlii - învățământ primar. Disciplina de tip opțional integrat a fost realizată prin raportare la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 în care, printre obiectivele propuse, regăsim Obiectivul 4 - *Educație de calitate*, respectiv implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite.

CAPITOLUL VIII. EDUCAȚIE TIMPURIE

În cadrul proiectului **Educație timpurie incluzivă și de calitate – ETIC**, au fost formați 223 de mentori pentru educație timpurie, 94 de experți în dezvoltare curriculară (instruiți de către cele trei universități partenere) și 2.283 de cadre didactice din învățământul preșcolar - nivelul educație timpurie. Din cei 223 de mentori formați, universitățile partenere au selectat câte 74 de mentori per universitate care s-au ocupat de formarea în cascadă a celor 2.283 de cadre didactice din învățământul preșcolar (câte 50/județ), care urmează să lucreze cu copii cu vârste între 2 și 3 ani cuprinși în creșe/grădinițe. În anul 2021 – 2022, s-a realizat Activitatea A.3: Formarea cadrelor didactice. Activitatea s-a realizat în format unitar, prin intermediul platformei ETIC, de către cele trei universități partenere: Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Universitatea din Pitești și Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava. În intervalul 28 martie – 1 aprilie 2022, s-a realizat vizita de studiu în Reggio Emilia, Italia (Centrul Internațional Loris Malaguzzi prin intermediul Reggio Children S.R.L.), unde 43 de cadre didactice selectate din cadrul grupului țintă al proiectului au participat la un program de instruire în domeniul abordării individualizate a copiilor antepreșcolari și a

¹⁹ <https://digital.educred.ro/>

²⁰ <http://red.educred.ro/>

²¹ <https://digital.educred.ro/>

²² www.youtube.com/primareduceducred; www.youtube.com/educredgimnaziu

abordării integrate a activităților cu aceștia, în vederea aplicării și diseminării cunoștințelor dobândite la nivel județean.

Prin apelurile POCU **Dezvoltarea serviciilor de educație ante-preșcolară**, (alocare bugetară de 168 mil. euro) sunt finanțate proiecte destinate creșterii ratelor de participare la educație ante-preșcolară a copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 2 ani, prin înființarea unor grupe de creșă. În cadrul apelului POCU/658/6/2/ au fost aprobate 25 de cereri de finanțare, 24 aprobate și contractate care se află în prezent în implementare și un contract reziliat. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 84.612.496 lei. În cadrul apelului POCU/664/6/2 au fost aprobate și contractate 8 cereri de finanțare, 1 proiect s-a finalizat, iar 7 proiecte se află în prezent în implementare. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 28.395.628 lei. Implementarea proiectelor selectate a început în luna ianuarie 2021 și se va finaliza în trim. IV/2023. Fiecare proiect vizează un grup minim de 52 de ante-preșcolari beneficiari, numărul total al copiilor ce vor fi sprijiniți fiind de 1.872.

Printre actualizările din perioada de referință a acestui raport, se numără adoptarea, la 28 aprilie 2022, prin Hotărâre de Guvern, a Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară, inițiată de Ministerul Educației. Documentul stabilește modul de organizare și funcționare a unităților de educație timpurie antepreșcolară.

CAPITOLUL IX. ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC

IX.A. Fundamentarea planurilor de școlarizare în anul școlar 2021-2022

Calendarul etapelor și acțiunilor pentru stabilirea cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2022-2023 a fost aprobat prin OME nr. 5513 din 28 octombrie 2021.

Pentru anul școlar 2021-2022, solicitările operatorilor economici pentru școlarizarea în învățământul profesional au fost cuprinse în planul de școlarizare în procent de peste 79,5%, în timp ce la învățământul dual procentul a fost de peste 95%. Cauzele principale privind răspunsul parțial la solicitările operatorilor economici au fost legate de numărul mic de locuri solicitate pentru anumite calificări, ceea ce a condus la imposibilitatea constituirii unei formațiuni de studiu și de unele calificări la care nu au existat unități de învățământ autorizate sau acreditate.

Prin OME nr. 5142/2021, s-a aprobat organizarea, desfășurarea și calendarul admiterii în învățământul profesional de stat și în învățământul dual pentru anul școlar 2022-2023. Dacă în anul școlar 2020-2021 au fost încheiate contracte de parteneriat cu 4.944 de operatori economici pentru formarea profesională prin învățământul profesional, inclusiv dual, în anul școlar 2021-2022 au fost încheiate contracte cu 4.180 de operatori economici.

Ponderele locurilor la învățământul profesional clasa a IX-a din totalul locurilor în planul de școlarizare la clasa a IX-a pentru 2021-2022, a fost de 25,61%, iar ponderea elevilor cuprinși în învățământul profesional clasa a IX-a a fost în anul școlar 2021-2022 de 20,9%.

Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional dual arată o creștere pe parcursul ultimilor ani. Astfel, dacă la începutul anului școlar 2017-2018, primul an în care s-a introdus învățământul dual în România, au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 2.568 elevi, la începutul anului școlar 2021 – 2022 au fost înscriși în clasa a IX-a un număr de 4.649 de elevi ceea ce reprezintă o creștere de 1,8 ori față de anul introducerii învățământului dual. Pe fondul problemelor cu care s-au confruntat firmele în perioada pandemiei COVID19, solicitările acestora de școlarizare în învățământul dual au scăzut în mod semnificativ,

ceea ce a condus la o diminuare a numărului elevilor cuprinși în învățământul dual, în clasa a IX- a, în anul școlar 2021-2022, cu peste 2.200 de elevi, comparativ cu anul școlar 2020-2021.

Învățământul profesional și tehnic pentru minoritățile din România, se desfășoară în limba maghiară, în cadrul filierei tehnologice al învățământului liceal, pe trei ramuri: tehnic, servicii, respectiv resurse naturale și protecția mediului.

IX.B. Promovarea bunelor practici din domeniul învățământului profesional și tehnic

Platforma de consiliere și informare **Alege-ți drumul**²³ este un mediu prietenos de informare a elevilor, părinților și companiilor, un mijloc de orientare în domeniul carierei și de creștere a legăturii directe cu piața muncii. Pe această platformă de informare și consiliere a fost elaborată și publicată, în anul școlar 2021-2022, sub coordonarea CNDIPT, broșura²⁴ *Vocație și pasiune în învățământul profesional și tehnic*, o colecție de bune practici ale unităților școlare IPT.

În vederea dezvoltării competențelor antreprenoriale ale elevilor și corelării pregătirii teoretice cu pregătirea practică a elevilor s-au desfășurat următoarele activități :

- Competiția școlară **Marca de Calitate** în cadrul căreia s-au înscris 45 firme de exercițiu, din care 39 au obținut certificat **Marca de calitate**.
- Activarea pe **platforma ROCT** a 1.455 firme de exercițiu/întreprinderi simulate din care 689 firme noi, 355 firme continuate și 411 firme preluate ; acestea au desfășurat activitatea curentă prevăzută în curriculum și activități extra curriculare.

În anul școlar 2021-2022, Competiția școlară **Bussiness Plan** nu s-a organizat din cauza pandemiei.

IX.C. Curriculum revizuit/actualizat pentru învățământul profesional și tehnic

Din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii, au fost emise următoarele acte normative :

- Ordin nr. 3139/2022 pentru aprobarea Planurilor de învățământ și a Programelor școlare pentru pregătirea practică din aria curriculară Tehnologii, pentru clasele a XI-a învățământ profesional, inclusiv dual, pentru calificările profesionale de nivel 3 a Cadrului național al calificărilor: Electrician auto, Operator montator subansamble;
- Ordin nr. 3161/2022 pentru aprobarea Planurilor de învățământ și a Programelor școlare pentru cultura de specialitate și pregătirea practică din aria curriculară Tehnologii precum și pentru stagiile de pregătire practică – curriculum în dezvoltare locală (CDL), pentru clasele a X-a, învățământ profesional, pentru calificările profesionale de nivel 3 a Cadrului național al calificărilor: Lutier, Electrician auto, Operator montator subansamble;
- Ordin nr. 3610/2022 privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor de învățământ pentru învățământul profesional, liceal – filiera tehnologică și postliceal cu structura anului școlar 2022-2023;

²³ www.alegetidrumul.ro

²⁴ https://www.alegetidrumul.ro/uploads/VOCATIE_SI_PASIUNE_IN_INVATAMANTUL_PROFESIONAL_SI_TEHNIC.pdf

- Ordin nr. 4738/2022 privind măsuri de aplicare și corelare a planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a XI-a seral, învățământ liceal – filiera tehnologică, cu structura anului școlar 2022-2023.

IX.D. Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării în învățământul profesional

Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) acordă, în mod constant, importanță deosebită acțiunilor de informare și de promovare a învățământului profesional și tehnic (IPT), adresate tuturor factorilor interesați, în rândul cărora elevii de gimnaziu reprezintă o categorie extrem de importantă. Principalele măsuri de promovare a învățământului profesional și tehnic derulate la nivelul unităților de învățământ, la nivel județean și național, au fost:

- *Săptămâna meseriilor*, acțiune derulată la nivelul tuturor unităților care au avut ofertă educațională pentru învățământul profesional în anul școlar 2022-2023;
- Activități de orientare și consiliere a elevilor de clasa a VIII-a, derulate la nivelul tuturor unităților de învățământ care în anul școlar 2021-2022 au școlarizat elevi în clasa a VIII-a ;
- *Târgul ofertelor educaționale*, acțiune derulată la nivelul tuturor județelor și a municipiului București, cu implicarea operatorilor economici parteneri ai unităților de învățământ, pentru prezentarea ofertei educaționale ;
- Promovarea exemplelor de bună practică în ceea ce privește funcționarea și dezvoltarea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ, operatorii economici și comunitatea locală, în învățământul profesional și tehnic, prin elaborarea și publicarea de către CNDIPT a broșurii *Vocație și pasiune în învățământul profesional și tehnic*.

În anul școlar 2021-2022, CNDIPT a reacreditat programul de formare *JOBS – Formarea pentru orientare și consiliere în carieră a elevilor* prin OME nr. 5752 din 08.12.2021.

Un sprijin important în acțiunile de orientare și consiliere a elevilor I-a reprezentat **Ghidul de orientare în carieră**. Ghidul cuprinde materiale informative pentru 200 de calificări profesionale - 132 calificări de nivel 4 (CNC) și 68 calificări de nivel 3(CNC), respectiv o scurtă descriere a calificărilor, principalele beneficii și meserii pentru care pot opta absolvenții.

Cu toate că au fost intensificate măsurile de informare și consiliere destinate creșterii participării în învățământul profesional, efectele pandemiei de COVID19 și-au pus amprenta asupra ofertei de educație și formare profesională prin învățământul profesional. Astfel, dacă în anul școlar 2019-2020, numărul de locuri în planul de școlarizare la clasa a IX-a învățământ profesional reprezenta 29,6% din totalul locurilor la clasa a IX-a, învățământ de zi, în anul școlar 2021-2022, ponderea respectivă a scăzut cu 3,45 puncte procentuale, pe fondul scăderii solicitărilor operatorilor economici pentru școlarizare prin învățământul profesional.

De asemenea, s-a manifestat o scădere a opțiunilor absolvenților învățământului gimnazial pentru continuarea studiilor în învățământul profesional, ponderea elevilor cuprinși în clasa a IX-a la învățământul profesional din totalul elevilor înscriși în clasa a IX-a, învățământ de zi, înregistrând o scădere de 2,2 puncte procentuale, de la 23,1% în anul școlar 2020-2021, la 20,9% în anul școlar 2021-2022.

Tabel 78. Situația elevilor cuprinși în clasa a IX-a, curs de zi, la începutul anului școlar

An școlar	Total nr. elevi cuprinși în învățământul liceal și profesional ²⁵	Învățământ profesional, inclusiv dual			
		Nr. de locuri în planul de școlarizare ²⁶	Nr de elevi cuprinși ²⁷	Ponderea locurilor în planul de școlarizare	Ponderea elevilor cuprinși
2016 - 2017	177.506	36.392	32.904	20,50%	18,5%
2017 - 2018	170.457	37.872	33.057	22,22%	19,4%
2018 - 2019	170.657	38.345	33.627	22,47%	19,7%
2019 - 2020	175.384	54.688	43.661	31,18%	24,9%
2020 - 2021	177.143	51.471	40.901	29,06%	23,1%
2021 - 2022	145.186	37.176	30.452	25,61%	20,9%

În ceea ce privește adaptarea ofertei de formare inițială și continuă la cerințele pieței muncii, proiectul POCU **ReCONNECT - Adaptare la Schimbare - Mecanism Integrat de Anticipare, Monitorizare, Evaluare a Pieței Muncii și Educației**, vizează realizarea a trei mecanisme: (1) mecanismul integrat de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și de formare profesională; (2) mecanismul interconectat de anticipare a nevoii de calificări și competențe pe piața muncii și (3) mecanismul interconectat de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și de formare profesională, precum și a unui curs de formare și a unei platforme informatice cu rol integrator pentru cele 3 mecanisme și de susținere a deciziei în politicile publice pentru formare profesională și ocupare pe baza unor date concrete. Până în prezent, s-au desfășurat activități de analiză a capacității actorilor relevanți din domeniul educației, formării profesionale și pieței muncii de sincronizare și furnizare de date reale și relevante pentru dezvoltarea mecanismelor, fiind descrise, printr-o metodologie realizată prin proiect, structura, fluxul de date și interoperabilitatea mecanismului integrat de anticipare, monitorizare și evaluare a pieței muncii și a educației.

Proiectele finanțate în cadrul apelului POCU/90//6.13/6.14 – **Stagii de practică elevi și studenți în sectorul agroalimentar, industrie și servicii**, finanțat din Axa Prioritară 6 **Educație și competențe**, susțin programele de învățare la locul de muncă pentru studenți și elevii din învățământul gimnazial, liceal și post-liceal, inclusiv școli de maiștri. Grupul țintă este format din elevi (ISCED 2 – 3, nivel de calificare 3 – 4), elevi (ISCED 4, nivel de calificare înmatriculați în școlile post-liceale/ de maiștri organizate la nivelul unităților de învățământ) și studenți (ISCED 5 – 7). În cadrul acestui apel, din 88 de cereri de finanțare aprobate și contractate, 87 sunt finalizate. Valoarea finanțării UE acordată pentru acest apel este de 141.027.566 lei.

IX.E. Întărirea colaborării internaționale prin proiecte la nivel european (ERASMUS +, ș.a.)

Prin proiectul **ERASMUS-EDU-2021-EQAVET-IBA, EQAVET-NRP-RO 2021**, s-a continuat punerea în aplicare a sarcinilor atribuite țărilor membre UE în Recomandarea EQAVET, privind stabilirea buclor de informare și feedback continuu în formarea profesională bazată pe rezultatele învățării și întărirea cooperării între punctele naționale de referință (NRP). În cadrul proiectului a fost elaborată Metodologia de evaluare colegială în rețelele parteneriale ale școlilor IPT, a fost îmbunătățită platforma de colectare a feedback-ului elevilor, s-a organizat Sesiunea Națională de Informare cu tema "Împreună pentru digitalizare și tranziția

²⁵ Sursa datelor: INS

²⁶ Sursa datelor: inspectoratele școlare

²⁷ Sursa datelor: INS

verde” (cu peste 100 de participanți) și au fost formate 126 de cadre didactice din școlile IPT din rețelele parteneriale, cu atribuții în asigurarea calității.

Având în vedere importanța digitalizării educației în perioada pandemiei Covid 19, școlile IPT din rețele parteneriale au avut oportunitatea să aplice instrumentul european SELFIE de diagnosticare a gradului de digitalizare din școală.

Începând din anul 2015, CNDIPT este membru în Rețeaua europeană de expertiză în educație și formare profesională (ReferNet), coordonată de Centrul European de Dezvoltare a Formării Profesionale (CEDEFOP), agenție de specialitate a Comisiei Europene. În perioada 2021-2022, echipa punctului național de contact ReferNet România a promovat sistemul de educație și formare profesională inițială prin intermediul documentelor elaborate, disponibile online, și prin promovarea exemplelor de bune practici și rezultate ale elevilor din IPT obținute la diverse concursuri sau olimpiade la nivel internațional. De asemenea, a elaborat materiale suport în sprijinul cadrelor didactice și elevilor (Repere metodologice, bază de date/materiale de învățare online publicate și pe site-ul CNDIPT).

IX.F. Formarea cadrelor didactice din IPT în domeniul evaluării rezultatelor învățării

În noul context al preocupărilor privind evaluările internaționale PISA, s-a derulat un curs de formare dedicat cadrelor didactice de specialități tehnice din IPT cu scopul de a asigura o viziune comună privind evaluarea competențelor dobândite de elevi prin intermediul testelor standardizate și crearea, respectiv actualizarea unei baze de date de itemi de evaluare. În perioada 20-21 septembrie 2021 a avut loc **“Atelierul de formare a participanților în vederea selectării, verificării și testării itemilor de evaluare”**, iar în perioada 11-12 aprilie 2022 a avut loc un atelier de lucru pentru analiza testării itemilor selectați în baza de date, fiind organizate prin intermediul proiectului ***EVRICA - Evaluarea unitară a rezultatelor învățării în vederea îmbunătățirii calității învățării la locul de muncă***, finanțat prin Granturile SEE 2014-2021.

CAPITOLUL X. FINANȚAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Pentru finanțarea de bază a învățământului preuniversitar în anul 2022, s-au elaborat două noi Hotărâri de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 72/2013 și a Hotărârii de Guvern nr. 136/2016, cu privire la:

- costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev pentru cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora pentru unitățile de învățământ, inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1.

Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, organ consultativ al Ministerului Educației, a determinat valoarea costului standard per elev/preșcolar/antepreșcolar pentru coeficientului 1 aferentă “cheltuielilor cu salariile”, în anul 2022, în cuantum de 6.386 lei. La această valoare s-a ajuns prin majorarea cu 4,5% a coeficientului 1 aferent anului 2021, în valoare de 6.111 lei și reprezintă impactul majorărilor salariale ca urmare a aplicării prevederilor art.1 alin. (4) din Ordonanța de urgență nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. De asemenea, au fost majorați cu 0,40 coeficienții de diferențiere pentru nivelul învățământ primar cu specializarea muzică - zi, respectiv învățământ gimnazial cu specializarea muzică – zi. Pentru punerea în aplicare a modificărilor aduse la art. 9 alin. (2) din Legea educației naționale

nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a fost menționat distinct învățământul terțiar nonuniversitar organizat la nivelul colegiilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate.

- costul standard per elev/preșcolar/antepreșcolar privind cheltuielile cu pregătirea profesională, cheltuielile cu evaluarea periodică a elevilor, precum și cheltuielile prevăzute la articolul bugetar "bunuri și servicii", inclusiv stabilirea valorii costului standard pentru coeficientul 1.

De asemenea, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar a determinat valoarea costului standard per elev/preșcolar/antepreșcolar pentru coeficientul 1 aferentă "cheltuielilor cu pregătirea profesională, cheltuielilor cu evaluarea periodică a elevilor, precum și cheltuielilor prevăzute la articolul bugetar "bunuri și servicii", în anul 2022, în cuantum de 485 lei.

Finanțarea complementară asigură cheltuieli de capital, respectiv investiții și reparații majore, cheltuieli sociale și alte cheltuieli asociate procesului de învățământ preuniversitar de stat, care nu fac parte din finanțarea de bază a unităților școlare, cum ar fi: subvenții pentru cantine și cămine, evaluări obișnuite ale elevilor, burse, transportul elevilor și costurile de transfer ale profesorilor, concursuri școlare, activități extracurriculare, participarea la proiecte europene și alte costuri curente care nu sunt acoperite de finanțarea de bază. Fondurile sunt alocate pe categorii de cheltuieli și distribuite autorităților locale, prin intermediul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene. Consiliile județene și locale pot contribui la finanțarea complementară din bugetele proprii.

CAPITOLUL XI. ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

În februarie 2022, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) a fost reorganizată, astfel că organismul colectiv de conducere, Consiliul ARACIP, are în structură reprezentanți ai Ministerului Educației, ai Ministerelor de Interne și al Apărării Naționale, reprezentant al Asociației Școlilor Particulare, al ARACIS, observatori din partea asociațiilor de elevi, ai sindicatelor și asociațiilor de părinți. Componența Consiliului ARACIP a fost stabilită prin *Ordinul ministrului nr. 3376/ 14.03.2022 privind constituirea Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar*, pe baza noului regulament de organizare și funcționare al ARACIP, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 155/ 4 februarie 2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar*.

ARACIP a elaborat, actualizat și propus ministrului educației standarde și standarde de referință și indicatori de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar, aprobați prin *Hotărârea nr. 631 din 11 mai 2022 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 994/2020 privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar*.

De asemenea, ARACIP a inițiat modificări aprobate prin *Hotărârea Guvernului nr. 649 /2022 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 993/2020*, întrucât structura organizatorică aprobată era contradictorie cu cea descrisă în metodologia de evaluare instituțională, dar și pentru că era nevoie de reglementarea unor măsuri ce dăduseră rezultate în perioada pandemiei, de exemplu, posibilitatea de organizare a vizitelor de evaluare online sau hibrid. În acest sens, s-a urmărit ca evaluarea externă să fie centrată pe procesul de învățământ și pe rezultatele învățării: de exemplu, vizita de evaluare a reglementată astfel încât o parte de analiză a documentelor să fie realizată prin platforma ARACIP. În vizita realizată la fața locului, echipa de evaluatori culege date prin interacțiunea directă cu beneficiarii, prin asistențe la lecții, prin interviuri, focus-grupuri ș.a. În aceeași măsură, s-a propus acordarea unui certificat de calitate cu grad de încredere și grad

de încredere ridicat pentru unitățile de învățământ evaluate și verificarea resursei umane la autorizare după o jumătate de an de funcționare, în vederea diminuării practicii de a prezenta resursa umană diferită în momentul autorizării față de cea care este încadrată în mod real după începerea activității.

Alte acte normative care au fost aprobate la inițiativa ARACIP în vederea servirii interesului copilului și a sprijinirii școlii în perioada post-pandemică sunt:

- Ordinul ministrului nr. 3958 din 6 iunie 2022 pentru aprobarea calendarului și a procedurii de evaluare externă în vederea acreditării/evaluării periodice;
- Ordinul ministrului nr. 4869/2022 și al ministrului sănătății nr. 2698/2022 privind aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării, evaluării periodice a furnizorilor de educație timpurie antreprescolară;
- Ordinul ministrului nr. 4975/ 2022 - privind obținerea acordului ARACIP de înființare în cadrul palatelor, cluburilor copiilor, cluburilor sportive școlare, de noi cercuri - discipline sportive.

În perioada martie 2022-1 septembrie 2022 au fost înregistrate 570 de cereri de evaluare în vederea autorizării, acreditării și evaluării externe periodice.

Tabel 79. Numărul solicitărilor de evaluare depuse la ARACIP (1ianuarie-31 august 2022)

Situația cererilor înregistrate la ARACIP		
	03 ianuarie - 17 mai 2022	18 mai - 31 august 2022
Tip cerere	Număr cereri	Număr cereri
autorizare	239	13
acreditare	131	6
evaluare externă periodică	171	10
Total pentru fiecare etapă	541	29
Total solicitări de evaluare		570

Numărul de unități de învățământ pentru care s-au aprobat rapoartele de evaluare în Consiliile ARACIP în perioada 15 martie 2022- 1 septembrie 2022: 577 unități de învățământ cu rapoarte de evaluare aprobate (570 din această etapă și 7 restante din anul 2021). La acestea se adaugă 38 de rapoarte de monitorizare realizate de inspectoratele școlare județene cu scopul reorganizării rețelei școlare. Totodată, în data de 15 martie au fost discutate 87 de rapoarte de evaluare completate în anul 2021. Au fost evaluate 338 de unități de învățământ, înainte de 10 iunie 2022, data finalizării activităților didactice. Din cele 570 de unități de învățământ înscrise în procedură de evaluare externă periodică și de acreditare, 132 și-au amânat evaluarea pentru anul școlar 2022-2023. Evaluările au fost realizate cu 422 de evaluatori externi ce și-au declarat disponibilitatea din cei 752 de evaluatori înscriși în Registrul ARACIP.

CAPITOLUL XII. CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ȘCOLARĂ; COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

Până la finalul anului școlar 2021-2022, au fost dezvoltate 348 Resurse educaționale deschise²⁸ (108 RED-uri pentru învățământul primar și 240 RED-uri pentru gimnaziu) în domeniul consilierii și orientării școlare (*Dezvoltare personală - învățământ primar și Consiliere și dezvoltare personală - învățământ gimnazial*).

În anul școlar 2021 -2022, proiectul CRED a dezvoltat în cele 2 județe selectate (Iași și Bihor) și în Municipiul București servicii educaționale (31.308 de ore), având ca beneficiari un număr de 2.500 de elevi din 25 de școli (câte 1.000 de elevi din 10 școli în Iași și Bihor, respectiv 500 de elevi din 5 școli în București), astfel:

- IASI - 4.069 ore în primar și 7.896 în gimnaziu;
- BIHOR- 3.607 ore în primar și 9.957 în gimnaziu;
- BUCUREȘTI - 1.397 ore în primar și 4.382 în gimnaziu.

În urma analizei datelor centralizate, în anul școlar 2021-2022, raportat la anii școlari anteriori (2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021), se constată evoluția ușor crescătoare a actelor de violență în mediul școlar. În primul semestru al anului școlar 2021 - 2022 a fost înregistrat un număr de 5.405 acte de violență. Raportat la semestrul I al anului școlar anterior, 2020 - 2021, când s-a înregistrat un număr de 800 acte de violență școlară, se constată o creștere cu 85,15%, în contextul întoarcerii elevilor la școală și al desfășurării cursurilor cu prezență fizică. În semestrul al II al anului școlar 2021 - 2022, se constată o creștere cu 67,29% a actelor de violență față de semestrul II al anului școlar 2020 – 2021. Evoluția actelor de violență, pentru semestrele I și II, dar și anual, arată o evoluție sinuoasă în ultimii 5 ani școlari (2017-2018, 2018-2019, 2019 – 2020, 2020-2021, 2021-2022) cu o ușoară creștere în anul școlar 2021-2022. În anul școlar 2021 – 2022, din numărul total de 9741 acte de violență, 69% (6744 cazuri) îl reprezintă actele de violență din categoria Atac la persoană, 14% (1326 cazuri) - categoria Atentat la bunuri, 13% (1289 cazuri) - categoria Alte fapte de violență sau atentate la securitate și 4% (382 cazuri) - categoria Atentat la securitatea unității școlare.

Împreună cu Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerul Educației a elaborat, în anul 2020, Planul național comun de acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zonele adiacente unităților de învățământ preuniversitar. În baza acestui Plan, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar elaborează, anual, planuri specifice de acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile în incinta și în zonele adiacente școlilor.

CAPITOLUL XIII. DIMENSIUNEA INTERNAȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR ROMÂNESC

XIII.A. Programe europene

Prin **Programul Erasmus+**, în anul 2021 au fost finanțate 238 de proiecte de mobilitate și 61 de proiecte de parteneriat în învățământul preuniversitar-educație generală și 159 de proiecte de mobilitate, respectiv 57 proiecte de parteneriat în domeniul VET. În anul 2022, au fost finanțate 400 de proiecte de mobilitate și 35 de proiecte de parteneriat în învățământul preuniversitar educație generală, și 226 de proiecte de mobilitate, respectiv 25 de proiecte de parteneriat în domeniul VET. În total, în 2021-2022, 11.700 de

²⁸ www.digital.educred.ro

persoane au participat la mobilități cu scop de învățare în învățământul preuniversitar- educație generală (personal didactic, didactic auxiliar, elevi), respectiv 12150 de participanți la mobilități în domeniul VET (profesori de discipline VET și elevi). În 2021 bugetul absorbit de învățământul preuniversitar a fost de 37 740 206 Euro, iar în 2022, de 42 538 379 Euro.

În ceea ce privește **Programul eTwinning**, pe parcursul anului 2021, peste 3.500 de cadre didactice din mediul preuniversitar românesc s-au alăturat Comunității eTwinning, iar în 2022, aproximativ 2.000 până la 30.09.2022. Profesorii din România au fost implicați în anul 2021 în peste 3.600 de proiecte de parteneriat școlar online, iar în anul 2022 în peste 1.250 de proiecte. Instituțiile de învățământ care s-au alăturat comunității eTwinning în 2021 sunt în număr de 680, iar în 2022 sunt în număr de aproximativ 380. În anul 2021 profesorii români au primit 1.349 de certificate naționale de calitate, dintr-un total de 1.625 de aplicații, iar în 2022 au fost acordate 1.733 din cele 2.331 de aplicații. Pe parcursul anului 2021 au participat la activități de formare față în față, online sau hibrid facilitate de Centrul Național eTwinning peste 1.750 de cadre didactice din mediul preuniversitar românesc, în anul 2022 aproximativ 2200.

Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană Mediaș este permanent preocupat de conectarea la dimensiunea europeană a predării limbilor străine, participând la proiectul internațional „Action Research Communities for Language Teachers” implementat de Centrul European de Limbi Străine al Consiliului Europei – ECML precum și la parteneriatul cu „Haus der Heimat des Landes Baden Württemberg” în organizarea concursului școlar „Gemeinsam in Europa” – „Împreună în Europa”.

Pentru a menține vizibilitatea internațională, CFCLG colaborează cu diverse instituții de învățământ superior și organizații profesionale cum ar fi: ZfA – Coordonatori pentru învățământul în limba germană din partea RFG, Pädagogische Hochschule Ludwigsburg, Germania, Institutul Goethe București, Fundația „Donauschwäbische Kulturstiftung” Stuttgart, Germania.

În iunie 2022, prin Legea nr. 174, s-a ratificat Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și titlurilor științifice, semnat la București, la 23 noiembrie 2021.

XIII.B. Măsuri promovate de Ministerul Educației în sprijinul elevilor strămutați din Ucraina

Una dintre principalele priorități ale Ministerului Educației în ceea ce privește elevii strămutați din Ucraina a fost adoptarea rapidă de măsuri legislative și administrative pentru a asigura accesul acestora la grădinițe și școli în aceleași condiții ca și cele asigurate copiilor români. Pentru a permite integrarea în sistemul educațional românesc, copiii ucraineni strămutați au acces la programe de învățare a limbii române și la activități extracurriculare în școli și la cele organizate în cadrul cercurilor constituite la nivelul palatelor și cluburilor copiilor. Participarea la activitățile extracurriculare nu este condiționată de calitatea de audient. Copiii ucraineni strămutați sunt eligibili pentru toate programele de sprijin social și, în plus, li se oferă burse, cazare gratuită la școală, transport, asistență medicală de urgență sau bunuri de uz personal. Copiii ucraineni strămutați beneficiază de consiliere și sprijin psihologic. În plus, s-a renunțat la obligația de a se prezenta la examenul național care permite trecerea de la învățământul secundar inferior la cel secundar superior, pentru a facilita și mai mult dreptul lor la educație. Pentru a-și consolida și mai mult răspunsul la criza ucraineană, România a adoptat un *Plan național de măsuri privind protecția și incluziunea persoanelor strămutate din Ucraina, beneficiare de protecție temporară în România*, care, pe lângă măsurile de răspuns de urgență, se concentrează și pe măsurile de protecție pe termen mediu și lung. În acest sens, măsurile prevăzute pentru domeniul educației au ca scop facilitarea integrării copiilor ucraineni în vederea continuării studiilor, asigurarea resurselor umane necesare, precum și asigurarea resurselor necesare procesului de predare-învățare și evaluare.

În cooperare cu UNICEF, Ministerul Educației din România a dezvoltat recent o platformă care va facilita colectarea de date despre copiii ucraineni înscriși în școlile din România (<https://refugees.qie.ro/home>). Platforma va oferi, de asemenea, informații despre cerințele școlilor românești în care sunt înscriși copiii ucraineni. Cu sprijinul autorităților locale, au fost înființate "hub-uri educaționale" în mai multe școli din țară, care permit copiilor ucraineni strămutați să beneficieze de activități educaționale în limba ucraineană, folosind platformele puse la dispoziție de Ministerul ucrainean al Educației.

La data de 9 decembrie 2022, în sistemul preuniversitar românesc erau școlarizați 3.969 elevi/copii ucraineni, după cum urmează (1.380 elevi în învățământul preprimar, 1.358 elevi în învățământul primar și 1.231 elevi în învățământul gimnazial și liceal).

În ceea ce privește recunoașterea calificărilor persoanelor care beneficiază de o formă de protecție internațională pe teritoriul României, prin ordinul ministrului educației nr. 3691/2022, s-a introdus Pașaportul European al Calificărilor pentru Refugiați. De asemenea, s-a creat o secțiune specială pe site-ul CNRED "Alături de Ucraina"²⁹.

PARTEA a III-a PRIORITĂȚI ALE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR – 2023

"România Educată", Proiect al Președintelui României, și Programul de Guvernare 2021-2024 proiectează politicile publice în domeniul educației și formării profesionale pe termen mediu și lung, asigurând dezvoltarea sustenabilă și răspunzând provocărilor viitorului în domeniul educației. Astfel, se asigură un sistem educațional echitabil și de calitate, caracterizat prin profesionalism și integritate, sistem flexibil care garantează starea de bine a tuturor celor implicați, răspunde diverselor nevoi și susține excelența în învățare și predare.

Principalele orientări strategice în domeniu sunt convergente cu documentele europene programatice : Planul de Redresare și Reziliență, Pactul Verde European, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Pilonul European al Drepturilor Sociale, Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației 2030 ș.a.

Prioritățile Ministerului Educației, pentru anul 2023, aferente domeniilor prioritare din proiectul "România Educată", sunt :

I. Dezvoltarea carierei didactice

- Restructurarea sistemului de formare inițială a profesorilor, cu accent pe pregătire practică, flexibilitate și sprijin pentru debutul în carieră, pe baza rezultatelor obținute în cadrul proiectelor POCU *Start în carieră prin master didactic (MaD)* și *Profesionalizarea carierei didactice (PROF)*;
- Susținerea financiară a formării a 1.700 de cadre didactice din învățământul liceal de stat prin programe de conversie profesională de nivel postuniversitar;
- Îmbunătățirea calității și a accesului la formarea continuă a profesorilor, cu accent pe aplicabilitate în practica didactică și pe monitorizarea impactului formării prin aplicarea instrumentelor și extinderea elementelor conceptuale elaborate și pilotate prin PROF;

²⁹ <https://cnred.edu.ro/ro/informatii-privind-accesul-la-studii-si-sau-la-piata-muncii-Ucraina>

- Formarea a aproximativ 25.000 de cadre didactice care să asigure desfășurarea activităților didactice specifice formării și evoluției în cariera didactică preuniversitară, prin mentorat didactic, la nivelul *Comisiei de mentorat didactic și formare în cariera didactică (CMDFCD)* din unitățile de învățământ preuniversitar din întreaga țară;
- Formarea cadrelor didactice din Învățământul Profesional și Tehnic pentru îmbunătățirea competențelor în domeniul evaluării rezultatelor învățării, prin Proiectul *Evaluarea unitară a rezultatelor învățării în vederea îmbunătățirii calității învățării la locul de muncă-EVRICA* ;
- Continuarea procesului de pregătire a cât mai multe cadre didactice în vederea admiterii în *Corpul de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale (CPEECN)*;
- Îmbunătățirea, în cadrul proiectului *POCU Standardizare și evaluare unitară pentru sistemul de educație preuniversitar – STANDEV*, a competențelor de evaluare ale personalului didactic cu atribuții în monitorizarea și implementarea evaluării unitare de la nivelul inspectoratelor școlare și caselor corpului didactic, prin formarea continuă și perfecționarea profesională, în scopul dezvoltării profesionale și al evoluției în carieră a 4600 de cadre didactice care vor deveni, astfel, vectori de implementare a evaluării unitare;
- Continuarea abilitării curriculare a cadrelor didactice în cadrul proiectului *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED*;
- Dezvoltarea unui sistem flexibil de management al carierei, cu trasee diferențiate.

II. Îmbunătățirea managementului și redefinirea guvernancei sistemului de educație

- Îmbunătățirea proceselor de elaborare, implementare și evaluare a politicilor publice din educație;
- Redefinirea cadrului instituțional, precum și a ariilor de competență, inclusiv a competențelor partajate, în domeniul guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar;
- Implementarea unui sistem de guvernanță a sistemului de învățământ preuniversitar, care să țină cont de capacitatea autorităților publice locale de a susține educația;
- Profesionalizarea managementului educațional din unitățile de învățământ preuniversitar;
- Implementarea unui program național de instruire și mentorat pentru 10.000 de manageri și inspectori școlari, finanțat prin PNRR;
- Implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor/acțiunilor ce revin Ministerului Educației din Strategii / Planurile altor ministere sau autorități pentru perioada 2023-2027.

III. Îmbunătățirea finanțării sistemului de învățământ preuniversitar

- Creșterea finanțării învățământului preuniversitar și adecvarea mecanismului de finanțare a școlilor la nevoile reale ale acestora;
- Îmbunătățirea absorbției de fonduri nerambursabile și atragerea veniturilor non-bugetare pentru educație (incluzând finanțarea programelor „Școala după școală”, „A doua șansă”, prin intermediul POEO);
- Continuarea implementării granturilor pentru licee și a programelor de vară de tip punte pentru elevii de liceu, de către universități, prin Proiectul *Romania Secondary Education Project – ROSE*;

IV. Dezvoltarea infrastructurii învățământului preuniversitar

- Reorganizarea rețelei școlare pentru accesibilizarea și adaptarea la noile realități demografice;

- Dezvoltarea infrastructurii de învățământ profesional dual, cu rute complete, prin dezvoltarea și dotarea de consorții profesionale integrate care să contribuie la dezvoltarea învățământului profesional, atât prin creșterea numărului de domenii de calificări și de absolvenți, cât și prin asigurarea unui parcurs educațional complet pentru elevii înscriși în învățământul dual, cu finanțare din PNRR;
- Susținerea și dezvoltarea rețelei de *Școli Verzi*;
- Realizarea unei analize de nevoi la nivel național, cu implicarea autorităților publice locale, pentru îmbunătățirea transportului la școală al elevilor din localitățile izolate, în special în zonele rurale, prin achiziționarea a 1300 de microbuze electrice de capacitate mare (28 de locuri), cu finanțare prin PNRR;
- Digitalizarea mediilor de învățare din învățământul preuniversitar (5.200 laboratoare de informatică echipate, 3.600 școli cu clase de nivel primar, gimnazial și liceal dotate cu echipamente IT), cu finanțare prin PNRR ;
- Optimizarea infrastructurii școlare (75.000 de săli de clasă/săli pentru activități extrașcolare sau sportive și 10.000 de laboratoare/cabinete din sistemul de educație preuniversitar, inclusiv cabinete de asistență psihopedagogică dotate cu mobilier), cu finanțare prin PNRR ;
- Dotarea cu echipamente, inclusiv digitale, a atelierelor de practică din 909 unități de învățământ din rețeaua învățământului profesional și tehnic, cu finanțare prin PNRR;
- Continuarea derulării proiectului *Școli mai Sigure, Incluzive și Sustenabile* finanțat de BIRD pentru modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea și/sau construirea unor școli din zonele cu cel mai mare risc seismic.

V. Actualizarea curriculumului și evaluării centrate pe competențe

- Promovarea unui model de proiectare curriculară pentru învățământul preuniversitar bazat pe competențe la toate nivelurile de învățământ și la toate disciplinele cuprinse în planurile – cadru;
- Asigurarea flexibilității curriculare, astfel încât fiecare elev să poată studia și aprofunda ariile și disciplinele față de care manifestă apetență și potențial;
- Analiza, monitorizarea și evaluarea periodică a curriculumului aplicat și a celui realizat, în vederea unor intervenții ameliorative, bazate pe date;
- Dezvoltarea componentei curriculumului ce vizează competențele privind educația pentru ecologie, protecția mediului, pentru siguranța datelor/cibernetică, dezvoltarea personală, pregătirea elevilor pentru schimbări sociale și economice, educație financiară, educație juridică, educație rutieră;
- Finalizarea celor 18 ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare pentru învățământ primar și gimnazial, a ghidului metodologic *Crearea de contexte formale și nonformale pentru învățare în școală și în afara acesteia*, a ghidului privind managementul curriculumului și a ghidului de bune practici cu exemple de activități de învățare realizate cu elevii în risc de abandon școlar din comunități defavorizate, în cadrul proiectului *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți*– CRED;
- Armonizarea reglementărilor privind dezvoltarea de noi calificări pentru învățământul profesional și tehnic, adaptate la nevoile previzionate ale pieței muncii, în conformitate cu măsurile și jaloanele prevăzute în PNRR;
- Integrarea, în curriculumul învățământului preuniversitar, a unor module care să prevadă însușirea unor norme elementare cu privire la scrierea academică, citarea surselor în mod corect, precum și respectarea unor principii de bază privind etica.

- Elaborarea unor standarde și a unor descriptori corespunzători scalelor de notare folosite în evaluarea elevilor și utilizarea lor pentru compararea rezultatelor școlare și pentru creșterea încrederii societății în sistemul de notare din școli;
- Revizuirea și îmbunătățirea progresivă a proceselor de evaluare din parcursul educațional al elevilor, atât la momentele de prag (sumative), cât și pe parcurs (formative);
- Utilizarea sistemelor informatice atât în procesul de evaluare, cât și în cartografierea rezultatelor elevilor inclusiv prin codificarea lucrărilor și itemilor, precum și implementarea corectării informatizate;
- Dezvoltarea și aplicarea unui mecanism dinamic de reglare a proceselor educaționale pe baza evaluărilor rezultatelor învățării elevilor, pentru a întări relația dintre curriculum și evaluare.
- Înnoirea/revizuirea evaluării de proces și a evaluărilor naționale în concordanță cu direcțiile de acțiune promovate prin proiectele ROSE, CRED și STANDEV, promovarea evaluării digitalizate a examenelor și concursurilor naționale.

VI. Asigurarea unei educații incluzive și de calitate pentru toți copiii

- Crearea și promovarea de practici incluzive, centrate pe elev și asigurarea resurselor materiale aferente unei educații incluzive, echitabile și de calitate;
- Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar prin acordarea lotului 2 de granturi prin Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS), finanțat prin PNRR;
- Reducerea ratei de părăsire a sistemului de învățământ (indiferent de nivelul de educație la care preșcolarul/elevul abandonează studiile), revizuirea unor programe sociale și extinderea programului *Masa caldă*;
- Îmbunătățirea și promovarea programelor de susținere a reintegrării școlare a persoanelor care au abandonat școala, indiferent de momentul abandonului;
- Îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice, astfel încât acestea să poată să acorde atenția necesară copiilor/ elevilor din grupurile vulnerabile/dezavantajate, să integreze copiii/ elevii cu dificultăți și să lucreze în învățământul special sau cu elevii/ copiii cu cerințe educaționale special (CES);
- Susținerea copiilor cu părinții plecați să lucreze în străinătate, prin ajutor psiho-emoțional și prin asigurarea participării acestora la o educație de calitate;
- Creșterea calității sistemului de educație, la toate nivelurile, prin lansarea Programului Operațional Educație și Ocupare (POEO);
- Proiectarea la examenul național de bacalaureat, pentru proba obligatorie de evaluare a competențelor de comunicare orală în limba română, a unui set de bilete de examen alocate candidaților cu dizabilități (dislexie/dislalie, surdocecitate, resturi de vedere, tulburări mentale ușoare sau candidați care susțin proba în spital), pentru asigurarea de șanse egale de acces și participare.

VII. Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale

- Susținerea și promovarea alfabetizării funcționale, la toate nivelurile și sub toate formele sale : literație, alfabetizare matematică, științifică, media, digitală și socială;
- Evaluarea continuă a nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor;
- Creșterea calității metodelor de predare care vizează îmbunătățirea nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor;

- Alfabetizarea științifică a tuturor elevilor și îmbunătățirea performanțelor la evaluările care măsoară nivelul elevilor claselor a IV-a și a VIII-a la matematică și știință (TIMSS - Trends in International Mathematics and Science Study).

VIII. Promovarea educației STEM

- Stimularea implicării elevilor în zona STEM, atât în parcursul educațional, cât și în alegerea unei cariere;
- Pregătirea și susținerea cadrelor didactice pentru predarea, învățarea, evaluarea și motivarea elevilor în zona STEM;
- Asigurarea infrastructurii, a tehnologiei și a resurselor necesare procesului educațional în domeniul STEM;
- Dezvoltarea unui management și a unei culturi organizaționale la nivelul unităților de învățământ care să susțină orientarea și către zona STEM;
- Promovarea de inițiative, parteneriate și deschiderea către societate, axate pe componenta STEM.

IX. Susținerea digitalizării educației

- Dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor;
- Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pentru educație digitală, precum și dezvoltarea competențelor digitale în rândul personalului didactic auxiliar și nedidactic din sistemul de educație;
- Dezvoltarea unui ecosistem digital de educație și de formare în vederea reducerii decalajelor de învățare;
- Organizarea de cursuri de formare pentru 45.000 de utilizatori ai Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR), pentru utilizarea instrumentului informatic MATE;
- Asigurarea de programe pentru securitate cibernetică, protecția datelor, siguranța on-line și etică IT;
- Continuarea procesului de elaborare și publicare a Resurselor Educaționale Deschise și promovarea lor la nivel local;
- Achiziția a 11.985 de scannere pentru dotarea centrelor de examen pentru facilitarea evaluării digitale în cadrul examenelor naționale de clasa a VII-a (Evaluare Națională) și a XII-a (Bacalaureat), prin proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE).

X. Dezvoltarea educației timpurii

- Înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate (servicii de tip ludotecă, centru de joacă, centru multifuncțional);
- Armonizarea cadrului legislativ, pentru organizarea și funcționarea unui sistem de educație timpurie unitar, integrat și incluziv, precum și implementarea unui sistem de asigurare a calității în educația timpurie;
- Creșterea numerică și calitativă a angajaților din serviciile de educație timpurie;
- Dezvoltarea programului-cadru pentru formarea continuă a profesioniștilor care lucrează în servicii de educație timpurie, în vederea asigurării serviciilor de calitate;
- Conștientizarea importanței educației timpurii, la nivelul societății, inclusiv prin promovarea unei strategii de educație parentală/pentru familie;
- Continuarea implementării de proiecte, finanțate prin Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) pentru îmbunătățirea accesului, din punctul de vedere al costurilor, la educație și îngrijire pentru copii preșcolari.

XI. Dezvoltarea învățământului profesional

- Finanțarea adecvată a învățământului profesional;
- Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic;
- Finalizarea, în cadrul Proiectului ERASMUS-EDU-2021-EQAVET-IBA, EQAVET-NRP-RO 2021, a celor 20 de evaluări colegiale în cadrul rețelelor parteneriale ale unităților școlare IPT;
- Elaborarea și implementarea de proiecte, finanțate din Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) pentru ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât oferta de școlarizare să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă;
- Diseminarea și promovarea bunelor practici din domeniul învățământului profesional și tehnic, implicând mediul economic, prin derularea competițiilor școlare *Marca de Calitate și Business Plan*, precum și prin activarea firmelor de exercițiu pe platforma ROCT, în vederea formării de competențe antreprenoriale;
- Activități de informare și consiliere pentru creșterea participării la învățământul profesional.

XII. Asigurarea rezilienței

- Dezvoltarea, la nivelul instituțiilor de învățământ preuniversitar, a unor mecanisme de reziliență care să sprijine adaptarea elevilor la incertitudini și la situații de criză;
- Dezvoltarea de abilități privind reziliența și stima de sine la elevi;
- Pregătirea elevilor pentru a face față unei dinamici sociale în perpetuă schimbare, prin discipline corelate cu nevoile societății democratice;
- Educarea copiilor în spiritul protejării integrității lor fizice și emoționale, al atenției pentru sănătate și pentru îngrijirea adecvată a propriului corp;
- Combaterea fenomenului de bullying, sub toate formele sale;
- Creșterea siguranței elevilor prin dotarea copiilor, a părinților și a celorlalți actori implicați (cadre didactice, organe ale statului, comunitate etc.) cu instrumente și informații pentru a recunoaște și combate eficient fenomenele de bullying;
- Elaborarea, prin *Planul național comun de acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic (PNCA)*, de măsuri integrate și desfășurarea de acțiuni specifice pentru extinderea parteneriatelor pe tematici privind domeniul juridic și combaterea actelor de violență în școală, tematici care să faciliteze elevilor conștientizarea privind drepturile, obligațiile, dar și consecințele propriilor fapte.

ANEXĂ - Lista de abrevieri

ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
CCD – Casa Corpului Didactic
CEDEFOP – Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CFCLM – Centrul de Formare Continuă în Limba Maghiară
CES – Cerințe Educative Speciale
CNEE – Centrul Național pentru Evaluare și Examinare
CNDIPT – Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
COAF - Cadrul Comun de Asigurare a Calității
EN – Evaluarea Națională
EUROSTAT – Oficiul de Statistică al Comunităților Europene
HG – Hotărâre de Guvern
INS – Institutul Național de Statistică
IPT – Învățământ Profesional și Tehnic
ISCED – International Standard Classification of Education (Clasificare internațională standard a educației)
ISJ – Inspectorat/inspectorate școlare județene
ISMB - Inspectoratul Școlar al Municipiului București
IT – Information Technology (Tehnologia Informației)
JOBS – Jobs Orientation – training in business and schools
MAE – Ministerul Afacerilor Externe
MECTS - Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului
MEC - Ministerul Educației și Cercetării
MEN - Ministerul Educației Naționale
ME - Ministerul Educației
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONG – Organizație non-guvernamentală
PETI – Programul pentru Educația Timpurie Incluzivă
PISA – Programme for International Student Assessment (Programul pentru evaluarea internațională a elevilor/ studenților)
PP – Puncte procentuale
PRET – Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii
POCA – Programul Operațional Capacitate Administrativă
REFERNET – Rețeaua Europeană privind Educația și Formarea Profesională
ROCT - Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu/Întreprinderilor Simulate din România
SAM - Școala/ Școli de Arte și Meserii
SIIIR – Sistemul Informatioc Integrat al Învățământului din România
SNIE – Sistemul Național de Indicatori pentru Educație
TIC – Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
TIMSS – Tendințe Internaționale în Studiul Matematicii și al Științelor
UE – Uniunea Europeană
UNESCO – United Nations Education, Science and Culture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură)
UNICEF – Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Urgențe ale Copiilor
VET – Vocational Education and Training (Învățământ profesional și tehnic)